

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๓ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๑

วันอังคารที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

ประธานวุฒิสภา : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๘๓ คน เป็นองค์ประชุมแล้ว
เรื่องที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ไม่มี ต่อไปรับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๑/๒๕๕๓
(วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๑ มีผู้ใดจะขอแก้ไขหรือทักท้วงประการใดหรือไม่

ไม่มีสมาชิกทักท้วงหรือขอแก้ไขประการใด

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดขอแก้ไขหรือทักท้วงประการใด ข้าพเจ้าถือว่า
ที่ประชุมรับรองรายงานครั้งนี้ ต่อไปขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่จัด
และที่ธรณีสงฆ์ วัดวอ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ให้แก่
กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

บันทึกการประชุมกรรมาธิการวิสามัญ ของวุฒิสภา
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและที่ดินสงฆ์วัดรอ ตำบลบางตลาด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ให้แก่กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๕๖๓

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	..
<u>มาตรา ๓</u>	..
<u>มาตรา ๒</u>	..
<u>มาตรา ๓</u>	..
<u>มาตรา ๔</u>	..
<u>แผนกท้ายพระราชบัญญัติ</u>	..

ชลาณัฐสร
(หลวงชลาณัฐสร)
เลขานุการ.

พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดและที่ธรณีสงฆ์วัดรอ
ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ให้แก่กรมชลประทาน

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด และที่ธรณีสงฆ์วัดรอ ตำบลบางตลาด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งร่างอยู่ให้แก่กรมชลประทาน

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด
และที่ธรณีสงฆ์วัดรอ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ให้แก่กรม
ชลประทาน พ.ศ. ๒๕๖๓”

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๕ ให้โอนกรรมสิทธิ์ที่วัด และที่ธรณีสงฆ์วัดรอ ตำบลบางตลาด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้
แก่กรมชลประทาน

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้

เลขานุการรัฐสภา : รายชื่อคณะกรรมการคณะมนตรี
๑. หลวงชลาานุสสร
๒. หม่อมเจ้ารัชชวลิต เกษมสันต์ ๓. หม่อมหลวงชูชาติ กำภู ๔. พระประชากร
มริวัณษ์ ๕. พระยาเมธอธิบดี ๖. นายเสวิม วจินฉัยกุล ๗. พระยาอาณาจักร
บริบาล

กรรมวิธีการเข้านั่งประจำที่

เลขานุการรัฐสภา : ร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด และที่ธรณีสงฆ์
วัดรช ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ให้แก่กรมชลประทาน
พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข

พระยาสุรียานุวงศ์ประวดี : ในมาตรานี้มีว่าภายในแนวกั้นที่ท้ายพระราช
บัญญัติได้ตรวจดูแล้ว ข้าพเจ้าได้จำคำอภิปรายของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรา
ธิการที่อภิปรายมา ข้าพเจ้าสงสัยจะคลาดเคลื่อน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเรียนถามท่าน
กรรมวิธีการว่าได้ตรวจดูแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเรียบร้อยแล้ว และตรงกับที่รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตราธิการได้อภิปรายหรือไม่

หลวงชลาานุสสร กรรมวิธีการ : แผนที่แนบมากับร่างพระราชบัญญัตินี้ กรรม
วิธีการได้ตรวจดูแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะอธิบายให้ฟัง เนื้อที่ที่เขาทำมาเป็นเท่าไร คือ
ในแผนที่ ๒,๐๐๐ เมตร และ ๑ เส้นเท่ากับ ๒๐ เมตร แผนที่ประมาณได้กว้าง ๖ เส้น
ลึก ๖ เส้น เท่ากับ ๓๖๐ เมตร ใน ๓๖๐ เมตรคูณกันก็เป็น ๓๔,๕๐๐ เมตร ๓,๖๐๐ ตาราง
เมตรหารกันออกมาก็ได้ ๘ ไร่ ๓๐ ตารางวา

เลขานุการรัฐสภา : มาตรา ๔ แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : หมดการพิจารณาครั้งที่ ๒ แล้ว ต่อไปพิจารณาครั้งที่
ที่ ๓ ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย โปรดชูมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๗๒ คน

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดขู่มือขึ้น
ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการ
ต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ประธานวุฒิสภา : ต่อไป ขอให้ท่านพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือ
ในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว
เป็นวาระที่ ๒

บันทึกการประชุมกรรมาธิการวิสามัญ ของวุฒิสภา
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๓

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้แปรญัตติ ๓ ราย คือ พลโท พระยาศีหราชเดโชไชย
คณะกรรมการได้ทำการพิจารณาพร้อมด้วย นางฉาโท พระมวงคณาวาฑูช ผู้แทนรัฐบาล
ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	<u>ไม่มีผู้แปรญัตติ</u>	<u>ไม่มีกรแก้ไข</u>
<u>คำปรารภ</u>	”	”
<u>มาตรา ๑</u>	”	”
<u>มาตรา ๒</u>	”	”
<u>มาตรา ๓</u>	พลโท พระยาศีหราชเดโชไชย ขอแปรญัตติได้ กรรมาธิการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ	
<u>มาตรา ๔</u>	พลโท พระยาศีหราชเดโชไชย ขอแปรญัตติได้ กรรมาธิการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ	
<u>มาตรา ๕</u>	กรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่	

ศิษานวุฒิ
(หม่อมเจ้าศิษานวุฒิ ศิษกุล)

เลขานุการ

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ เขตท่ากรุงเทพรุ่นนี้ คือ

เขตที่ ๑

ด้านเหนือ - ตั้งแต่ [แนวเส้นฉากฉากจาก] เสาหินที่สร้างไว้เหนือปากคลองบางกระบือ [ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำ] เป็นเส้นฉากตรงไป [ยังฝั่งตะวันตก] แม่น้ำตรงกันข้าม

ด้านใต้ - ตั้งแต่ [แนวเส้นตรงฉากฉาก] เสาหินที่สร้างไว้ใต้ปากคลองเสาหิน [ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำ] ตรงไปยังเสาหินที่สร้างไว้เหนือปากคลองบางลำภูเสือน [ฝั่งตะวันตก]

เขตที่ ๒

ด้านเหนือ - ตั้งแต่ [แนวเส้นฉากลากจาก] เส้นที่สร้างไว้เหนือท่าเทียบเรือ สถานีรถไฟแม่น้ำ ตำบลคลองเตย [ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำ] เป็นเส้นฉากตรงไป [ยังฝั่งตะวันตก] แม่น้ำตรงกันข้าม

ด้านใต้ - ตั้งแต่ [แนวเส้นฉากลากจาก] เส้นที่เหนือปากคลองบางจาก ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำ เป็นเส้นฉากตรงไป [ยัง] ฝั่ง [ตะวันตก] แม่น้ำตรงกันข้าม

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา [๓๗] ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“[มาตรา ๓๗ เรือกำปั่นทุกลำ เวลาเข้ามาในแม่น้ำเจ้าพระยา เมื่อถึงด่าน สมุทรปราการต้องหยุด และถ้าจำเป็นก็ต้องทอดสมอที่นั่น เพื่อให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข เจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมืองและเจ้าพนักงานศุลกากรจับบนเรือ]

[เรือกำปั่นทุกลำที่บรรทุกคนโดยสารหรือของจากเมืองท่าหรือตำบลใด ๆ ใน ต่างประเทศเข้ามาในลำแม่น้ำเจ้าพระยา เมื่อผ่านด่านสมุทรปราการแล้ว ถ้าจะส่งคน โดยโดยสารหรือของที่บรรทุกมานั้นขึ้นบก ต้องจอดเทียบท่าที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ ซึ่งอยู่ในเขต ท่ากรุงเทพ ฯ เขตที่ ๒ แต่แห่งเดียว เว้นไว้แต่เมื่อไม่มีท่าเทียบเรือว่างพอจะเทียบได้ หรือเพราะมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการแล้ว จึงจะเข้าเทียบ หรือจอดในเขตท่ากรุงเทพ ฯ เขตที่ ๓ หรือในตำบลอื่นได้]

[คณะกรรมการดังกล่าวในวรรคก่อนให้มีจำนวน ๕ คน ให้อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมการขนส่ง อธิบดีกรมศุลกากรและผู้ช่วยการท่าเรือกรุงเทพ ฯ เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการอีกหนึ่งคนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้แต่งตั้ง]

[คำอนุญาตของคณะกรรมการดังกล่าวในวรรคสองนั้น ให้อธิบดีกรมเจ้าท่า เป็นผู้ลงนามในใบอนุญาต]

[ในกรณีบริเวณที่อธิบดีกรมเจ้าท่าเห็นสมควร ให้อธิบดีกรมเจ้าท่ามีอำนาจ ออกคำอนุญาตดังกล่าวในวรรคสองไปก่อนได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจะได้กำหนด แล้วนำเสนอคณะกรรมการเพื่ออนุมัติ]

มาตรา ๓๗ เรือกำปั่นทุกลำที่บรรทุกคนโดยสารหรือของจากเมืองท่า หรือตำบล
ใด ๆ ในต่างประเทศเข้ามาในลำน้าเจ้าพระยา หรือเรือใด ๆ ที่เข้ามาในลำน้าเจ้าพระยา
โดยขนถ่ายคนโดยสารหรือของจากเรือกำปั่นที่มาจากต่างประเทศ เมื่อผ่านด่านสมุทร
ปราการแล้ว ถ้าจะส่งคนโดยสารหรือของที่บรรทุกมานั้นขึ้นบก ต้องจอดเทียบท่าที่ท่าเรือ
กรุงเทพ ฯ ซึ่งอยู่ในเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ เขตที่ ๒ แต่แห่งเดียว เว้นไว้แต่เมื่อไม่มีท่าเทียบ
เรือว่างพอจะเทียบได้ หรือเพราะมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น และได้รับอนุญาตจากคณะ
กรรมการแล้ว จึงจะเข้าเทียบหรือจอดในเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ เขตที่ ๓ หรือในตำบล
อื่นใด

คณะกรรมการดังกล่าวในวรรคก่อน ให้มีจำนวน ๕ คน ประกอบด้วยอธิบดี
กรมเจ้าท่าเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมศุลกากรและผู้ช่วยกรมท่าเรือกรุงเทพ ฯ
เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และบุคคลอื่นอีก ๒ คนซึ่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม
แต่งตั้ง

คำอนุญาตของ คณะกรรมการ ดังกล่าวใน วรรคต้น ให้อธิบดีกรม เจ้าท่าเป็น
ผู้ลงนาม

ในกรณีรับตรวจที่อธิบดีกรมเจ้าท่าเห็นสมควร ให้อธิบดีกรมเจ้าท่ามีอำนาจออก
คำอนุญาตไปก่อนได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจะได้กำหนด

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๗ ทวิ มาตรา ๓๗ ตริ และ
มาตรา ๓๗ สัตวา ในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
ตามลำดับ

“มาตรา ๓๗ ทวิ การประชุมของคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติการตามความใน
มาตรา ๓๗ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์
ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่สามารถมาประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการ
คนหนึ่งเป็นประธาน

การลงมติวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้ามีคะแนน
เสียงเท่า ให้ผู้นั้นเป็นประธานออกเสียงออกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชขาด

มาตรา ๓๘ ตวิ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ ให้เจ้าท่ามีอำนาจที่จะกำหนดที่จอด
จอดเรือสำหรับเรือกำปั่นและเรือเล็กทุกลำ และนายเรือต้องเอาเรือไปจอดจอดตามที่เจ้าท่า
จะชี้ให้ และห้ามมิให้เอาเรือไปจากที่นั้น หรือย้ายไปจอดจอดที่อื่นโดยมิได้รับอนุญาตจาก
เจ้าท่า เว้นแต่เมื่อเหตุจำเป็นซึ่งเจ้าท่าจะพิจารณาเห็นสมควร

เมื่อเรือกำปั่นลำใดกำลังเข้ามา นายเรือจะต้องยอมให้เจ้าท่าขึ้นไปบนเรือ และ
ถ้าจำเป็นจะหยุดเรือรวมทั้งต้องหยุด

มาตร ๓๘ จัตวา นายเรือลำใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มีความผิดต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญกรรมาธิการเข้าประจำที่

คณะกรรมการเข้าประจำที่

เลขาธิการวุฒิสภา : คณะกรรมาธิการคณะนี้ มีดังนี้ คือ ๑. หม่อมเจ้า
ดิศานุวัติ ดิศกุล ๒. หลวงชลาชนสูตร ๓. นายประมุด สุวรรณคร ๔. ร้อยเอก
ประเสริฐ สุกบรรทัด ๕. หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาสน์ ๖. นายอิน สมานนท์
๗. นางวาเอก พระยาวิชิตชลธี ๘. นางวาเอก หลวงดำรงจิตสมุทร ๙. พระยา
ธรรมากรวิญญ์พันธ์

ประธานวุฒิสภา : กรรมาธิการจะชี้แจงอะไรบ้างหรือเปล่า

เลขาธิการวุฒิสภา : ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีผู้แปรญัตติ และ
มีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ มาตรา ๔ มีผู้แปรญัตติ และมีการแก้ไขโดยกรรมาธิการ

พลโท พระยาสิทธิพรเสนา : ข้าพเจ้ายัง รู้สึกข้องใจ และสงสัยความใน
มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้บ้าง จึงใคร่จะขอเรียนท่านกรรมาธิการให้ชี้แจง
ตามข้อสงสัยของข้าพเจ้า และในการที่จะชี้แจงนี้ ข้าพเจ้าขอเรียนท่านกรรมาธิการเสีย
ด้วยว่า บางที่ท่านจะนึกว่าเรื่องนี้ทำไมไม่พุดเสียในเวลาที่ข้าพเจ้าแปรญัตติจะได้ตอบข้อ
สงสัยในคราวเดียวกัน ข้าพเจ้าก็ต้องขอสารภาพว่าเวลานั้นนึกไม่ออก ซึ่งเพิ่งมานึกข้อ
สงสัยอีกภายหลังวันที่ประชุมของกรรมาธิการได้สิ้นสุดลงแล้ว และนอกจากนี้ยังได้ใคร่
ครวญความเข้าใจซึ่งท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงตอบข้าพเจ้าไว้ ซึ่งเพื่อบอกกันความเข้าใจ
ผิดในชั้นแรก ข้าพเจ้าขอแปรญัตติในมาตรา ๓๗ เรื่องการใช้ถ้อยคำ คือคำว่า "เรือต่าง ๆ"
คือว่า ข้าพเจ้าคิดว่าเรือเดินทะเล ทั้งนี้ เพราะเหตุว่าคำว่าเรือกำปั่นเป็นคำที่อยู่ในวง
จำกัด คือหมายความว่าเป็นเรือชนิดหนึ่ง ซึ่งพวกฝรั่งเขาใช้กัน แต่ยังมีเรืออีกชนิดหนึ่ง
คือเรือสำเภา หรือเรือตะเภาของจีน เขาก็ใช้เป็นเรือทะเลเหมือนกัน แต่รูปร่าง
ลักษณะของเรือทั้งสองนี้ผิดแผกกันมากซึ่งคล้าย ๆ กัน แม้แต่เด็ก นักเรียน ชั้นประถม ก็อาจ
จะชี้แจงได้ว่าไหน เป็นเรือกำปั่น ไหน เป็น เรือ สำเภา ก็ เมื่อเกิด มีการใช้ ถ้อยคำ
ของเรือชนิดนั้นแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวรวมเสียว่าเป็นเรือเดินทะเล และเพื่อ
จะกำหนดขนาดของเรือให้เหมาะสมยิ่งขึ้นจึงกำหนดระวางบรรทุกเสียด้วย คือใช้คำว่าเรือ

เดินทะเล ซึ่งมึระวางบรรทุกตั้งแต่ ๑๐๐ ตันขึ้นไป ต่อเมื่อกรรมาธิการได้ฟังเหตุผล
 ของข้าพเจ้าแล้ว ท่านก็บอกว่าไม่ต้องวิตกพระราชบัญญัติการเดินเรือฉบับเก่ายังมี ได้ยก
 เลิก พระราชบัญญัติฉบับนั้นได้วางบทวิเคราะห์สาระในชนิดของเรือไว้ละเอียดถี่ถ้วนแล้ว
 เรือสำเภาทุก้นกึ่งเคราะห์อยู่ในประเภทเป็นเรือกำปั่นด้วยเหมือนกัน นอกจากนั้นจำพวก
 เรือดลอมที่ใช้เป็นเรือเดินทะเลจะมีขนาดอะไรก็ตาม มีระวางอะไรก็ตามมีตาค้ำหรือไม้ก็ตาม
 กับเรือของชนชาวเอเชียที่ใช้เดินทะเลซึ่งไม่ใช่เรือแจวหรือพายอยู่ในลำน้ำแล้ว กึ่งเคราะห์
 เข้าอยู่ในจำพวกเรือกำปั่นทั้งสิ้น เมื่อข้าพเจ้าได้รับคำสั่งแล้วก็พอใจ และมีความสงสัย
 เรื่องสินค้าต่างประเทศเล็กน้อย ท่านบอกว่าสินค้าต่างประเทศหมายความว่า ของใด ๆ ที่
 ผลิตขึ้นในดินแดนของชนต่างชาติแล้ว และดินแดนนั้นจะใกล้หรือไกลก็ตาม นับว่าเป็น
 ของต่างประเทศทั้งนั้น เมื่อข้าพเจ้าได้รับความรู้ทั้งสองอย่างแล้วจะเข้าใจเป็นอย่างอื่นมิได้
 นอกจากจะเข้าใจว่ากฎเกณฑ์ใด ๆ ของเรือกำปั่นอันแท้จริงที่จะต้องปฏิบัติให้เป็น ไปตามตัว
 บทกฎหมายนั้นแล้ว จำพวกเรือต่าง ๆ ที่ถูกอุปโลกให้เป็นเรือกำปั่นก็จะต้องปฏิบัติตามนั้น
 ด้วยเหมือนกัน เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าจะตั้งคำถามดังนี้ คือข้าพเจ้าได้ทราบว่าการ
 หมู่เกาะในทะเลแถบตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกาะกง เกาะกงนั้นแต่เดิมเป็น
 ของเรา แต่บัดนี้ได้ตกไปเป็นของชนต่างชาติเสียนานแล้ว นับว่าไม่ใช่เป็นดินแดนของไทย
 เป็นดินแดนของชนต่างชาติ และเมื่อพันธุมรุ่มแล้วพวกพ่อค้าผ่านอีกที เขามีเรือเดิน
 ทะเลของเขาเอง คือจำพวกเรือกำปั่นดลอม และเขาก็บรรทุกสินค้าเบ็ดเตล็ดเช่นเครื่อง
 กระจี พริก หอม กระเทียม กุ้งเค็ม ปลาเค็มบรรทุกเรือและใช้ใบเข้ามาขายในกรุงเทพฯ
 เพราะฉะนั้นจึงอยากทราบว่าเรือจำพวกเหล่านี้เมื่อล่องปากน้ำเจ้าพระยาเข้ามาแล้ว จะ
 ต้องหยุดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของเราจนตรวจบนเรือด้วยหรือไม่ และได้ผ่านด่านสมุทร
 ปราการเข้ามาแล้วเรือจำพวกนี้ จะต้องจอดที่ท่าเขตสอง คือท่าทูลสองเตยด้วยหรือไม่
 หรือจะเห็นว่าเรือจำพวกนี้ เป็นเรือสหเพพระ จะให้จอดที่เกาะเกาะท่า ถ้าเช่นนั้น
 กรรมาธิการ หรือกรรมการที่เรียกว่า บอร์ดฮาร์เบอร์ (Board harbour) จะอนุญาตให้
 ไปจอดที่อื่นหรือ และในขณะที่รอรับอนุญาตเรือเหล่านี้จะทำอย่างไร จะลอยเตงเตงอยู่
 กลางแม่น้ำหรือ หรือจะให้จอดอยู่ที่ไหนก่อน และอธิบดีกรมเจ้าท่าจะต้องออกไปอนุญาต
 ให้เรือเหล่านี้ เพราะท่าจอด เป็นต้นว่าเรือลำนี้ ให้จอดที่วัดสำเพ็ง ลำนั้นให้จอดที่วัด
 เกาะ ลำนั้นให้จอดที่วัดตามปลม ต่าง ๆ เหล่านี้หรือ ขอสถานกรรมาธิการได้ขแจ้ง

ให้ข้าพเจ้าทราบ

พระยาอรรถกรวิวัฒน์ กรรมาธิการ : ก่อนที่จะขแรงตอบข้อสงสัยของท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง กรรมาธิการขอประทานขแรงในข้อต้นเสียก่อนว่า ในร่างนิตามที่ปรากฏ ที่สภาผู้แทนส่งมา ได้บัญญัติไว้แต่เพียงว่าเรือกำปั่นทุกลำเมื่อเวลาเข้ามาในน่านน้ำเจ้าพระยา เมื่อถึงด่านสมุทรปราการต้องหยุด และต้องมาจอดที่ท่าเรือในเขตสองได้บัญญัติเพียงเท่านั้น แต่กรรมาธิการคิดว่าเรือที่เรตต้องการบังคับให้มาจอดที่ท่าเขต ๒ นั้น ก็ด้วยเหตุที่ว่าเรตต้องการจะให้ลำเลียงผู้โดยสาร และสินค้าขึ้นที่ท่าเขต ๒ ถ้าจะบัญญัติแต่เพียงว่ากำปั่นทุกลำเท่านั้นก็จะไม่เป็นการสมความมุ่งหมาย โดยเหตุที่ว่าเรือกำปั่นที่มาจากต่างประเทศนั้น บางลำไม่ได้ตรงเข้ามาที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ แต่ไปจอดที่เกาะสีชัง แล้วใช้เรืออื่นถ่ายคนโดยสารและสินค้ามาที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ ก็มีเหมือนกัน และเรือที่ถ่ายมานั้นบางทีก็ไม่ใช่เรือกำปั่น ด้วยเหตุนี้กรรมาธิการจึงได้เติมลงไป ทั้งนี้ตามสมาชิกคงจะเห็นอยู่แล้วว่านอกจากเรือกำปั่นแล้ว เรือใด ๆ ที่เข้ามาในน่านน้ำเจ้าพระยา โดยขนถ่ายคนโดยสาร หรือของจากเรือกำปั่นที่มาจากต่างประเทศ ก็อยู่ในบังคับที่จะต้องจอดในท่าเรือเขต ๒ ด้วย กรรมาธิการคิดว่าเมื่อได้เขียนเช่นนี้แล้วก็จะเป็นการคลุมทุกกรณี กล่าวคือว่าเรือที่มาจากต่างประเทศนั้นต้องเป็นเรือกำปั่น จะเป็นเรืออื่นไม่ได้ เรือที่ใช้แจวใช้พายมาจากต่างประเทศไม่ได้ ต้องเป็นเรือกำปั่น และเรือกำปั่นนี้ไม่ตรงเข้ามากรุงเทพ ฯ มาจอดที่เกาะสีชัง เมื่อเช่นเรากบังคับให้มาจอดที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ เหมือนกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ก็เป็นการสมประสงค์ในการตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้นทุกประการ ท่านสมาชิกสงสัยว่าการใช้คำว่า "เรือกำปั่น" นั้น ท่านเกรงว่าจะไม่คลุมถึงเรือที่ใช้ใบด้วย แต่ขอ้นกรรมาธิการได้ขแรงแล้วว่าเรือกำปั่นเขามันบวมที่ใบเรือที่ใบเรือใบเดียว คือเรือกำปั่นหมายความว่าเรือทุกอย่างที่เดินเฉพาะด้วยเครื่องจักร หรือด้วยใบ หรือด้วยใช้กรรเชียง ด้วยเหตุนี้เรือใบที่ท่านยกเป็นปัญหาขึ้นมาก็เป็นเรือกำปั่นตาม ความหมายนี้ คำว่า "เรือกำปั่น" ไม่ใช่ความหมายตามธรรมดา แต่ต้องเข้าใจตามที่เขาวิเคราะห์ไว้ แต่เมื่อท่านได้อ่านบทวิเคราะห์แล้ว จะเห็นว่าเรือกำปั่นนั้นก็ต้องมาจอดที่ท่าเรือ กรุงเทพ ฯ เหมือนกัน

นายบรรจง ศรีจรูญ : มาตรา ๔ นั้นข้าพเจ้าของใจอธิการแก่ร่างของกรรมาธิการเล็กน้อย ที่จริงก็ไม่ใช่อะไรมากมาย หากแต่ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อเราได้แก่ร่างไปแล้ว

อย่างไรว่าร่างนั้นก็จะกลับไปสู่สภามุแทนในลักษณะที่เราแก้ไข เพราะฉะนั้นขอให้ทำให้ออกแบบ กล่าวคือเมื่อข้าพเจ้าได้อ่านมาตรา ๓๗ คือร่างเดิมกับมาตรา ๓๗ ที่ร่างใหม่นี้ ตัวหนังสือก็ เจตนาารมณ์หรืออะไรก็ตามเหมือนกัน มีการแก้ไขเล็กน้อย เหตุใดกรรมาธิการจึงขีดฆ่ามาตรา ๓๗ ออกทั้งหมดแล้วเขียนมาตรา ๓๗ ขึ้นใหม่โดยมีข้อความเดียวกัน ที่จริงอะไรที่ตรงกันก็คงไว้อย่างเดิม อะไรที่ไม่ต้องการก็ขีดฆ่าออก อะไรที่เติมไปก็ขีดเส้นใต้ไว้ ร่างนั้นก็กลับไปสู่สภามุแทนในลักษณะนั้นแล้วจะเป็นที่ครหา และสภามุแทนจะเข้าใจได้ยากว่าอะไรที่แก้ไขมาบ้าง แก้คำบางคำเท่านั้น และตัดคำบางคำเท่านั้น แต่ร่างนั้นหลงเลยแล้วแก้ไข เพราะฉะนั้นอยากจะขอฟังกรรมาธิการ

พระยาอรรถการวิสนพนธ์ กรรมาธิการ : ถ้าหากว่าท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องอภิปรายเมื่อก่อนจะได้ฟังคำอภิปรายในวาระหนึ่งแล้วก็จะเห็นด้วยเหตุผลที่ว่าทำไมกรรมาธิการทำอย่างนี้ ที่กรรมาธิการไม่แก้มาตรา ๓๗ แต่เพิ่มมาตรา ๓๗ ก็โดยเหตุที่ว่าวัตถุประสงค์ของมาตรา ๔ นั้นว่า ถ้าจะบังคับให้เรือที่เข้ามาจากต่างประเทศหรือถ่ายสินค้าจากที่อื่นมาจะต้องทำเรือกรุงเทพ ฯ นั้นเป็นการบังคับให้เรือที่เข้ามาจอดที่ไหนซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของมาตรา ๔ เมื่อมาตรา ๔ มีวัตถุประสงค์เช่นนั้น การที่เราจะแก้กฎหมายเดิมเราก็ต้องดูว่ากฎหมายเดิมนั้นเราควรจะต้องแก้มาตราไหน แก้หมวดใด ที่ไหนเมื่อได้ดูกฎหมายเดิมแล้ว กฎหมายเดิมนั้นคือพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ เราจะเห็นได้ว่ากฎหมายนี้ ได้แบ่งเป็นหมวดต่าง ๆ ไว้ คือหมวดที่ ๓ ว่าด้วยเขตท่าเรือ หมวดที่ ๒ ว่าด้วยหน้าที่ของนายเรือ และหมวดที่ ๓ ว่าด้วยท่าเลทอดจอดเรือในแคว้นมาตรา ๔ มีวัตถุประสงค์ที่จะบังคับให้เรือจอดที่ไหน แล้วก็ตกอยู่ในหมวด ๓ ของพระราชบัญญัตินี้ ก็เริ่มตั้งแต่มาตรา ๒๒ เป็นต้นไป เราต้องมาคิดว่าเราจะแก้มาตราไหนจึงจะเป็นการเหมาะสม เมื่อได้ดูเช่นนั้นแล้วเราก็พบว่ามาตรา ๓๗ ได้มีความทำนองเดียวกัน คือมีความว่าเรือที่เข้ามาในเจ้าท่าจะให้จอดที่ไหนก็ได้ มีว่าอย่างนั้น ที่นั่นเมื่อเราแก้วัตถุประสงค์ขึ้นมาใหม่ที่เราจะบังคับให้จอดที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ แล้ว เราก็แก้มาตรา ๓๗ คือว่าแก้มาตรา ๓๗ เสียเลย แทนที่เราจะแก้มาตรา ๓๗ คือว่ายกเลิกมาตรา ๓๗ ที่ว่า เจ้าท่าจะมีอำนาจบังคับให้เรือมาจอดที่ไหน แล้วก็ได้ความเสียใหม่แทนว่า เรือที่เข้ามาจะต้องมาจอดที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ เมื่อยกเลิกมาตรา ๓๗ แล้ว เราก็ต้องระมัดระวังว่าอาจมีเรืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่เรือกำปั่นหรือเรือที่ถ่ายสินค้ามาจากเรือกำปั่นก็ได้ เราอยากจะให้คง

ไว้เหมือนกันเราก็มาร่างใหม่เป็นมาตรา ๓๗ ตวิ ซึ่งมาตรา ๓๗ ตวิ เป็นมาตรา ๓๗ เดิม คือคงของเก่าไว้ด้วย ส่วนการที่สภามีแทนได้ทำมา คือมาตรา ๓๗ ดังที่ได้เขียนมาแล้วว่ามาตรา ๓๗ อยู่ในหมวดนั้นมาด้วยหน้าที่ของนายเรือ แล้วเราจะเห็นได้ว่า ในหมวด ๒ ไม่เกี่ยวกับการจอตเรือที่ไหนเลย ฉะนั้นการที่จะแก้ความในบทบัญญัติ

หมวด ๒ ไม่ถูกเรื่องกันประการหนึ่ง

อีกประการหนึ่งมาตรา ๓๗ เป็นมาตราที่บังคับให้นายเรือต้องกระทำหลายอย่าง ซึ่งในขณะนั้นยังเป็นประโยชน์อยู่ เป็นต้นว่าให้ชนบทผู้สูงของที่จะเป็นภัยต่อบ้านเมือง เช่นมีอาวุธอย่างนั้นบ่่ายังมีประโยชน์อยู่ ก็ยังคงมาตรา ๓๗ ไว้ ด้วยเหตุสองประการนี้ กรมการแทนที่จะแก้มาตรา ๓๗ ก็มาแก้มาตรา ๓๗ ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

นายบรรจง ศรีจรูญ : ข้าพเจ้าได้ฟังคำชี้แจงของท่านกรมการแล้ว เข้าใจว่าท่านกรมการก็ยังไม่วุ่นใจข้อข้องใจของข้าพเจ้า ข้อข้องใจของข้าพเจ้าคือปัญหาเรื่องวิธีการแก้ ข้าพเจ้าอยากจะยกตกตาสักอันหนึ่ง ว่าอย่างนั้น เรามีเสด็จหนึ่ง สภาผู้แทนเราส่งเข้ามาให้เราเป็นสีแดงมาให้เราปะที่กระเป่าแทนใบแก้ว มาถึงสภาบนเรา บอกว่าไม่เอาปะที่กระเป่า ให้ปะที่หลัง ซึ่งผาชนนเหมือนกัน แต่หมายความว่าเราเปลี่ยนที่ไป ทำไมท่านไม่ได้แก้มาตรา ๓๗ คือท่านยังจะเอาไว้แต่ที่ว่าเอาเพิ่มเป็นมาตรา ๓๗ การตัดทิ้งและเพิ่มใหม่นั้น ข้าพเจ้าไม่ข้องใจ แต่มาข้องใจว่าทำไมจึงเอาร่างเดิมที่ฆ่าทิ้งไปแล้วและเขียนขึ้นใหม่มีความอย่างเดียวกัน ข้าพเจ้าเห็นว่าความจริงไม่ได้แก้ เวลากเปลี่ยนที่ไปเท่านั้น ซึ่งไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น เป็นเรื่องที่ว่าอะไรที่เราไว้ก็เอาไว้ อะไรที่ตัดฆ่าออกก็ตัดฆ่าเสีย ข้าพเจ้าว่าอย่างนั้นเป็นเรื่องที่ว่าอะไรที่ตรงกันก็คงไว้ อะไรที่ไม่เอาก็ฆ่าไป อะไรที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ก็ตัดเส้นได้ ข้าพเจ้าว่าอย่างนั้น

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ กรมการ : ข้าพเจ้าเข้าใจความประสงค์ของท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติแล้ว คือว่าท่านไม่ขัดข้องในข้อความที่กรมการแก้ประการใดเลย คือว่าจะแก้อย่างไรท่านไม่ขัดข้อง แต่ท่านขัดข้องในวิธีการพิมพ์อะไรจะฆ่า อะไรจะตก ท่านเห็นว่าจะเป็นการหรือตกนควรจะได้ในที่เดิมเขา ไม่ควรฆ่าเดิมทั้งหมดแล้วมาทำขึ้นใหม่ ในข้อนี้สำหรับข้าพเจ้าเองก็ยอมรับว่าวิธีการที่จะเขียนในการแก้การตกนั้นทำอย่างไร

ท่านว่าคดีเหมือนกัน แต่ทำอย่างนี้ก็ได้เหมือนกัน ทั้งนี้ถ้าหากว่าท่านไม่ขัดข้องในข้อ
ความแล้ว การพิมพ์จะแกะตึกที่ใหม่ ข้าพเจ้าอนุมัติให้เจ้าหน้าที่ของสภาไปทำตาม
ความต้งการ ถ้าสภาเห็นด้วยกรรมาธิการเองก็ไม่ขัดข้องอะไร

นายบรรจง ศรีจรูญ : ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องที่จะให้เจ้าหน้าที่ทางสภาไปแก้
อย่างนี้ เพราะว่าอย่างนี้ถูกแบบกับที่มาจากสภาผู้แทน

ประธานวุฒิสภา : เลขาธิการไม่ขัดข้องอย่างนั้น ท่านก็ไม่ขัดข้อง

หลวงประกอบนิติสาร : กรรมาธิการจะไปทูลใส่เลขนอกกับเลขใน ในข้อ
ความที่เพิ่มขึ้นในมาตรา ๔ คือมาตรา ๓๗ ขาดเลขนอกเลขในไป

พระยาอรรถการยนิพนธ์ กรรมาธิการ : มีแต่เลขนอก (๔) เท่านั้น คือเลขนอก
ต่อจากมาตรา ๔ ลงมากรรมาธิการไม่ได้ขาด แต่ว่าเลขใน (๖) ไม่มี ตกไป

ประธานวุฒิสภา : กรรมาธิการก็ไม่ขัดข้องแล้วจะทำให้ถูกต้องตามที่ท่านทัก

พระยาอรรถกรมมณฑล : เรื่องนี้ความจริง เป็นหลักการของพระราชบัญญัติ
คณะกรรมาธิการไม่ได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขอะไรมาก ข้อสำคัญคือได้แก้ไขอัตราโทษเท่านั้น
เพราะเหตุว่าตามมาตราเดิม มาตรา ๓๗ นั้นตามที่อภิปรายกันในวาระที่ ๓ ก็บอกว่าโทษ
เพียง ๘๐๐ บาท คือปรับเพียง ๘๐๐ บาทนั้นน้อยไป เพราะฉะนั้นท่านจึงยกร่างใหม่
เพื่อบรรจุในหมวดที่เหมาะสมประการหนึ่ง แล้วประการที่สองเพื่อแก้ไขอัตราโทษตามที่
บัญญัติขึ้นในมาตรา ๓๗ จัดว่า ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ทั้งนี้ข้าพเจ้าเห็นด้วย แต่
โดยเหตุที่แก้มาตรา ๓๗ เดิมแล้ว แล้วเอาความมาตรา ๓๗ ของสภาผู้แทนใส่เข้า แต่
ทว่าด้วยเหตุที่แก้มาตรา ๓๗ ของเดิม แล้วเอาความของมาตรา ๓๗ ของสภาผู้แทนมาใส่
มาตรา ๓๗ ของเดิมไม่มีที่อยู่ที่ใหม่ กับบัญญัติมาตรา ๓๗ ตรีขึ้นใหม่ ข้อความมาตรา
๓๗ เดิมของกรรมาธิการมีเป็นเช่นนี้แล้ว อัตราโทษสำหรับมาตรา ๓๗ ตรี ก็เลยไม่ได้
ระดับกับมาตรา ๓๗ จัดว่าที่บัญญัติขึ้นใหม่ คือว่ามาตรา ๓๗ เดิมนั้น ความจริงบัญญัติ
บทลงโทษในร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ซึ่งบอกว่าถ้านายเรือส่งไปขัด
คำสั่งเจ้าพนักงานปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ตามกฎหมาย
เดิมได้ระดับกัน ซึ่งปรับแต่เพียง ๕๐๐ บาท แต่เมื่อกรรมาธิการมาแก้ในมาตรา ๓๗
จัดว่า

ประธานวุฒิสภา : ที่ท่านอภิปราย อภิปรายในมาตรา ๕ ใช้ใหม่

LIRT

พระยาอรรถกรมมฤตดี : ขอประทานโทษ . นี้กว่ารวมอยู่ในมาตรา ๔
ประชาชนวุฒิสภา : ที่อภิปรายนั้นมาตรา ๔ ถ้าไม่มีก็ผ่านมามาตรา ๕ ได้
เพราะฉะนั้นเชิญท่านต่อ

พระยาอรรถกรมมฤตดี : ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว อัคราโทษตามมาตรา ๓๗
จึงว่า ซึ่งลงโทษผู้ที่กระทำผิด คือ นายเรือลำใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มีความผิด
ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๓ หัสนบาท ผู้ที่กระทำผิดตามมาตรา ๓๗ ตริได้มี ปรับ
เพียง ๕๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน มาตรา ๓๗ ตริ ใช้ทั้งเรือกำปั่นและ
เรือเล็กทุกลำ และนายเรือต้องเอาไปทอดจอดตามที่เจ้าท่าจะชี้ให้ และห้ามมิให้เอา
เรือไปจากที่นั้น หรือย้ายไปทอดจอดที่อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ซึ่งทำไม่
เช่นนั้นแล้วมีความผิดด้วย มาตรา ๓๗ ตริ ก็มีสวนเกี่ยวข้องในมาตรา ๓๗ ด้วยเหมือนกัน
เรือที่จะเข้ามาในแม่น้ำเจ้าพระยา เจ้าพนักงานอนุญาตให้จอดที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ
เมื่อไม่มี ใครระมัดระวังแก่จะย้ายไปจอดทอดที่อื่น ก็ต้องมีความผิดถูกปรับไม่เกิน ๕๐๐
บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือนเท่านั้น ทั้งนี้คณะกรรมการอธิการจะมีความเห็นอย่างไร
ขอได้ชี้แจง

พระยาอรรถการวิพนธ์ กรรมการ : การกระทำที่เป็นการศึกษาด้วยการ
เดินเรือในแม่น้ำไทย มีโทษจำนวนเท่าไรนั้น ในขณะนั้นก็ยังไม่ตามพระราชบัญญัติ
นั้น ซึ่งวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้มีการที่จะขอแก้ไข โทษ กำหนดโทษอะไร
เลย เพราะฉะนั้นการล่วงละเมิด มาตรา ๓๗ ซึ่ง ขณะนี้ มาตรา ๓๗ ตริ คงมีโทษ
เท่าไรก็คงเป็นไปเช่นนั้น ไม่ได้อยู่ในวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติที่จะแก้ไข ส่วน
มาตรา ๓๗ จึงว่า ที่กรรมการบัญญัติขึ้นใหม่ว่า ถ้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗
มีโทษต้องปรับไม่เกิน ๓ หัสนบาท เป็นอัตราโทษที่ใดตั้งขึ้นใหม่ตามวัตถุประสงค์ของ
พระราชบัญญัตินี้ คือเป็นเรื่องที่จะบังคับในเรื่องจอดที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ ซึ่งเดิมไม่มีการ
บังคับให้จอด เมื่อไม่มีแล้วเขาก็ จำเป็น ต้องบัญญัติ ขึ้นว่าการที่นำเรือ เข้ามา นั้นต้อง
จอดไม่จอดไม่ได้ จะต้อง มีโทษ นี้ตาม ร่างเดิม ของสภา ผู้แทน ก็ไม่ได้ บัญญัติ โทษ
ไว้ ถ้าต้องไปใช้ตามกฎหมายเดิมซึ่งปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท ก็เป็นอัตราที่ต่ำมาก
จริงอยู่ เรือลำใดฝ่าฝืนไม่จอดที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ นั้นย่อมจะมีโทษ แต่ โทษนั้น
น้อยและไปจอดที่อื่นได้กำไรเป็นอันมาก ปรับ ๕๐๐ บาท เขาก็ไม่เป็นที่ไปจอดที่อื่นได้

มากกว่า เขาก็อาจจะเมิด ดังนั้นจึงขยายโทษปรับถึงหมื่นบาท ซึ่งท่านสมาชิกผู้มึ่เกียรติก็เห็นด้วยแล้วว่าเป็นอัตราที่สมควร ส่วนโทษตามมาตรา ๓๗ ตริ กำหนดอย่างไรนั้น กรรมการไม่สามารถจะไปพิจารณาได้ เพราะเหตุว่าวัตถุประสงค์ไม่ได้มีการพิจารณาโทษตามมาตราต่าง ๆ นอกจากที่จะ แก้ไขว่าจะ เป็น การเหมาะสม ประการใด หรือ มีนี้แท้จริงได้ทั้งไว้ตามร่างเดิม โดยไม่ต้องตั้งประการใด นี่เป็นคำที่กรรมการขอชี้แจงกับท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติ และนอกจากนั้น กรรมการ ขอประธาน ชี้แจง สักหน่อยว่า มาตรา ๓๗ ทวิ เป็นความบกพร่องของกรรมการ คือว่าตกคำอยู่คำหนึ่ง คือในวรรค ๓ มาตรา ๓๗ ทวิ คำว่า “มีคะแนนเสียงเท่า” คือตกคำว่า “กัน” จึงขอให้เติมคำว่า “กัน” ต่อท้ายลงไปอีกคำหนึ่ง

ประธานวุฒิสภา : ขอเติมคำว่า “กัน” ลงไป เมื่อไม่มีใครขัดข้อง ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

พระยาอรรถกรมมณุตต : ตามเหตุผลที่กรรมการได้ชี้แจงมานั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าพอฟังได้และก็คงจะผ่านไปได้ ข้าพเจ้าเป็นห่วงคือว่า เราแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ความจริงไม่ใช่หลักการ คือเราบอกที่เราแก้ไขพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย ๒๕๖๖ ๒๕๖๖ ถ้าหากว่าเหตุการณ์ที่จะทำผิดตามมาตรา ๓๗ ท่านกรรมการเห็นว่าควรจะ ลงโทษปรับถึงหมื่นบาท แล้วถ้าหากว่าทำผิด ซึ่งเห็นว่ารุนแรงกว่านั้น คือ มาเข้าจอดเป็นพิธแล้ว ต่อมาก็ย้ายที่จอดที่อื่น ก็ควรจะมีโทษสูงกว่ากัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเรียนไว้สำหรับกรรมการร่วมว่า ขอให้นำข้อ ชนมาพิจารณาด้วย เหมือนกัน

พระยาอรรถการยัณพนธ์ กรรมการ : การที่เรือลำใดไม่จอดตามที่ ได้กำหนดต้องตามมาตรา ๓๗ จะไปเอาโทษปรับถึงหมื่นบาทอย่างไรที่ไม่จอดในท่าเรือกรุงเทพ ๒๕๖๖ นั้น เรื่องนกรรมการเห็นว่าไม่เป็นการเหมาะสม การที่ไม่จอดที่ท่าเรือกรุงเทพ ๒๕๖๖ นั้น ก็ถ้าเรือจะเมิดตามมาตรานี้ก็โทษ ก็จะได้ประโยชน์เป็นอันมาก จึงกำหนดค่าปรับ สูงขึ้น ส่วนเรือลำใดที่ได้จอดแล้วย้ายไปโดยไม่ได้รับคำสั่งจากเจ้าหน้าที่ ก็มีความผิดตามมาตรา ๓๗ ก็ถูกปรับตามความในมาตรา ๓๗ ตริ เป็นความผิดเล็กน้อย เรือที่พิกห้ามจอดท่าที่เขต ๒ แล้วการที่จะหลีกเลี่ยง การกำหนดลงไป เข้าใจว่าทำไม่ได้ แล้วเรื่องการที่จะเข้าไปจอดในเขต ๓ ล่วงเข้าไปในเขต ๒ กรรมการคิดว่า

ร่างเดิมมีโทษ มีอย่างไรก็เป็นอย่างนั้น เป็นต้นว่าไม่จอดที่ท่าเรือกรุงเทพ ฯ แล้วถึงจะ
ปรับหมั้นบาท

พลโท พระยาสิทธิราชเดโชไชย : ในมาตรา ๓๗ ตวิ วรรค ๒ ที่กล่าวว่ามี
เมื่อเรือกำปั่นลำใดกำลังเข้ามา นายเรือจะต้องยอมให้เจ้าหน้าที่ขึ้นไปบนเรือ และถ้า
จำเป็นจะหยุดเรือหรือบังคับหยุด คำที่กล่าวเช่นนี้ข้าพเจ้ายังสงสัยว่าถ้าจำเป็นจะต้องหยุด
เรือก็ต้องหยุดเพราะคำ ๕-๖ คำนี้ถ้าตั้งอยู่หน้าประ โยคใด ก็หมายความว่าไม่เป็นการแน่นอน
หรือเป็นประ โยคที่เป็นจริงก็ได้ไม่เป็นจริงก็ได้ ขอประทานโทษท่านกรรมาธิการ ข้าพเจ้า
ไม่ได้มาอธิบายไวยากจนให้ท่านฟัง แต่ยกตัวอย่างของข้าพเจ้าที่จะเป็นการคัดค้าน คือ
ตั้งที่จะกล่าวต่อไป คือสมมติว่าข้าพเจ้าจะพูดว่า ขอประทานโทษ ข้าพเจ้าจะชักหน้า
นาย ก. ถ้านาย ก. คำข้าพเจ้า นี้จะเห็นได้ว่าเป็นคำพูดที่ไม่แน่นอน ก็หมายความว่า
จะชักกัต่อเมื่อคำ ถ้ายังไม่คำก็ยังไม่ชัก หรือถ้าจะพูดว่า ถ้าข้าพเจ้าจะอุปสมบท
ข้าพเจ้าจะว่าเรียนทางวิปัสสนา ข้าพเจ้าจะเล่าเรียนทางวิปัสสนาอะไรก็เป็นได้เพราะไม่
เหลือวิสัยมนุษย์ แต่ถ้าข้าพเจ้าพูดว่าถ้าข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีข้าพเจ้าจะเพิ่มเงินเดือน
วุฒิสภาอีกคนละหมื่นบาท เช่นนี้เป็นถ้อยคำที่เหลวไหลใช้ไม่ได้ เพราะข้าพเจ้าเองก็ไม่มี
สมรรถภาพที่จะเป็นนายก ฯ และไม่สามารถจะเป็นนายก ฯ รัฐมนตรีได้ด้วยประการทั้งปวง
นอกจากจะเป็นคำพูดที่สมมติกันขึ้นฟังกันเล่น ๆ เท่านั้น ฉะนั้นคำที่บอกที่ว่าถ้าจำเป็น
จะหยุดเรือหรือบังคับหยุดเป็นถ้อยคำที่ไม่แน่นอน แต่ความจริงที่ปฏิบัติ เป็นของจำเป็น
คือจำเป็นต้องหยุดไม่มี “ถ้า” แปลว่าจำเป็นทุกครั้งทุกครั้งว่าจำเป็นตลอดกาลที่เรือจะต้อง
หยุด เพราะถ้าเรือไม่หยุดแล้วข้าพเจ้ามองไม่เห็นว่ามีเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิหารย์ขึ้นไปตรวจเรือได้
อย่างไร เพราะเรือแล่นอยู่กลางแม่น้ำเจ้าหน้าที่อยู่บนบกห่างไกลกัน และถึงหากมีเรือ
เร็วแล่นไปก็คงเป็นไปไม่ได้ ท่านกรรมาธิการเป็นนายทหารเรือก็หลายท่าน ท่านจะ
เห็นว่าเรือใหญ่จมบรรลัยวายวอด คือไม่เห็นเป็นเรื่องอะไรเพราะฉะนั้นคำว่าถ้าจำเป็นจะ
หยุดเรือหรือบังคับใช้ไม่ได้ ที่จริงในมาตรา ๓๗ ของเก่าเขาตั้งอยู่แล้วเขากล่าวไว้ว่าเมื่อเรือมา
ถึงท่านสมุหปรวการก็ต้องหยุด และถ้าจำเป็นก็ต้องทอดสมอ เขากล่าวความสองตอน
ตอนหนึ่งบังคับเรือหยุด อีกตอนหนึ่งบังคับให้เรือทอดสมอ เพราะเหตุว่าจะมีกรณีใด
กรณีหนึ่งที่ไม่สามารถจะให้ผ่านล่วงเลยเข้ามาได้ จำเป็นจะต้องมีเวลาชานานที่จะต้องตรวจกัน
ถ้าเช่นนั้นก็ต้องให้จอด แปลว่าหยุดอยู่เฉย ๆ ลอยลำอยู่เฉย ๆ ตามปกติเจ้าหน้าที่

อาจเอาเจ้าพนักงานขึ้นไปเรือ เรือใหญ่ได้อันนี้เป็นเวลาปกติ ถ้าหากว่าเป็นกรณีพิเศษที่ไม่อนุญาตให้ผ่าน เรือต้องหยุดกินเวลาหลาย ๆ ชั่วโมง ถ้าอย่างนั้นก็ต้องบังคับให้ทอดสมอไม่ใช่ให้หยุด At anchor เพราะฉะนั้นด้วยคำเก่าของเขาที่อยู่แล้วไม่ควรตัดออกซ้ำพเจ้าขอให้ยื่นเอาไว้ ส่วนข้อความที่ไม่สมบูรณ์จะต่อเติมที่หลัง จะต่อเติมอะไรก็เติมลงไป

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ กรมการธิการ : กรมการธิการก็เห็นพ้องกับท่านสมาชิกว่าคำของมาตรา ๓๘ นั้นอยู่แล้ว กรมการธิการจึงไม่ได้ไปแก้ไขเลย แต่ที่กรมการธิการแก้ไขคือมาตรา ๓๘ ที่แก้ไขแล้วเพื่อให้มาตรา ๓๘ นั้นคงอยู่ จึงบัญญัติเป็นมาตรา ๓๘ ตริ ด้วยเหตุนี้เองมาตรา ๓๘ ตริ ที่กรมการธิการเขียนขึ้นใหม่นี้ก็ได้ลอกความมาจากมาตรา ๓๘ ที่เขาเป็นอยู่อย่างไรก็เลือกมาอย่างนั้น ไม่ได้แก้ไขประการใดเลย และที่มาตรา ๓๘ เดิมเขียนว่า ถ้าจำเป็นจะต้องหยุดเรือรบ ก็ต้องหยุดนั้น กรมการธิการก็เข้าใจว่า ที่เขาเขียนเช่นนั้นเขาน่าจะได้รู้ ถึงข้อเท็จจริงเป็นอย่างดีว่า เรือที่ต้องรบคนนั้น ไม่จำเป็นจะต้องหยุดทีเดียว เจ้าทำเขาไปเรือเหมือนกัน ถ้าเรือไม่หยุดเลยจริง ๆ เขาก็เข้าไปเทียบได้ จึงเขียนได้ว่าถ้าจำเป็นจะต้องหยุดก็ให้หยุด

นายบรรจง ศรีจรูญ : ข้าพเจ้าขึงใจในถ้อยคำในมาตรา ๓๘ ตริเล็กน้อย กล่าวคือ คำว่า “เจ้าทำ” กรมการธิการหมายความว่าอย่างไรในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยนั้น มิได้ว่าอย่างไร กรุณาอ่านให้ฟัง ข้าพเจ้าสงสัยคำว่า เจ้าทำ ในมาตรา ๓๘ ตริ มีบทวิเคราะห์ศัพท์แล้วหรือไม่

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ กรมการธิการ : มีอยู่ในนั้นแล้ว คือมาตรา ๓๘ ตริ ก็ได้เรียนแล้วว่าได้อามาจากมาตรา ๓๘ นั้นเอง เราไม่มีวัตถุประสงค์จะไปแก้ไขเขา เขาเป็นอยู่อย่างไรก็ให้เป็นอย่างนั้น และคำว่า “เจ้าทำ” นี้เขาก็มีวิเคราะห์ไว้แล้ว

ประธานวุฒิสภา : หมทมาตรา ๕ หมทระเบียบวาระ ๒ แล้ว พิจารณาเป็น
วาระ ๓ ผู้ใดเห็นชอบด้วยจึงพระราชบัญญัตินี้ โปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิกยกมือ ๗๒ คน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : คะแนนเสียง ที่เห็นด้วยร่างพระราชบัญญัติที่ ๗๒ เสียง
ที่ไม่เห็นด้วยไม่มี เป็นอันว่าเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบวาระต่อไปร่าง
ข้อบังคับว่าด้วยการจับสลาก ของ สมาชิก วุฒิสภาตาม รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย
มาตรา ๘๓

รายงานคณะกรรมการพิจารณาและร่างข้อบังคับ
ว่าด้วยการจับสลากออกจากสมาชิกภาพของสมาชิก
วุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๘

คณะกรรมการได้ประชุมพิจารณาวิธีการจับสลากของสมาชิกวุฒิสภาตามความ
ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓ และได้ยกร่างข้อบังคับเพื่อการนี้ขึ้นแล้ว
จึงขอทำรายงานเสนอต่อสภาดังต่อไปนี้

๓. ที่ประชุมได้เลือกพระยาอรรถการวิวัฒน์ กรรมการ เป็นประธาน และ
เลือก พระชัยมัญญา เป็นเลขานุการ
๔. ที่ประชุมเห็นว่า มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาดังต่อไปนี้
- ก. การจับสลากควรจะทำในวันครบกำหนดที่สมาชิกวุฒิสภาอยู่ในสมาชิก
ภาพครบสามปี หรือควรจับไว้ก่อน
- ข. จะใช้อะไรเป็นสลาก และจะมีจำนวนสลากเท่าใด ที่เป็นปัญหาจะต้อง
พิจารณาในชั้นนี้คือ ในกรณีที่ในวันจับมีตำแหน่งสมาชิกว่างอยู่
- ค. วิธีการจับสลากจะทำอย่างไร
- ง. ถ้าสมาชิกมาไม่ครบในวันจับสลาก จะให้มีการจับสลากแทนกันได้หรือไม่
และจะให้ใครจับแทน

๓. การจับสลากจะควรทำในวันใด ที่ประชุมเห็นว่า เพื่อที่จะตัดมิให้เกิด
ปัญหาใด ๆ ขึ้นได้ การจับสลากควรจะทำในวันที่สมาชิกวุฒิสภามีสมาชิกภาพครบ
สามปีพอดี คือในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๓

๔. จะใช้อะไรเป็นสลาก และจะมีจำนวนสลากเท่าใด ในชั้นนี้
กรรมการเห็นว่า ควรจะใช้เบี้ยที่มีลักษณะและขนาดเหมือนกันเป็นสลาก แบ่งออกเป็นสองสี
คือสีขาวและสีเขียวสลับเท่ากัน แต่ถ้าในวันจับสลากมีตำแหน่งสมาชิก
ว่างอยู่ก็ให้ลดจำนวนสลากสีเขียวลงเท่าที่ตำแหน่งว่าง สมาชิกผู้ใดจับได้สลากสีขาว
ก็ให้คงมีสมาชิกภาพต่อไป ถ้าจับได้สลากสีเขียว ก็เป็นอันพ้นจากสมาชิกภาพ

๕. วิธีการจับสลากจะทำอย่างไร คณะกรรมาธิการเห็นว่า ควรให้สมาชิก
ตั้งคณะกรรมาธิการชั้น มีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ไปตามข้อบังคับ และมีวิธี
การอื่น ๆ โดยละเอียดตั้งปรากฏในร่างข้อบังคับที่ได้เสนอมาค่ะแล้ว

๖. ถ้าสมาชิกมาไม่ครบในวันจับสลาก จะให้มีการจับสลากแทนกันได้หรือไม่
และจะให้ใครจับแทน คณะกรรมาธิการเห็นว่า การจับสลากแทนกันในกรณีที่สมาชิก
มาไม่ครบจำนวนย่อมเป็นการจำเป็น และเมื่อได้ร่างข้อบังคับให้มีการจับสลากแทนกันได้
และผ่านมติที่ประชุมไปใช้เป็นข้อบังคับได้แล้ว ก็เท่ากับ ได้มีการ ยินยอมให้แทนกันได้
ปัญหาที่จะเกิดขึ้นก็ย่อมจะไม่มี ส่วนที่จะให้ใครจับแทน คณะกรรมาธิการเห็นว่าควร
จะมอบให้ ผู้เป็นประธานในที่ชุมนุมจับสลากเป็นผู้จับแทน

พระชัยบัญชา

(พระชัยบัญชา)

เลขาธิการคณะกรรมาธิการ

ข้อบังคับว่าด้วยการจับสลากของสมาชิกวุฒิสภา
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
วุฒิสภาตราข้อบังคับว่าด้วยการจับสลากของสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้มีการเปลี่ยนสมาชิก
กึ่งหนึ่งตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ การจับสลากตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓
ให้กระทำในวันที่ ๓๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๓ ตามกำหนดเวลาและ ณ สถานที่
ซึ่งประธานวุฒิสภาจะแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

ข้อ ๔ ให้สมาชิกที่มาชุมนุมในการจับสลากลงชื่อในสมุดลงชื่อซึ่งได้จัดไว้เฉพาะ
เพื่อการนี้

ข้อ ๕ ให้ประธานวุฒิสภาเป็นประธานที่ชุมนุมจับสลาก ถ้าประธานวุฒิสภา
ไม่สามารถมาชุมนุมให้รองประธานวุฒิสภาเป็นประธาน ถ้าไม่สามารถมาทั้งสองคนให้สมาชิก
เลือกกันเองเป็นประธานคนหนึ่ง

ข้อ ๖ เมื่อเปิดการชุมนุม ให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านรายชื่อสมาชิกที่มาชุมนุม
เรียงตามลำดับอักษร และอ่านรายชื่อสมาชิกที่มีได้มาชุมนุม (ถ้ามี) แล้วให้ที่ชุมนุม
เลือกตั้งสมาชิกมีจำนวนสองคน ร่วมกับเลขาธิการรัฐสภา ประกอบเป็นคณะกรรมการ
จับสลาก มีหน้าที่ปฏิบัติกรตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๗ ให้กรรมการผู้หนึ่งขานชื่อสมาชิกทุกคนที่มีตัวอยู่ในวันจับสลาก ไม่
ว่าจะอยู่ในที่ชุมนุมหรือไม่ เรียงตามตัวอักษร เมื่อกรรมการขานถูกชื่อสมาชิกคนใด
ที่อยู่ในที่ชุมนุม ก็ให้สมาชิกผู้นั้นเดินไปที่โต๊ะกรรมการ เพื่อจับสลากเลขที่ประจำตัว
ซึ่งจัดไว้มีเลขที่ตั้งแต่เลข ๑ เรียงลำดับไปจนถึงเลขที่เท่าจำนวนสมาชิกที่มีตัวในวันจับสลาก
ถ้ากรรมการขานชื่อสมาชิกผู้ใดที่มีตัวอยู่ในที่ชุมนุม ก็ให้ประธานที่ชุมนุมจับแทน

สมาชิกผู้ใดจับได้เลขประจำตัวเลขที่เท่าใด และประธานที่ชุมนุมจับแทนสมาชิก
คนใดได้เลขประจำตัวเลขที่เท่าใด ให้คณะกรรมการฯ ชื่อและเลขที่ประจำตัวได้

ข้อ ๖ ในระหว่างเวลาจับสลากเลขที่ประจำตัวตามความในข้อ ๕ ถ้ามีสมาชิก
มาชุมนุมเพิ่มขึ้น ก็ให้สมาชิกที่มานับสลากเลขที่ประจำตัวได้ แต่ถ้ามาถึงที่ชุมนุม
ภายหลัง ที่ประธานที่ชุมนุมได้จับสลากแทนไปแล้ว ก็ให้ประธานมอบสลากที่จับแทน
ในวัน ให้แก่สมาชิกผู้นั้น

ข้อ ๗ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๕ เสร็จสิ้นแล้ว ให้เริ่มดำเนินการจับสลาก
เพื่อให้มีการเปลี่ยนสมาชิกกึ่งหนึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓
ต่อไปตามวิธีการดังต่อไปนี้

ก. สลากที่จะจับให้ใช้แบบรูปและขนาดเท่ากันทั้งหมด มีสีต่างกันเป็นสองสี
สีขาวมีจำนวนเท่าสับเบย สีเขียวมีจำนวนเท่าสับเบย แต่ถ้าในวันจับสลากมีตำแหน่ง
สมาชิกที่ว่างอยู่เท่าใด ก็ให้ลดจำนวนเบยสีเขียวลงเท่าจำนวนตำแหน่งสมาชิกที่ว่างนั้น

ข. เบยทั้งสองสีมีจำนวนดังกล่าวใน ก. นั้น ให้ใส่ไว้ในภาชนะที่ปิดมิดชิด
เบยไม่ได้จากภายนอก และให้มีของพอที่จะเอามือสอดลงไปหยิบเบยขึ้นมาได้ โดยผู้หยิบ
ไม่สามารถเห็นเบยก่อนออกจากภาชนะนั้น

ค. ก่อนลงมือจับสลาก ให้คณะกรรมการเอาเบยออกจากภาชนะแสดงต่อ
ที่ชุมนุม และแสดงต่อที่ชุมนุมให้เห็นว่าในภาชนะนั้นไม่มีเบยใด ๆ เหลืออยู่ แล้วเอา
เบยทั้งหมดนั้นใส่ในภาชนะที่ได้แสดงแล้วทละเบยจนหมด แล้วให้เขย่าภาชนะนั้น เพื่อ
ให้เบยคลุกเคล้ากัน แล้ววางภาชนะที่บรรจุเบยนั้นไว้ ณ โต๊ะกรรมการ

ง. ให้กรรมการผู้หนึ่งช้อนสมาชิกเรียงตามลำดับเลขประจำตัว เมื่อถูก
ข้อผู้ใด ให้ผู้นั้นเดินไปที่โต๊ะกรรมการ แล้วหยิบเบยออกมาจากภาชนะหนึ่งเบย
แล้วมอบให้คณะกรรมการ ให้กรรมการผู้หนึ่งชเบย และประกาศเบยนั้นแสดงต่อที่
ชุมนุมแล้วช้อนสมาชิกเลขประจำตัวและสีเบยที่จับได้ไว้ ทำดังนี้ตามลำดับไปจนหมด
เลขที่ประจำตัวที่จับได้ตามข้อ ๕

ในกรณีที่กรรมการช้อนและเลขประจำตัวสมาชิกที่มีได้อยู่ในที่ชุมนุม หรือ
อยู่ในที่ชุมนุมแต่มาภายหลังที่ดำเนินการตามข้อ ๕ เสร็จสิ้นไปแล้ว ให้ประธานที่ชุมนุม
จับสลากแทน

ข้อ ๘. สมาชิกผู้ใดจับได้สลากสีเขียว ข้อมอบออกจากสมาชิกภาพตามความ
ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓ ทั้งนี้ไม่ว่าจะจับสลากเองหรือประธาน

ที่ชุมนุมจับแทน

ข้อ ๘. เมื่อเสร็จสิ้นการจับสลากแล้ว ให้คณะกรรมการทำรายงานเสนอผลการจับสลากต่อประธานที่ชุมนุม และให้ประธานที่ชุมนุมอ่านรายชื่อสมาชิกที่ออกจากสมาชิกภาพในที่ชุมนุมคราว

ข้อ ๑๐. ถ้ามีปัญหาหรือเหตุขัดข้องใด ๆ เกิดขึ้นในที่ชุมนุมจับสลาก ให้ที่ชุมนุมปรึกษามติให้แก่ปัญหาหรือข้อขัดข้องนั้นได้

ถ้ามีกรณีต้องปรึกษาและลงมติดังกล่าวในวรรคก่อนให้นำข้อบังคับการประชุมปรึกษาของวุฒิสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑. ให้ประธานวุฒิสภานำรายชื่อผู้ ที่ออกจากสมาชิกภาพ โดยวิธีจับสลากตามข้อบังคับนี้ ขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายโดยด่วน

ข้อ ๑๒. ให้ประธานวุฒิสภารักษาการตามข้อบังคับนี้

ข้อบังคับนี้ตราไว้ ณ วันที่.....กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

.....
ประธานวุฒิสภา

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญกรรมาธิการเข้าประจำที่

- เลขานุการรัฐสภา : กรรมาธิการคณะนี้ มีดังนี้ คือ
๑. พระชัยบุญญา
 ๒. พระนิตินัยประสาน
 ๓. นายบรรจง ศรีจรรยา
 ๔. หลวงประกอบนิติสาร
 ๕. พันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์
 ๖. หม่อมเจ้าวัชรยากร เกษมศรี
 ๗. นาจวาเอก พระยาวิชิตชลธิ
 ๘. พระยาศรีธรรมราช
 ๙. พระยาศรีวิศาลธาดา
 ๑๐. พลโท พระยาอภัยสงคราม
 ๑๑. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ กรรมาธิการ : ตามที่สภาได้มีมติให้กรรมาธิการคณะนี้ไปพิจารณาถึงวิธีการที่จะจับสลาก เพื่อสมาชิกจะได้ออกกึ่งหนึ่งเมื่อครบ ๓ ปีตามรัฐธรรมนูญว่าจะควรทำประการใด และถ้ากรรมาธิการเห็นควรทำประการใดแล้วก็ให้ร่างเป็นข้อบังคับเสนอมานมา บัดนี้กรรมาธิการก็ได้เสนอถึงวิธีการที่จะกระทำดังที่ปรากฏตามรายงานของเลขานุการซึ่งได้ส่งแก่ท่านสมาชิกแล้ว และพร้อมกันนี้ กรรมาธิการก็เลยร่างข้อบังคับขึ้นขึ้นมาด้วย เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าการพิจารณาของสภานี้ในขั้นตอนต่อไป ถ้าหากว่าสภานี้จะได้ตั้งกรรมาธิการขึ้นใหม่อีกชุดหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นบุคคลในชุดเดิมก็ได้ แล้วก็ให้สมาชิกแปรญัตติ แล้วกรรมาธิการชุดนี้ทั้งหมดน่าจะลงเพียงคนเดียว แต่ว่าถ้าสภาจะพิจารณารวดเดียวและขอให้กรรมาธิการคณะนี้เป็นผู้ชี้แจง กรรมาธิการคณะนี้ยินดียิ่งจะรับปฏิบัติหน้าที่นั้น.

ประธานวุฒิสภา : ในเบื้องต้น กรรมาธิการนั้นเป็นการร่างขึ้น เพราะฉะนั้นขอให้รับหลักการร่างข้อบังคับเสียก่อน

พลโท พระยาสิทธิราชเดโชไชย : เรื่องข้อบังคับวุฒิสภาที่จะต้องจับสลากอะไรกันนี้ ถ้าจะพูดถึงรายละเอียดแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีข้ออะไรที่จะข้องใจมากนัก แต่มีตะกิดใจอยู่คำหนึ่ง เพราะอย่างไร ก็อยากจะทราบเรียนเสียก่อน.....

ประธานวุฒิสภา : ประเด็นก่อน ในขั้นรับหลักการเสียก่อน คือรับหลักการร่างข้อบังคับเสียก่อน แล้วจะพิจารณาต่อไปว่า จะพิจารณาในวาระนี้ หรือตั้งกรรมาธิการไปพิจารณาแปรญัตติ แล้วแต่สมาชิกจะเลือก

พลโท พระยาสิทธิราชเดโชไชย : ขอประทานโทษ คือไม่ชอบใจคำว่าข้อบังคับ อยากจะทราบเรียนเดี๋ยวนี้ คำว่าข้อบังคับนั้นอยู่ในหลักการ จะอนุญาตให้ผูกมัดได้หรือไม่

ประธานวุฒิสภา : ก็ได้ ในหลักการ

พลโท พระยาสิทธิราชเดโชไชย : ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ชอบใจใช้คำว่า ข้อมบังคับ ข้าพเจ้าเป็นทหาร ถึงแม้จะเป็นทหารแก่หมดจากภาวะ อัมพฤกษ์ แล้วก็ตาม ระเบียบที่ จำได้ก็ฝังอยู่ในสมอง คือกิจการใด ๆ ของทหารในระหว่างผู้บังคับบัญชา และ ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา คือผู้บังคับบัญชากำหนดชั้นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติตามอย่างไร แล้ว ทางทหารท่านแยกออกเป็นประเภท ๆ คือ ประเภทข้อมบังคับ ประเภทคำสั่ง คำขแรง คำแนะนำ คำแจ้งความ แต่ละประเภท ๆ มีลักษณะแตกต่างกันทั้งนั้น ในที่นี้ข้าพเจ้าจะขอยกตัวอย่างความแตกต่างระหว่างข้อมบังคับกับคำสั่งว่า แตกต่างกันอย่างใด ลักษณะของข้อมบังคับนั้นท่านหมายความว่า เป็น กิจการ ที่จะต้อง กระทำอยู่เสมอ ๆ หรือเป็น เนิื่องนี้จึ อย่างเช่นทหารต้องมีข้อมบังคับการเคารพ ข้อมบังคับราชการสนาม ข้อมบังคับราชการ แห่งการตามเสด็จ ฯ หรือเฮกันง่าย ๆ ว่ากันโดยทั่วไป ข้อมบังคับของสมาชิกวุฒิสภา คือ ข้อมบังคับการประชุมและการปรึกษาของสมาชิกวุฒิสภาก็เป็นข้อมบังคับเหมือนกัน หมายความว่าเราต้องทำอยู่เสมอ ๆ เมื่อถึงคราวประชุมเราก็ต้องปฏิบัติตามให้เป็นไปตามข้อมบังคับไม่ใช่ว่า ทำคราวเดียวแล้วยกเลิก เพราะฉะนั้นราชการทหารจึงถือว่าการทำผิดข้อมบังคับ กับการทำผิด คำสั่งมีโทษต่างกัน เพราะข้อมบังคับจะต้องทำเสมอ ๆ อาจพลาดพลั้งหลงลืมไปได้บ้าง แต่ ส่วนคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งเพื่อให้ทำเฉพาะคราว ถ้าทำผิดไปแล้วจะอภัยโทษไม่ได้ ไม่เหมือนกับข้อมบังคับ ขอยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่นข้าพเจ้ากับท่านประธาน ท่านประธานเป็นผู้มีอาวุโส โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน้าที่ ข้าพเจ้าพบท่านวันนึ่ง ข้าพเจ้าก็ทำการเคารพ รุ่งขึ้น พบท่านอีกก็เคารพอีก มะวันมะเรื่องเคารพกันตลอดไปไม่ใช่ว่าเคารพกันวันวันวันเดียวแล้ว ต่อ ๆ ไปชั่วชีวิตจนตายจากกันไม่ทำความเคารพเช่นนั้นนุหามิได้ แต่ส่วนคำสั่งนั้นไม่ใช่อยู่เสมอ เป็นคำสั่งเฉพาะครั้งคราวเท่านั้น เช่นเมื่อวานขึ้นที่ท่านประธานมีคำสั่งให้สมาชิกวุฒิสภามา ประชุมร่วมกันกับสมาชิกสภาผู้แทนแจ้งเรื่องที่รัฐบาลท่านจะอธิบายถึงเรื่องศึกเกาหลี ท่าน เมื่อสมาชิกมาประชุมกันเสร็จแล้วก็เป็นอย่างนั้นว่าปฏิบัติตามคำสั่งเป็นอันว่ายกเลิก รุ่งขึ้นก็ไม่ ต้องประชุมกันอีก เพราะฉะนั้นคำว่าข้อมบังคับในที่นี้ การจับสลากทำหนเดียวเท่านั้นไม่ใช่ทำ หลายหน จับวาระแรกหนเดียวตลอดจนกระทั่งวุฒิสภายังอยู่ก็ไม่ต้องจับสลากกันอีก จับสลาก วาระแรกเท่านั้น เพราะฉะนั้นจะใช้คำว่าข้อมบังคับชุด ๆ กันอยู่ ข้าพเจ้าขอเสนอว่าควร จะเปลี่ยนเสีย ควรใช้ว่า "ระเบียบวิธีการจับสลาก" น่าจะเหมาะสมกว่า

LIART

พระยาอรรถการีย์พนธ์ กรมการ : ถ้าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะได้อ่าน คำนำของข้อบังคับนี้ คืออำนาจตามมาตรา ๓๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย วุฒิสภาตราข้อบังคับว่าด้วยการจับสลากของวุฒิสภา เพื่อให้มีการเปลี่ยนสมาชิกตามความ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ความเบื้องต้นก็ได้บอกไว้แล้วว่า สถานตราข้อบังคับ นี้ก็โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๓๖ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตาม มาตรา ๓๓๖ นั้น ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า สถาปนาหรือวุฒิสภามีอำนาจที่จะตราข้อ บังคับว่าด้วยการประชุมปรึกษาและกิจการอื่น ๆ ของสภานั้น ๆ ได้ นี่แหละอาศัยมาตรา นี้ที่มีอำนาจจะตรา “ข้อบังคับ” ว่าด้วยกิจการอื่น ๆ ของสภานั้นเอง การจับ สลากออกเป็นกิจการอื่นหนึ่งของสภานั้นเหมือนกัน จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๓๖ ได้ เมื่อดังนี้แล้วเราจะใช้ว่าเป็นคำสั่งกฏ เป็นระเบียบการกฏ เช่นนี้แล้ว จะไม่สอดคล้อง ต้องกันกับมาตรา ๓๓๖ เพราะมาตรา ๓๓๖ ก็ใช้คำว่า “ข้อบังคับ”

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ข้อบังคับว่าด้วยการจับสลากที่กรมการได้วาง มา นี้ ตามที่ได้ตรวจและพิจารณาแล้วเห็นว่ามีข้อความละเอียดถี่ถ้วนมาก เพราะฉะนั้น ไม่มีเหตุผลอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะแก้ไขให้ถูกแบบกว่านออกได้ ข้าพเจ้าจึงขอเสนอให้ รับหลักการในเรื่องนี้

มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอให้รับหลักการแล้ว

พลโท พระยาสิทธิราชเดโชไชย : ที่ข้าพเจ้าคัดค้านคำว่า “ข้อบังคับ” แล้วนั้น จะตกลงว่าอย่างไร จะยืนยันหรืออนโถมแก้ตามที่ข้าพเจ้าได้ชี้แจงมา หาก ว่ายืนยันแล้ว ข้าพเจ้าก็ยืนยันว่าฉันใช้ไม่ได้เหมือนกัน เพราะมันทำคนเดียวเท่านั้น

พระยาอรรถการีย์พนธ์ กรมการ : กรมการเดียวใจที่จะใช้คำอื่นไม่ได้ เพราะว่าถ้าจะใช้คำว่าระเบียบการกฏ หรือคำสั่งกฏ สภานั้นมีอำนาจที่จะออกระเบียบ การหรือคำสั่งอย่างใด นอกจากจะตราข้อบังคับ ตามความในรัฐธรรมนูญเท่านั้นเอง

ประธานวุฒิสภา : เรื่องนี้เห็นจะตรงตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๖ ตามที่ กรมการชี้แจงนั้น คือมาตรา ๓๓๖ มีอยู่ว่า “วุฒิสภาและสภาผู้แทนมีอำนาจตั้งข้อ บังคับการประชุมปรึกษาของแต่ละสภา เกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติ การเสนอ ญัตติ การประชุมปรึกษา และกิจการอื่นเพื่อดำเนินตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ”

LIART

เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐธรรมนูญบอกว่าจะต้องใช้ข้อบังคับซึ่งเกี่ยวข้องกับการประชุมปรึกษา ก็เกี่ยวกับ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ ก็เกี่ยวกับการเสนอญัตติ ก็เกี่ยวกับการประชุมกต และเกี่ยวกับกิจการอื่น คือเรื่องนเรงที่จับสลากกรวมอยู่ในคำวินิจฉัยกรอื่น เพราะฉะนั้น ก็เมื่อปฏิบัติกรตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๖ ก็ต้องใช้คำว้ข้อบังคับอย่างนี้ ถ้าแม่ว้ ท่านสมาชิกจะอธิบายก็หน้าเห็นใจ คือข้อบังคับมันทั่วไป ข้พเจ้าเองก็รู้สึกกระไรอยู่ เหมือนกันในเรื่องแรก เพราะเหตุว้ทำครั้งเดียว แล้วเราเข้าใจอย่างสามัญแล้วก็จะใช้ว้ วิกรกรอย่างไร แต่เดี๋ยวนคชอำนาจของวุฒิสภาและสภาผู้แทนท่านให้ไว้สำหรับชอชข้อ บังคับ คืออย่างนี้ จะบังคับสมาชิกนั้นก็โดยวิกรกรชอชข้อบังคับ เพราะฉะนั้นแม่ ว้จะฟังเกินไปจะใช้คำอื่นไม่ได้ตามมาตรา ๓๓๖ คืออธิบายให้ท่านฟัง

พระมณฑลวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว้การกระทรวงการคลัง : ข้พเจ้าในส่วน ตัว ไม่ใช่ในนามของรัฐบาศมีคความสงัดยว้ ถ้าเราใช้จับสลากโดยไม่มีข้อบังคับเลย จะได้หรือไม่

พลโท พระยาสีหราชเดโชไชย : จวังอยู่ในรัฐธรรมนูญ.....

ประธานวุฒิสภา : เดียวก่อน เขาประเด็นของกรรวมาธิการก่อน

พระยาอรवलกรวิทยนพนธ์ กรวมาธิการ : สภาได้มีมติแล้วว้จะต้องมีข้อบังคับ จึงได้มีมติตงกรรวมาธิการชณะหนึ่งให้ไปร่างข้อบังคับมา

พลโท พระยาสีหราชเดโชไชย : จวังอยู่ในรัฐธรรมนูญกำหนดว้วุฒิสภา จะชงข้อบังคับอะไรต่งๆ ข้อบังคับก็ได้ต่งไว้แล้ว เช่นข้อบังคับการประชุม และปรึกษา ของวุฒิสภาเป็นกิจการที่ชงทำเสมอๆ รัฐธรรมนูญจะมุ่งหมายว้กิจการที่ต่งปฏิบัติ อยู่เสมอๆ ไม่ใช่ว้กิจการที่ท้าวครวชครวช อันนี้เข้าในรูปลักษณะคำต่ง แต่คำต่งเป็นไป ไม่ได้ คำต่งต่งมาจากท่านประธาน แต่ท่านประธานก็ไม่ได้ต่ง เป็นมติเกิดชงจากที่ประชุม เพราะฉะนั้นแปลว้ที่ประชุมให้วางระเบียบว้การจับสลาก ไม่ใช่ข้อบังคับ แล้วเกี่ยวกับ วิกรกรจับสลากอย่างนี้ก็ได้ ไม่เห็นจะขัดกับรัฐธรรมนูญ ทำไมเราจะถือเอาว้เป็นข้อบังคับ เพราะรูปร่างไม่ใช่ข้อบังคับ เราทำคนเดียวเท่านั้นขอได้โปรดพิจารณาเถอะ

พลตรี พระอุดมโยธาธิษฏ : ปัญหาเรื่องใช้ชอชคำว้ข้อบังคับหรือไม่นน ชน แรกก็ท่านประธานของที่ประชุมได้ชงแ่งโดยเอารัฐธรรมนูญมาตรา ๓๓๖ ชนมา ก็คำว้รวม คความว้บรรดาชทักว้ชทงชองจะเป็นอะไรก็ตามเกิด จะต้องเป็นไปในรูปข้อบังคับต่ง

ความยินยอมความว่าข้าพเจ้าเอง ถ้าหากว่าเป็นวุฒิสภาไม่ได้นั่งฟังอยู่แล้วก็ยากที่จะหา
คำอะไรที่จะมาปลงต่อท่านประธานได้ จึงขอยอมจำนน

ประการที่ ๒ ทนเพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าผู้เป็นมิตรที่เคารพของข้าพเจ้าอยู่ก่อน
ข้าพเจ้าต้องขอประทานโทษก่อน คือว่าท่านสงสัยว่าข้อบังคับนั้นจะต้อง ทำเป็นการประจำ
อยู่เรื่อย ๆ จึงจะเรียกว่าข้อบังคับ ถ้าหากว่าครั้งคราวก็ไม่เรียกว่าข้อบังคับ ข้าพเจ้า
ขอแก้ว่าข้อบังคับทำประจำ คือเป็นประจำไปจนกว่าจะถึง ๓ ปี หรือ ๒ ปี ก็ต้องทำ
เรื่อยไป เพราะฉะนั้นต้องเข้าอยู่ในเกณฑ์ประจำ ถ้าหากว่าทำ ๑ นาที หรือ ๒ นาที
ข้าพเจ้าไม่ถือว่าเป็นประจำ

พลตรี พระอุดมโยธาธิษุต : ต้องขอประทานโทษด้วย

พระยาอรรถกรกรมมณคต : เมื่อก่อนสมาชิกตั้งทำมาดีแล้ว ท่านดอยทัพทำไม่
ไม่ทราบ ข้าพเจ้าอยากเรียนว่าข้อบังคับนั้นไม่ได้ใช้ตลอดกาล ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้
ใช้แต่เฉพาะสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น เมื่อมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งใหม่ก็จะต้องใช้ต่อไป

จะขออธิบาย คือมีอยู่ก่อนหน้าท่านสมาชิกได้ข้อใจ คือควรจะมีข้อ
เป็นระเบียบ แต่ความจริงถ้าจะเรียกว่าระเบียบแล้วจะเป็น ของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนได้
ไม่หมด เป็นของท่านประธานโดยเฉพาะตัว แต่ถ้าหากว่าเป็นของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทน
แล้ว เราต้องเรียกข้อบังคับทั้งนั้น เพราะมาตรา ๓๓๖ มีข้อความว่าไว้ชัดเช่นนั้น การ
ประชุมวันก่อนเราก็ได้มีความตกลงกันแล้วในชั้นนี้ ในชั้นนี้เราจะให้เป็นของวุฒิสภา คือ
ไม่ใช่ของท่านประธาน เพราะฉะนั้นในข้อที่ใช้ข้อบังคับนั้นก็เป็นการสมควร จะใช้ข้อบังคับ
อย่างไรไม่ได้ เพราะรัฐธรรมนูญไม่ได้ให้อำนาจไว้

พระยาโทณวณิกมนตรี : ข้าพเจ้าสนับสนุนความเห็นของคณะกรรมการธิการ ได้
นั่งไตร่ตรองดูแล้วถ้าเราไม่ใช่ข้อบังคับจะเรียกว่าอย่างไร ไม่ใช่ข้อบังคับแล้ว ใช้ไม่ได้
จับสลากไม่ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าความเห็นของคณะกรรมการธิการถูกแล้ว

พลโท พระยาสุรหาราชเดโชไชย : ข้าพเจ้ารู้สึกข้องใจมากทีเดียว ทำไมจะ
ไม่เรียกข้อบังคับไม่ได้ ทำไมจะต้องตั้งเรียกว่าข้อบังคับ หลักเกณฑ์ไม่ใช่ข้อบังคับ ถ้า
เราจะเรียกระเบียบวิธีการจับสลากซึ่งท่านสมาชิกได้ลงมติให้ตั้งกรรมการขึ้นวางระเบียบ
ในชั้นนี้ใคร ๆ ก็เห็นอยู่แล้ว เป็นเรื่องที่ทำครั้งเดียวเท่านั้น ทั้งในวาระแรกเท่านั้น
เราจะไปตั้งเรียกว่าข้อบังคับอย่างไร

หลวงประกอบนิติสาร กรมราชการ : ถ้าท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติจิตใจคำว่า
 รูล Rule คือข้อบังคับ รู้สึกว่าแสดงจิตแสดงใจ ว่าเป็นการกระทำที่บังคับให้กระทำกร
 อันใดอันหนึ่ง ข้าพเจ้าขอวิงวอนว่าให้ท่านปลงใจ คือคำว่า รูล ระเบียบนั่นเอง
 คือเป็น Rule ระเบียบการปฏิบัติอันใดก็ตาม ข้อบังคับก็ต้องปฏิบัติกันนั้น เมื่อได้
 พิจารณาไตร่ตรองดูข้อบังคับแล้วก็มีใช้ว่าเพื่อบังคับให้สมาชิกกระทำอย่างนั้นอย่างนี้ ไม่ใช่
 เพียงเท่านั้น บังคับต่อไปอีกว่าต้องทำในวันหน้าด้วย นี่เป็นเซ็นส์ (Sense) ของการ
 บังคับซึ่งมีอยู่ ถ้าเราจะถือว่าการที่จะเป็นกฎหมายหรือเป็นระเบียบข้อบังคับก็ตาม เรา
 อาจเห็นมากหลาย มีเรื่องทีกระทำครั้งเดียวก็มีเหมือนกัน เช่นกฎหมายบัญญัติว่า
 สมาชิกสภาสูงสุดตาย ซึ่งคนเราตายหนเดียวไม่ใช่ตายหลายหน ข้อบังคับไม่ใช่หมายความว่า
 ว่าจะปฏิบัติอยู่เสมอ ไม่ใช่ปฏิบัติครั้งเดียวแล้วเป็นข้อบังคับได้หรือไม่ หากใช้เช่นนั้น
 ข้อบังคับก็ มีผลว่าบุคคลต้องกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น ก็เป็นข้อบังคับ และ
 ข้อบังคับอันแท้จริงแม้แต่บังคับให้กระทำครั้งเดียว หรือบังคับให้กระทำ วยครั้งก็เป็นข้อบังคับ
 ข้อบังคับไม่ใช่ให้กระทำอยู่เป็นนิจจึงจะเป็นข้อบังคับ ข้าพเจ้าไม่มีความเห็นว่าจะไม่ให้
 บังคับกระทำครั้งเดียวจึงไม่เป็นข้อบังคับ

หม่อมเจ้าชวัลลภ เกษมสันต์ : เรื่องที่เถียงกันอยู่บัดนี้ผมเห็นว่าควรจะไปจำกัน
 ในชั้นกรมราชการ หรือจาระทั้งสอง เพราะฉะนั้นขอประทานลงมติคืออภิปรายได้

มีสมาชิกยกมือรับรอง

ประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอให้รับหลักการ และไม่มีผู้ใดจะอภิปราย ข้าพเจ้า
 ขอเสนอให้ที่ประชุมลงมติ ผู้ใดเห็นควรจะรับหลักการแห่งร่างข้อบังคับนี้ไว้พิจารณา
 โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๗๓ นาย

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดชูมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่ารับหลักการแห่งร่างข้อบังคับแล้ว

พระยาโทณวณิกมนตรี : ข้าพเจ้าเห็นว่าร่างข้อบังคับนี้ใช้ครั้งเดียว เหตุผล
 ดังนี้ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติพิจารณารวดเดียว

มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอให้พิจารณารวดเดียวตามข้อบังคับข้อ ๓๐๒ เมื่อ
มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว ข้าพเจ้าขอมติจากที่ประชุม

ผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณาเรื่องเดียว โปรดขู่มือขึ้น
มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดขู่มือขึ้น
ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าส่วนมากให้พิจารณารวดเดียว ขอเชิญเลขาธิการ
ธิการรัฐสภา

เลขาธิการรัฐสภา : ร่างข้อบังคับว่าด้วยการจับสลากของสมาชิกวุฒิสภาตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓

อาศัยอำนาจตาม ความในมาตรา ๓๓๒ ของ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย
วุฒิสภาตราข้อบังคับว่าด้วยการจับสลากของสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้มีการเปลี่ยนสมาชิก
กึ่งหนึ่ง ตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๘๓ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ การจับสลากตาม ความในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๘๓
ให้กระทำในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๓ ตามกำหนดเวลาและ ณ สถานที่
ซึ่งประธานวุฒิสภาจะได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน

พระศรัทธาสารวิสุทธรธรรม : ทำไม่จะต้อง ณ สถานที่ซึ่งประธานวุฒิสภาจะได้
แจ้งให้ทราบล่วงหน้า ก็กำหนดเสียแต่วันนี้ว่า ณ ที่นี้ไม่ได้หรือ

พระยาอรรถการีย์สุนทร กวรมหาธิการ : ข้อบังคับนี้ใครร่างไว้ล่วงหน้าเป็นเวลา
ถึง ๔ เดือนถึงวันที่ ๑๗ เราก็ไม่ทราบว่าสถานที่นั้นจะมีการประชุมหรือเปล่า ถ้าสถานที่นั้น
มีการประชุม ก็อาจเป็นที่อื่นก็ได้ในวันนั้น อาจเปลี่ยนเสียใหม่ก็ได้ เพราะฉะนั้น
ถ้าไม่มีอะไรขัดข้องประการใดแล้ว เชื่อว่าท่านประธานคงจะกำหนดที่นั้นเอง

ประธานวุฒิสภา : ข้อ ๒ ให้สมาชิกที่มา ประชุมในการ จับสลากลงชื่อ ในสมุด
ลงชื่อซึ่งได้จัดไว้เพื่อเฉพาะการนี้

ข้อ ๓ ให้ประธานวุฒิสภาเป็นประธานที่ชุมนุมจับสลาก ถ้าประธานวุฒิสภา
ไม่สามารถมาชุมนุม ให้รองประธานวุฒิสภาเป็นประธาน ถ้าไม่สามารถมาทั้งสองคน
ให้สมาชิกเลือกกันเองเป็นประธานคนหนึ่ง

ข้อ ๕ เมื่อเปิดการประชุม ให้เลขาธิการรัฐสภา อ่านรายชื่อสมาชิกที่มาชุมนุม เรียงตามลำดับอักษร และอ่านรายชื่อสมาชิกที่มาชุมนุม (ถ้ามี) แล้วให้ที่ชุมนุม เลือกตั้งสมาชิกมีจำนวนสองคน รวมกับเลขาธิการรัฐสภา ประกอบกันเป็นคณะกรรมการ จับสลาก มีหน้าที่ปฏิบัติกรตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๕ ให้กรรมการผู้หนึ่งอ่านรายชื่อสมาชิกทุกคนที่มีตัวอยู่ในวันจับสลาก ไม่ว่าจะอยู่ในที่ประชุมหรือไม่ และเรียงตามตัวอักษร และเมื่อกรรมการอ่านชื่อสมาชิกคนใด ที่อยู่ในที่ชุมนุม ก็ให้สมาชิกผู้นั้นเดินไปโต๊ะกรรมการเพื่อจับสลากเลขที่ประจำตัว ซึ่งจัดไว้มีเลขที่ตั้งแต่เลข ๑ เรียงลำดับไปจนถึงเลขที่เท่าจำนวนสมาชิกที่มีตัวในวันจับสลาก ถ้ากรรมการอ่านชื่อสมาชิกผู้ใดที่มีตัวอยู่ในที่ชุมนุม ก็ให้ประธานที่ชุมนุมจับแทน

สมาชิกคนใดจับได้เลข ประจำตัว เลขที่เท่าใด และประธาน ที่ประชุม จับแทน สมาชิกคนใดได้เลขประจำตัวที่เท่าใด ให้คณะกรรมการจดชื่อและเลขที่ประจำตัวไว้

ข้อ ๖ ในระหว่างเวลาจับสลากเลขที่ประจำตัวตามความในข้อ ๕ ถ้ามีสมาชิก มาร่วมประชุมเพิ่มขึ้น ก็ให้สมาชิกที่มานั้นจับสลากเลขที่ประจำตัวได้ แต่ถ้ามาถึงที่ชุมนุม ภายหลังที่ประธานที่ชุมนุมได้จับสลากแทนไปแล้ว ก็ให้ประธานมอบสลากที่จับแทนวันนั้น ให้แก่สมาชิกผู้นั้น

ข้อ ๗ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๕ เสร็จสิ้นแล้ว ให้เริ่มดำเนินการจับสลาก เพื่อใหม่การเปลี่ยนสมาชิกกึ่งหนึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๘๓ ต่อไป ตามวิธีการดังต่อไปนี้

ก. สลากที่จะจับให้ใช้เบี้ยมีรูปและขนาดเท่ากันทั้งหมด มีสีต่างกันเป็นสองสี สีขาวมีจำนวนห้าสิบเบี้ย สีเขียวมีจำนวนห้าสิบเบี้ย แต่ถ้าในวันจับสลากมีตำแหน่ง สมาชิกว่างอยู่เท่าใด ก็ให้ลดจำนวนสีเขียวลงเท่าจำนวนตำแหน่งสมาชิกที่ว่างนั้น

พลโท พระยาสิทธิราชเดโชไชย : ในข้อ ๗ หมายอักษร ก. ข้าพเจ้ารู้สึก สงสัยอยู่บ้าง จึงอยากจะเรียนถามท่านกรรมการว่า คือในที่นั้นบอกว่าสลากที่จะใช้เบี้ย มีรูปและขนาดเท่ากันทั้งหมด มีสีต่างกันเป็นสองสี สีขาวมีจำนวนห้าสิบเบี้ย สีเขียว มีจำนวนห้าสิบเบี้ย แต่ถ้าในวันจับสลากมีตำแหน่งสมาชิกว่างอยู่เท่าใด ก็ให้ลดจำนวน เบี้ยสีเขียวลงเท่าจำนวนตำแหน่งสมาชิกที่ว่างนั้น ข้าพเจ้าสงสัยจะไปลดอีกทำไม เพราะ เหตุว่าสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุมในวันนั้น ในข้อบังคับนี้ก็ได้มอบให้ท่านประธานเป็นผู้จับแทน

ช้อยแล้ว ก็เมือท่านประธานจับแทนก็หมายความว่าก็ต้องมีสมาชิกเต็มอัตราอยู่นั่นเอง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงสงสัยในเรื่องนี้ขอท่านกรรมาธิการได้โปรดชี้แจง

นายบรรจง ศรีจรรยา กรรมาธิการ : ตามความเข้าใจของท่านสมาชิกยังคงคาดเคลื่อนอยู่ ความจริงตำแหน่งว่างนั้นหมายความว่าไม่มีตัวสมาชิกอยู่ในขณะนั้น คือว่าตามปกติรัฐธรรมนูยกกำหนดให้มี ๓๐๐ คน ในขณะนั้นขาดไปเท่าไรก็เอาเบี่ยสเวียชออกไปเท่าจำนวนที่ขาด ไม่ใช่สมาชิกว่าง ไม่ใช่เช่นนั้น

เลขาธิการรัฐสภา : ข. เบี่ยสเวียชจำนวนดังกล่าวใน ก. นั้น ให้ใส่ไว้ในภาชนะที่มองเห็นเบี่ยไม่ได้จากภายนอก และให้มีช่องพอที่จะเอามือสอดลงไปหยิบเบี่ยขึ้นมาได้ โดยผู้หยิบไม่สามารถเห็นเบี่ยก่อนออกจากภาชนะนั้น

ค. ก่อนลงมือจับสลาก ให้คณะกรรมการเอาเบี่ยออกจากภาชนะแสดงต่อที่ชุมนุม และแสดงต่อที่ชุมนุมให้เห็นว่าในภาชนะนั้นไม่มีเบี่ยใด ๆ เหลืออยู่ แล้วเอาเบี่ยทั้งหมดนั้นใส่ในภาชนะที่ใดแสดงแล้วที่ระเบียบจนหมด แล้วให้เขย่าภาชนะนั้นเพื่อให้เบี่ยคลุกเคล้ากัน แล้ววางภาชนะที่บรรจุเบี่ยนั้นไว้ ณ โต๊ะกรรมาธิการ

ง. ให้กรรมาธิการผู้หนึ่งชานชื่อสมาชิกเรียงตามลำดับเลขประจำตัว เมื่อถูกชื่อผู้ใด ให้ผู้นั้นเดินไปโต๊ะกรรมาธิการ แล้วหยิบเบี่ยออกจากภาชนะหนึ่งเบี่ย แล้วมอบให้คณะกรรมการ ให้กรรมาธิการผู้หนึ่งชานเบี่ยและประกาศชื่อเบี่ยนั้นแสดงต่อที่ชุมนุม แล้วจกชื่อสมาชิก เลขประจำตัว และสีเบี่ยที่จับได้ไว้ ทำดังนี้ตามลำดับไปจนหมดเลขที่ประจำตัวที่จับได้ ตามข้อ ๕

พระยาสุริยานวงษ์ประวดี : ข้อ ๗ ข้อ ง. ตอนท้ายมีว่า “แล้วจกชื่อสมาชิกเลขประจำตัว และสีเบี่ยที่จับได้ไว้” นั้น ควรจะเติมคำว่า “แล้วให้กรรมาธิการเขย่าภาชนะนั้นทุกครั้ง” คือหมายความว่าสมาชิกผู้หนึ่งจับแล้วต้องส่งให้กรรมาธิการ กรรมาธิการก็เขียนชื่อและจกสีของเบี่ยนั้นไว้ และกระทำดังนี้ต่อไปจนหมด คือสมาชิกจับสลากครั้งหนึ่งแล้วก็ให้กรรมาธิการเขย่าภาชนะนั้นเสียครั้งหนึ่ง จึงจะเป็นการเที่ยงธรรมดี

พระยาอรรณการยัณพนธ์ กรรมาธิการ : ถ้าท่านสมาชิกจะชี้แจงต่อไป ทำอย่างนั้นจะมีประโยชน์อะไร แล้วกรรมาธิการจะได้พิจารณา

พระยาสุริยานวงษ์ประวดี : ข้าพเจ้าไม่หมายความว่าจะมาดอสลัดต่อเคียงกับกรรมาธิการ แต่ว่าเมือวางข้อบังคับก็เพื่อให้เป็นการเที่ยงธรรมและละเอียดเรียบร้อย นั้น

LIRT

ข้าพเจ้าขอเสนอว่าเมื่อสมาชิกคนใดคนหนึ่งไปจับแล้ว ขอให้เขายกที่ ซึ่งเป็นหน้าที่ของกรรมาธิการจะพิจารณา

พระยาอรุณการยัณพนธ์ กรรมาธิการ : กรรมาธิการอยากทราบ มีประโยชน์อะไรที่ทำเช่นนั้น ไปตรึงแจ่งสักหน่อยจะได้พิจารณา

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ข้าพเจ้าบอกแล้วว่าเพื่อให้เป็นการเที่ยงธรรมแล้วกรรมาธิการก็ไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าก็ไม่สามารถจะขแรงให้บอกเหนืออกท่านได้

หลวงประกอบนิติสาร กรรมาธิการ : คุณข้อเสนอของท่านสมาชิกฟัง ๆ คุยกับรอบคอบดี แต่ข้าพเจ้าคิดว่าการทำเช่นนั้นดูไม่สู้จำเป็น การที่วุฒิสภาจับสลาก เขาก็มาเสี่ยงโชคกัน ไม่ใช่จับได้แล้วถูกสลากก็ออกแล้วมานั่งร้องไห้ หรือถูกสลากไม่ออกก็หงุดหงิดวุ่นวาย ถ้าถึงขนาดนั้นอาจพุดพุดกันยิ่งกว่า หรือจะเลยไปยิ่งกว่านั้นก็ได้ เพราะว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องวิธีการเท่านั้น เพราะวิธีการพอเหมาะพอสมพอดี ไม่ใช่เอามากจนเกินไป

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ข้าพเจ้าไม่ใช่หมายความว่ามาเถียงแพ้หรือชนะเช่นนั้น ทำไมกรรมาธิการท่านใจแคบเสียเหลือเกิน ไม่มีใจกว้างขวาง ขอท่าน ใจแคบเหลือเกิน เมื่อร่างข้อบังคับนั้นแล้ว และตัวข้าพเจ้าเห็นว่าละเอียดลออดี แต่ยังมีข้อหนึ่งอยากจะขอร้องความปรองดองต่อท่านกรรมาธิการ และหวังว่ากรรมาธิการคงจะมน้ำใจกว้างขวาง ไม่ใช่คิดว่ากรรมาธิการจะคิดตัดของแคบแต่พอตัวท่านเอง เพราะฉะนั้นเห็นว่ากรรมาธิการจะคิดแก้ไข หรือเพิ่มเติมอย่างไรก็แล้วแต่

นายบรรจง ศรีจรูญ กรรมาธิการ : ตามข้อเสนอของท่านสมาชิก ข้าพเจ้าพออ่านเจตนาของท่านสมาชิกได้ เพื่อบริหารให้เบี่ยนนแยกออกจากกัน ก็ให้เคล้ากันอยู่คือจับแล้วตามบุญตามกรรม ซึ่งความจริงเจตนาของกรรมาธิการก็เป็นเช่นนั้นแล้ว คือหมายความว่าในชั้นเดิมนับเบี่ยลงจนครบเบี่ยขาวและเบี่ยเขียว ในกรณีเช่นนั้นหมายความว่าเบี่ยเขียวยอมทบเบี่ยขาวหรือเบี่ยขาวทบเบี่ยเขียว แต่เมื่อได้เขย่าเพื่อให้เบี่ยคลุกเคล้ากันแล้วหมายความว่าเบี่ยนนยอมจะเคล้ากัน จะเห็นว่าทำให้เบี่ยนนแยกออกจากกันได้ ไม่จำเป็นจะต้องเขย่าอีก ที่ต้องการจะให้เบี่ยแยกกันก็เป็นความประสงค์อยู่แล้ว คลุกเคล้ากันได้อยู่แล้ว

หลวงชลาสินธุ : เรื่องนี้เป็นเรื่องนิตหนอยเท่านั้นไม่มากมายอะไรเลย จึ่งอยู่เกี่ยวกับความเสี่ยงโชค จะอยู่หรือจะไปไม่ใช่เป็นปัญหาอย่างทกรรมาธิการพูด ข้าพเจ้าเสียใจ

LIRT

น้อย ไม่ใช่หากินอย่างนั้น ที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องกันนั้น ข้าพเจ้าคิดว่า ท่านกรรมการเดิม อาจจะใส่แต่ว่าเดิม พวกเราไม่รู้ว่าจะมาเสี่ยงโชค ข้าพเจ้า เคยเป็นประธานกรรมการสลากกินแบ่งเห็นว่าเป็นวิธีที่ดี ไม่ใช่ว่าจะหาว่าเราไปเสี่ยงโชค นั้นไม่ใช่ข้อสำคัญ มีนึกเคยเท่านั้น ไหนๆจะทำก็ขอให้เสี่ยงคิดว่า “เขย่าเป็นครั้งๆไป” ไม่มีอะไร นึกน้อยเท่านั้น

หลวงประกอบนิติสาร กรรมการ : ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องนี้เสียเวลากันมาก ขอให้ประชุมลงมติว่าให้เพิ่มลงไป แล้วกรรมการรับจะไปเขียน

พระยาสุรียานุวงศ์ประวดี : เมื่อกรรมการเห็นว่าให้ลงมติข้าพเจ้าก็เห็นชอบด้วย แล้วแต่เสียงข้างมาก เมื่อเห็นว่าสมควรจะเติม หรือไม่สมควรจะเติม หรือจะคงไว้ ตามร่างของกรรมการก็แล้วแต่

ประธานวุฒิสภา : เมื่อตกลงกันไม่ได้ก็รอมติจากที่ประชุม ผู้ใดเห็นควรเติม ตามที่ผู้แปรญัตติเสนอมา โปรดประชุมขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๗ คน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างของกรรมการ โปรดประชุมขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๕ คน

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าคงไว้ตามร่างของกรรมการ ต่อไป

เลขาธิการรัฐสภา : ในกรณีที่กรรมการชานข้อและเลขประจำตัวสมาชิกที่มีได้อยู่ในที่ชุมนุม หรืออยู่ในที่ชุมนุมแต่มาภายหลังที่ดำเนินการตามข้อ ๕ เสร็จสิ้นไปแล้ว ให้ประธานที่ชุมนุมจับสลากแทน

พระยาอรรถกรมมฤตติ : ข้าพเจ้ายังมีความสงสัยข้อนี้เล็กน้อย คือในกรณีที่กรรมการชานข้อและเลขประจำตัวสมาชิกที่มีอยู่ในที่ชุมนุม ข้อนี้ไม่มีปัญหา หรืออยู่ในที่ชุมนุม แต่มาภายหลังที่ดำเนินการตามข้อ ๕ เสร็จสิ้นไปแล้ว ให้ประธานที่ชุมนุมจับสลากแทน ข้าพเจ้าพลิกไปดูข้อ ๕ และข้อ ๖ ด้วย ข้อ ๖ นี้ไม่ทราบ คือต้องขอย้อนข้อ ๖ นึกน้อย คือในระหว่างเวลาจับสลากเปลี่ยนตัวตามความในข้อ ๕ ถ้ามีสมาชิกมาชุมนุมเพิ่มขึ้น ก็ให้สมาชิกที่มานับสลากเลขที่ประจำตัวได้ ถ้ามาถึงที่ชุมนุมภายหลังที่ประธานที่ชุมนุมได้จับสลากแทนไปแล้ว ก็ให้ประธานมอบสลากที่จับแทนไว้

LIRT

นั้น ให้แก่สมาชิกผู้นั้น คือภายหลัง คำว่า "ภายหลัง" ในข้อ ๖ อาจเป็นการภายหลัง ที่ดำเนินการในข้อ ๕ ก็ได้ หรือว่าอาจอยู่ในเวลาใกล้ขั้วก็ได้ ขั้วเข้าไม่เข้าใจว่าถ้าสมมติ ว่าเวลาจับสลาก และบังเอิญเข้ามาภายหลังที่ดำเนินการตามข้อ ๕ จะตัดสิทธิ์มิให้เขาจับ สลากเช่นนั้นหรือ

พระยาอรรถการยนิพนธ์ กรมการ : บัญหาในข้อนี้เราจำเป็นต้องอ่านข้อ ๕ ข้อ ๖ และวรรคท้ายของข้อ ๖ ประกอบกัน ซึ่งเมื่ออ่านประกอบกันแล้วก็จะได้ว่าความว่า ในระหว่างที่จับสลากเลขที่ประจำตัวผู้นั้น ถ้าหากว่าสมาชิกผู้ใดไม่มา ประทานจับแทน ไปแล้ว ถ้าเขามาในระหว่างนั้นคือเข้ามาในระหว่างที่การจับสลากเลขประจำตัวยังไม่เสร็จ สิ้นไป ประทานก็มอบที่ประทานยังไม่จับให้แก่เขาไป แต่ว่าการกระทำในข้อ ๕ ได้เสร็จสิ้น ไปแล้ว กล่าวคือจับสลากประจำตัวถึงคนสุดท้ายแล้ว เขามาทีหลังจะกินไม่ได้ เพราะเหตุว่า ถ้าอย่างนั้นวิธีการปฏิบัติกับบ้านไปหมด จึงได้มีไว้ ถ้าหากว่าภายหลังจับสลากได้เสร็จสิ้น ไปแล้ว ถึงแม้จะมากก็ให้ประทานจับแทน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกเรียบร้อยเท่านั้นเอง

เลขาธิการรัฐสภา : ข้อ ๘ สมาชิกผู้ใดจับได้สลากสีเขียว ย่อมออกจาก สมาชิกภาพตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓ ทั้งนี้ไม่ว่าจะจับ สลากเองหรือประทานที่ชุมนุมจับแทน

ข้อ ๘ เมื่อเสร็จสิ้นการจับสลากแล้ว ให้คณะกรรมการทำรายงานเสนอ ผลการจับสลากต่อประธานที่ชุมนุม และให้ประธานที่ชุมนุมอ่านรายชื่อสมาชิกที่ออกจาก สมาชิกภาพ ในที่ชุมนุมทราบ

ประธานวุฒิสภา : ขั้วเข้าคิดว่าให้ที่ชุมนุมทราบ เพื่อที่จะออกจากสมาชิกภาพ กรรมการจะว่าอย่างไร

พระยาอรรถการยนิพนธ์ กรมการ : คำว่า "ใน" ; ผิดไป ที่จริงควรจะ เป็นว่า "ให้" ฉะนั้นกรรมการขอแก้เป็น "ให้" ด้วย

เลขาธิการรัฐสภา : ข้อ ๙ ถ้ามีปัญหาหรือเหตุขัดข้องใด ๆ เกิดขึ้นในที่ชุมนุม จับสลาก ให้ที่ชุมนุมปรึกษามิมีมติให้แก่ปัญหาหรือข้อขัดข้องนั้นได้

ถ้ามีกรณีต้องปรึกษาและลงมติดังกล่าวในวรรคก่อน ให้นำข้อบังคับการประชุม ปรึกษาของวุฒิสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑. ให้ประธานวุฒิสภานำ รายชื่อผู้ที่ออกจาก สมาชิกภาพ โดยวิธีจับสลาก

ตามข้อบังคับ^{๕๕}ชนทุตเกล้า ฯ ถวายโดยด่วน

ข้อ ๓๒. ให้ประธานวุฒิสภารักษาการตามข้อบังคับ

ข้อบังคับตราไว้ ณ วันที่.....กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๓

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ กรมการ : ข้อบังคับได้พิมพ์แจกสมาชิกในระหว่างเดือนกรกฎาคม จึงได้ใช้เดือนกรกฎาคม ทั้งนี้ถ้าหากว่าสถานที่จะมีครบร่างนี้แล้ว ก็ให้เป็นว่าข้อบังคับตราไว้ ณ วันที่คือวันแล้วกรรมาธิการขอแก้ข้อความในข้อ ๕ สักคำหนึ่ง คือข้อความในข้อ ๕ มีว่า เมื่อเปิดการประชุม ให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านรายชื่อสมาชิกที่มาชุมนุมเรียงตามลำดับอักษร แต่ในข้อ ๕ มีว่าให้กรรมาธิการผู้หนึ่งอ่านรายชื่อสมาชิกทุกคนที่มีตัวอยู่ในวันจับสลาก ไม่ว่าจะอยู่ในที่ชุมนุมหรือไม่ เรียงตามตัวอักษร เพราะฉะนั้น ข้อแก้ข้อ ๕ ที่ว่า "เรียงตามตัวอักษร" เป็น "เรียงตามลำดับอักษร"

ประธานวุฒิสภา : กรรมาธิการขอแก้ในข้อ ๕ เพื่อให้ตรงกับข้อ ๔ แทนคำว่า "เรียงตามตัวอักษร" เป็น "เรียงตามลำดับอักษร"

หมดวาระที่ ๒ แล้วพิจารณาเป็นวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นชอบด้วยร่างข้อบังคับไปประชุมชั้น

สมาชิกยกมือส่วนมาก

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ไปประชุมชั้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าให้ใช้ข้อบังคับนี้ ได้ หยุดพัก ๓๕ นาที

ที่ประชุมหยุดพักเวลา ๑๗.๔๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๒๐ นาฬิกา

ประธานวุฒิสภา : ขอเริ่มเปิดการประชุมต่อไป ขอให้ท่านพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้าง และขยาย ทางหลวงเทศบาล ที่บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลวัดเทพศิรินทร์ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๗๓ ซึ่งทางคณะรัฐมนตรีเสนอสภาผู้แทน สภาผู้แทนลงมติให้ใช้ได้แล้ว

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวง
 เทศบาลที่บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลวัดเทพศิรินทร์ อำเภอเมืองปทุม
 ธานี จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งสภาผู้แทนพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทาง
 หลวงเทศบาลที่บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลวัดเทพศิรินทร์ อำเภอเมืองปทุมธานี
 จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งเสนอโดยคณะรัฐมนตรี ที่ประชุมสภาผู้แทน
 พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๔๙๓
 (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๙๓ และให้ส่งคณะกรรมการ
 ตามญัตติที่ ๑ พิจารณา กรรมาธิการตามญัตตินี้ได้พิจารณาเสร็จแล้ว เสนอสภาผู้แทน
 เพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ต่อไป

ครั้นในคราวประชุมสภาผู้แทนครั้งที่ ๓๓/๒๔๙๓ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๑
 วันจันทร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๙๓ ที่ประชุมสภาผู้แทนได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 ในวาระที่ ๒ และที่ ๓ แล้ว ในที่สุดได้ลงมติให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ และ
 ให้นำเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

บันทึก

หลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลที่บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลวัดเทพศิรินทร์

อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๕๖๓

หลักการ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลวัดเทพศิรินทร์ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดพระนคร ให้เทศบาลนครกรุงเทพ สร้างและขยายทางที่บริเวณเพลิงไหม้

เหตุผล

เพื่อปรับปรุงทางหลวงเทศบาลให้สะดวกแก่การคมนาคม และการป้องกันอัคคีภัย เทศบาลนครกรุงเทพเห็นสมควรสร้างและขยายทางหลวงในบริเวณเพลิงไหม้ที่ตำบลดังกล่าว ในหลักการ และได้สำรวจที่ซึ่งจำเป็นจะต้องเวนคืนเสร็จแล้ว จึงขอออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามความในมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๕๖๒ เพื่อดำเนินการสร้างและขยายทางต่อไป

มาตรา ๕ เงินค่าทำขวัญที่จะให้แก่เจ้าของ หรือผู้ครอบครองให้กำหนดตามราคา
ที่ชดชวยกันในตลาดในวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : รัฐมนตรี
เสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้าง และขยายทางหลวงเทศบาลที่
บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลวัดเทพศิรินทร์ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัด
พระนคร พ.ศ. ๒๔๗๓ โดยมีหลักการว่าเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบล
วัดเทพศิรินทร์ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดพระนคร ให้เทศบาลนครกรุงเทพสร้าง
และขยายทางที่บริเวณเพลิงไหม้ ด้วยเหตุผลเพื่อปรับปรุงทางหลวงเทศบาลให้สะดวกแก่
การคมนาคม และการป้องกันอัคคีภัย เทศบาลนครกรุงเทพเห็นสมควรสร้างและ
ขยายทางหลวงในบริเวณเพลิงไหม้ที่ตำบลดังกล่าวในหลักการ และได้สำรวจที่ซึ่งจำเป็น
จะต้องเวนคืนแล้ว จึงขอออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามความใน
มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๗๒ เพื่อดำเนิน
การสร้างและขยายทางต่อไป

ร่างพระราชบัญญัตินี้ทางสภาผู้แทนได้พิจารณา และมีมติให้ใช้เป็นกฎหมายได้
ฉะนั้นจึงเสนอท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเพื่อพิจารณาในกรรมาธิการ และเพื่อใช้พระราช
บัญญัตินี้เป็นกฎหมายต่อไป

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ในกรรมาธิการที่คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
เวนคืน อสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทาง หลวงของเทศบาลที่บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่

ตำบลวัดเทพศิรินทร์คราวนี้ โดยมากอยู่ในเขตเทศบาลก่อนที่จะรับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอทราบว่าจะเทศบาลใดเตรียมพร้อมในอันที่จะจ่ายค่าทำขวัญให้แก่เจ้าของที่ดินหรือไม่ ที่ดินที่ถูกเพลิงไหม้มีราคาสูงมาก ขอให้ทางรัฐบาลอธิบายให้เข้าใจ

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : เรื่อง
ทางเทศบาลนครกรุงเทพเตรียมไว้พร้อมเสร็จแล้ว

พระนิพนธ์ประสาธน์ : ข้าพเจ้าได้ค้นแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติแล้วมีอยู่ ๓ ชนิดอย่างหนึ่ง และชนิดที่ ๓ นั้นยังไม่เข้าใจ ชนิดที่เป็นที่เกิดเพลิงไหม้ และชนิดที่ ๓ นั้นไว้สำหรับที่ตัดออกไปอย่างนั้นจะถูกหรือไม่ คือเขตที่จะตัดออกไปอยู่ในพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว รู้สึกว่าเจ้าของที่ดินในนั้น ทำไมคุ้มกันน้อยเหลือเกิน เป็นข้อสงสัยประการหนึ่ง แล้วข้าพเจ้าเห็นด้วยในการที่รัฐบาลจะตัดถนนในกรุงเทพฯ ให้มากขึ้นเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนเป็นการขยายเมืองในกรุงเทพฯ อันเป็นเมืองหลวงให้ใหญ่โตกว้างขวางมีทิวทัศน์ที่สวยงาม แต่ขอตั้งข้อสังเกตแก่รัฐบาลสักข้อหนึ่งว่ารัฐบาลมันจะรอให้ไฟไหม้เสียก่อน แล้วจึงจะมาตัดถนนเช่นถนนหรือ หรือตัดแล้วจะตัดเพื่อขยายเมืองต่อไป ที่ว่างเปล่าเวลานั้นรัฐบาลจะขยายเมืองออกไปได้เช่นระหว่างถนนสารวิได้ลงไปทางทุ่งมหาเมฆ ตลอดถึงบุคคลโดยยังเป็นที่ดินที่ว่างเปล่าอยู่มาก เอกชนตัดถนนเป็นตรอกเป็นซอยเต็มไปด้วยน้ำเฉอะแฉะอันเป็นเชื้อโรคทั้งนั้น รัฐบาลได้ตัดหรือเปล่าที่จะตัดถนนในที่นี้ไม่มีเพลิงไหม้จะตัดเพื่อขยายเมืองและสำหรับให้คนได้มที่อยู่กันมากขึ้น

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ในแผนที่ได้มีหมายเหตุไว้แล้วว่า ทางที่เราขยายที่เราจะตัดก็มีแสดงอยู่ชัดอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นก็จะทำเฉพาะที่เวนคืนเท่านั้นที่ในบัญชี ส่วนที่ท่านถามว่าจะขยายเฉพาะเพลิงไหม้ ถ้าเพลิงไหม้ไหม้ไม่ขยายนั้น ในเรื่องนี้แล้วแต่เงินที่รัฐบาลจะมีงบประมาณพอหรือไม่ ในส่วนที่ท่านสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิท่านได้ถามว่า ในถนนสารวิหรือที่ถนนควรกระทำอีกต่อไปนั้นความจริงทางรัฐบาลตั้งใจจะทำทุกแห่ง เกี่ยวกับงบประมาณจะต้องทำในเรื่องนี้ และก็ต้องใช้เงินในเรื่องอื่นให้ทั่วถึงกัน ท่านก็เห็นอยู่แล้วว่า เวลานี้ปรับปรุงถนนหนทางของเก่าให้เรียบร้อยให้ดีขึ้นหรือบางแห่งขยายให้กว้างขวางให้มีการจราจรมาก เพราะฉะนั้นทางรัฐบาลก็จะได้งบประมาณเป็นปี ๆ ต่อไป เพื่อจะตัดถนนหนทางให้สะดวกแก่

LIRT

ที่อยู่อาศัยและการจราจร

พระนิพนธ์ประสาน : ข้าพเจ้า ขอขอบคุณ ท่านรัฐมนตรีที่ได้มีความ คำนึงถึง ตถนนในกรุงเทพ ฯ ทวี ฯ ไปไม่แต่เฉพาะในบริเวณเพลิงไหม้ แต่ที่ข้าพเจ้าสงสัย ในข้อนี้ ก็เพราะว่าผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินนั้นน่าจะมากกว่า ข้าพเจ้าจึงสงสัยไปว่าที่ในแผนที่มีจุด ๆ นั้นหมายถึงว่าจะสร้างหรือยังไม่สร้าง ถ้าจะสร้างให้ตลอดทั้งหมดคนละก็มีคามยืนยันด้วย

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ที่จุด ๆ นั้น เป็นโครงการที่จะสร้างต่อไป แล้วที่ท่า ๆ ทั้งหมดก็จะขอเวนคืนตามนั้น เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่ามีเงินก็จะทำตามโครงการทั้งหมดนั้น

หลวงชลาสนุสสร : ข้าพเจ้าอยากจะถามท่านรัฐมนตรีหน่อย เนื้อที่ ๆ ใดในบริเวณนี้ มีทั้งหมดเท่าไร แล้วเนื้อที่ตามตารางที่เขียนนั้นจะทำเสร็จ ตัดถนนเสร็จประมาณสักกี่

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : มีอยู่ในแผนที่ นั้นแล้ว เนื้อที่เท่าไรก็ขอให้ดูเอาอีกแล้วกัน ความทั้งหมดเท่าไร แล้วนอกจากนี้ บขสรายชื้อว่าของใครมีทั้งหมดตามตารางรายชื่อ เพราะฉะนั้นท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติ ตามเมือกนั้นเห็นว่ามีรายชื้อน้อยนักที่จะเวนคืน เพราะฉะนั้นถ้ารวมแผนที่ที่กระทำก็เป็นไป ตามบัญชี

พระยาไพฑูริกมนตรี : ข้าพเจ้าอยากจะเรียนถามรัฐบาลว่า ไม่ใช่เป็นการ ลี้รัฐบาล เมื่อมีคนถาม ข้าพเจ้าก็อยากถามว่ารัฐบาลจะตัดถนนเขาวราชหรือไม่ อันนี้ เพราะว่ามีคนถามข้าพเจ้ามากมายเหลือเกิน

ประธานวุฒิสภา : เรื่องถนนเขาวราชคนละเรื่องกัน

พระยาไพฑูริกมนตรี : เมื่อก่อนสมาชิกผู้ มีเกียรติ ตามบอกว่าตัดถนนขึ้น หรือไม่ ผมก็เรียนถามบ้างแล้ว รัฐมนตรีก็ตอบว่ามีโครงการ เพราะฉะนั้นก็อยากจะให้ รัฐมนตรีตอบ

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ก็เป็นเรื่อง ที่ท่านสมาชิคน่าจะข้องใจในเรื่องนี้ เราจะตัดถนนอีกสายหนึ่ง เพราะถนนสายเจริญกรุง ขยายไม่ได้ เพราะจะต้องเสียเงินเสียทองมากมาย เราจะตัดถนนอีกสายหนึ่งซึ่งได้วาง โครงการไว้แล้ว

นายบรรจง ศรีจรูญ : เมื่อก่อนสมาชิกข้องใจ คือเจ้าคุณสุริยา ฯ ที่ถาม

ว่าในการซื้อที่ดินรัฐบาลมีงบประมาณพร้อมอยู่แล้วหรือ เพราะที่ราคาแพง และรัฐมนตรี ก็ตอบแล้วว่ามีพร้อมที่จะทำได้ ข้าพเจ้าขอความกรุณา มีความซึ้งใจอีกข้อหนึ่งว่า นอกจากที่ชดใช้ค่าที่ดินที่เวนคืนแล้ว เงินที่จะบำรุง ที่สำหรับที่จะสร้างถนนซึ่งตัดชนใหม่ รัฐบาลก็มีพร้อมอยู่แล้วหรือ และที่จะสร้างถนนในปีนั้น จะสร้างขั้นเมื่อไรตามโครงการ

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : งบประมาณ ตั้งไว้แล้วและเกี่ยวกับพระราชบัญญัติเวนคืนเท่านั้นเอง ถ้าทำไม่สำเร็จขอตั้งงบประมาณ ปี ๒๔๗๔ ต่อไปอีก แต่ขอให้ได้เวนคืนเพื่อใหทำงานได้

หลวงชลาานุสสร : เมื่อข้าพเจ้าซึ้งใจอยู่ว่ารัฐบาลตั้ง ใจจะทำสักก็มิใช่จะ เสรีฯ ถ้าตั้งงบประมาณใหม่เต็มที่ หมายความว่าเวนคืนตั้งไว้เลย ๆ หรือค่อยทำ ค่อยไป ราษฎรจะเดือดร้อนเขามิได้เต็มอยู่ได้ประโยชน์ต่อไป เพราะฉะนั้นอยากจะถามว่า รัฐบาลจะทำสักก็ปี ในการที่ ไร่เงินเต็มภาคภูมิโครงการก็จะมีเสรีฯ

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ที่จริงไม่ใช่ มากมาย มีเพียงก็ทำสำเร็จถ้าได้เงินพอก็ทำมีเพียง ทำถนนไม่ยากอะไรเพราะทำเรียบร้อยแล้ว

นายสง่า วรรณดิษฐ์ : ผมขอเสนอให้ลงมติ มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : เมื่อมีผู้เสนอให้ลงมติแล้วไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้า ขอเสนอให้ลงมติ ผู้ใดเห็นควรรับหลักการขอให้ขูมีขึ้น มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดขูมีขึ้น ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่ารับหลักการ ดังกรวมาธิการ

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ที่จริงไม่ใช่ เรื่องยาก อยากจะขอให้ตั้งกรวมาธิการสามัญ

นายสง่า วรรณดิษฐ์ : ผมขอให้พิจารณารวดเร็ว มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : พิจารณารวดเร็วต้องมีสมาชิก.....

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีความจำเป็นรีบด่วนอะไร จะทำ
 หน้านั้น การพิจารณาเรื่องเดียวกันก็จะเสียใจภายหลัง ถ้ามีข้อบกพร่อง แล้วจะแก้ภายหลัง
 ไม่ได้ ข้าพเจ้าขอให้ส่งกรมการ

นายสง่า วรณคัมภ์ : ขอดอน

ประธานวุฒิสภา : ท่านที่ขอพิจารณาเรื่องเดียวกันได้ขอดอนแล้ว เป็นอันว่าตั้ง
 กรมการ ท่านรัฐมนตรีขอตั้งกรมการสามัญพิจารณา ผู้ใดจะขัดข้องหรือไม่
 ไม่มีสมาชิกขัดข้อง

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดขัดข้องถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้ส่งให้คณะ
 กรมการสามัญ ชุดที่ ๓

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ : กรมการชุดหนึ่งนี้ได้เคยทำงานมา ๒ ครั้งแล้ว
 ข้าพเจ้าเคยได้ยินกรมการชุดอื่นบอกว่า ทำไมชุดหนึ่งทำเสมอไป

ประธานวุฒิสภา : เวลานี้เขาชุดหนึ่ง ประเดี๋ยวก็มีอีกพระราชบัญญัติคือ
 พระราชบัญญัติเวนคืน ชุดหนึ่งเห็นจะไม่ขัดข้อง คือเพราะเวลานี้กว้าง และเดี๋ยวก็
 จะให้ชุดสองแล้ว ก็เป็นอันว่าตกลงให้ชุดหนึ่งก่อน แล้วเดี๋ยวชุด ๒ คือ แปรญัตติทุกวัน

พลเอก มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : แปรญัตติ
 ภายใน ๓ วัน

หลวงชลาสนสร : ท่านประธานโปรดอ่านรายชื่อกรมการชุดหนึ่งนี้ด้วย

ประธานวุฒิสภา : กรมการสามัญก็รู้กันอยู่แล้ว คือไม่ต้องอ่าน เป็น
 อันว่าท่านควรจะทราบ ไม่ใช่วุฒิสภา ตามที่ท่านรัฐมนตรีขอแปรญัตติภายใน ๓ วัน
 ผู้ใดจะขัดข้องบ้าง ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้องถือว่าอนุมัติให้แปรญัตติภายใน ๓ วัน ต่อไป
 ก็ขอให้ท่านพิจารณาว่าพระราชบัญญัติเวนคืนของสหวิมทรหัย เพื่อสร้างทางหลวงสาย
 ดาวคะนอง - ราษฎร์บูรณะ - บึงพระจุลจอมเกล้า ฯ ในท้องที่อำเภอราษฎร์บูรณะ
 จังหวัดธนบุรี และอำเภอพระประแดง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
 พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งสภาผู้แทนพิจารณาเสร็จแล้ว

บันทึก

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางหลวงสาย ดาวคะนอง – ราษฎร์บูรณะ – บ่อนพระจุลจอมเกล้า ฯ ในท้องที่อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี และอำเภอพระประแดง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งสภาผู้แทนพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางหลวงสายดาวคะนอง – ราษฎร์บูรณะ – บ่อนพระจุลจอมเกล้า ฯ ในท้องที่อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี และอำเภอพระประแดง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งเสนอโดยคณะรัฐมนตรี ที่ประชุมสภาผู้แทนได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๔๘๓ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๔๘๓ และให้ส่งคณะกรรมการสามัญคณะที่ ๓ พิจารณากรรมาธิการสามัญคณะนี้ได้พิจารณาเสร็จแล้ว เสนอสภาผู้แทนเพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ต่อไป

ครั้นในคราวประชุมสภาผู้แทนครั้งที่ ๑๑/๒๔๘๓ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๘๓ ที่ประชุมสภาผู้แทนได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่ ๒ และที่ ๓ แล้ว ในที่สุดลงมติให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ และให้นำเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

บันทึก

หลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้าง
ทางหลวงสายดาวคะนอง – ราษฎร์บูรณะ – บึงพระจุลจอมเกล้า ฯ
ในท้องที่อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี และอำเภอพระประแดง
อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. ๒๔๗๓

หลักการ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี และอำเภอ
พระประแดง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ให้กรมทางสร้างทางหลวง
สายดาวคะนอง – ราษฎร์บูรณะ – บึงพระจุลจอมเกล้า ฯ ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๕,๐๐๐
ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๒๗,๕๒๐ .

เหตุผล

เนื่องจากการสร้างทางหลวงสายดังกล่าวในหลักการ ต้องผ่านสวน และที่ดินมี
ประโยชน์ราคาสูง กรมทางจะจัดที่ดินสร้างทางโดยวิธีตกลงซื้อขายปรองดองกับเจ้าของ
ที่ดินไม่ได้ ทำให้การสร้างทางล่าช้า จำเป็นต้องจัดการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ และ
กรมทางได้สำรวจที่ตั้งของเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เสร็จแล้ว จึงขอออกพระราชบัญญัติเวน
คืนอสังหาริมทรัพย์ตามความในมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง
พุทธศักราช ๒๔๗๒ เพื่อดำเนินการสร้างทางต่อไป

ร่าง

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางหลวงสายดาวคะนอง - ราษฎร์บูรณะ
มื้อมพระจุลจอมเกล้า ฯ ในท้องที่อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี และอำเภอพระประแดง
อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๔๘๓

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงสายดาวคะนอง
- ราษฎร์บูรณะ - มื้อมพระจุลจอมเกล้า ฯ ในท้องที่อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี และ
อำเภอพระประแดง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งกรมทาง
ได้ทำการสำรวจที่ซึ่งจะต้องเวนคืนเสร็จแล้ว ตามความในพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธ-
ศักราช ๒๔๗๒

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางหลวงสายดาวคะนอง - ราษฎร์บูรณะ - มื้อมพระจุลจอมเกล้า ฯ ในท้องที่
อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี และอำเภอพระประแดง อำเภอเมืองสมุทรปราการ
จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๔๘๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ-
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้อธิบดีกรมทางเป็นเจ้าของหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบางปะกอก ตำบลราษฎร์
บูรณะ อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี และตำบลบางน้ำผึ้ง ตำบลบางคร
ตำบลบางจาก อำเภอพระประแดง ตำบลบางปลาเกศ ตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอเมือง
สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่กรมทาง โดยมีแนวทางการวางสี่ลืบเมตร
ตามแผนผังที่ดินซึ่งจะได้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการ อำเภอ และ ตำบล ซึ่ง อสังหาริมทรัพย์น
ตั้งอยู่

มาตรา ๕ เงินค่าทำขวัญที่จะให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองให้กำหนด ตามราคา
ที่ชื้อขายกันในตลาด ในวันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ร้อยเอก ประเสริฐ สุคนทรทัต รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม :
รัฐบาลขอเสนอพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางหลวงสายดาวคะนอง -
ราษฎร์บูรณะ - บึงพระจุลจอมเกล้า ฯ ในท้องที่อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี และ
อำเภอพระประแดง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๔๘๓

หลักการ เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี
และอำเภอพระประแดง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ให้กรมทาง
สร้างทางหลวงสายดาวคะนอง - ราษฎร์บูรณะ - บึงพระจุลจอมเกล้า ฯ ระหว่างหลัก
กิโลเมตรที่ ๕,๐๐๐ ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๒๗,๕๒๐

เหตุผล เนื่องจากการสร้างทางหลวงดังกล่าวในหลักการ ต้องผ่านสวนและ
ที่ดินมีประโยชน์ราคาสูง กรมทางจะจัดที่ดินสร้างทางโดยวิธีตกลงซื้อขายปรองดองกับ
เจ้าของที่ดินไม่ได้ ทำให้การสร้างทางล่าช้า จำเป็นต้องจัดการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

และกรมทางได้สำรวจที่ตั้งของเวนคืนสำหรับวิมทรพัสแล้ว จึงขอออกพระราชบัญญัติเวนคืนสำหรับวิมทรพัสตามความในมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวงพหุศักราช ๒๔๘๒ เพื่อดำเนินการสร้างทางต่อไป

โดยที่ประชุมสภาผู้แทนได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่ ๒ และที่ ๓ แล้ว ในที่สุดได้ลงมติให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ ข้าพเจ้าจึงขอเสนอมายังวุฒิสภา เพื่อพิจารณาไปตามรัฐธรรมนูญ จึงหวังว่าสภานี้จะได้รับหลักการเป็นเอกฉันท์

พระนิตินัยประสาน : ข้าพเจ้าต้องขอโทษ ข้าพเจ้ายังไม่ได้รับแผนที่โดยดูเหมือนมีอีกหลายท่านที่ยังไม่มีแผนที่ จึงไม่รู้ว่าจะตัดทางไหน

ร้อยเอก ประเสริฐ สุกบรรทัด รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม : แผนที่เดิมได้ทำมาแล้ว และส่งให้สภาแล้ว

หลวงประกอบนิติสาร : แผนที่เสกเล็กเหลือเกิน ข้าพเจ้าดูไม่ออก ขอเรียนถามรัฐมนตรี กว้างเท่าไรถนนที่จะตัด

ร้อยเอก ประเสริฐ สุกบรรทัด รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม : กว้าง ๔๐ เมตร

พระยาโทณวณิชมนตรี : แผนที่ไม่มี ผมพิจารณาไม่ได้ โปรดส่งแผนที่มาไม่มีแผนที่พิจารณาไม่ได้

พลตรี พระอุดมโยธาธิบดี : ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนฉบับนี้ ข้าพเจ้าเกิดความสงสัยขึ้นหลายประการ คือประการแรกทีเดียวถนนทางที่ราบทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่กรุงเทพฯ ถึงบ่อนพระจุลจอมเกล้า ฯ เงามีทางคมนาคมสะดวกตั้งอยู่แล้ว ข้อ ๓. แม่น้ำเจ้าพระยาชั้นลงสะดวก แล้วประการที่ ๒. ถนนกรุงเทพฯ ถึงเมืองสมุทรปราการถ้ามาจากบ่อนพระจุลจอมเกล้า ฯ ข้ามเรือนิดเดียวก็ถึง ประการที่ ๓ มีทางรถไฟสะดวกอยู่แล้วที่สมุทรปราการ รวมความได้ว่าสะดวกทั้งทางนาทางรถไฟทางถนนหลวง ๓ ประการซ้อนกันก็เห็นว่าสะดวกยิ่งที่เดียว ซึ่งถ้าจะเทียบกับจังหวัดชนทวิพพันด้วยกันแล้วแห่งนั้นก็ยิ่งมีมากกว่ามาก นี่เป็นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ที่สงสัยปรากฏชัดว่าเงินที่รัฐบาลได้อนุมัติเงินสำหรับสร้างทางนี้ในทั่ว ๆ ไป บางแห่งคาราคาซังอยู่เยอะแยะ บางแห่งทำ ๕ กิโลเมตรแล้วหยุด บางแห่ง ๗ กิโลเมตรหยุดหมดเงิน บางแห่งถมดินเฉย ๆ แล้วทิ้งอยู่อย่างนั้น แล้วมาเริ่มทำใหม่

แล้วกล่อมทักทายคาราคาซัง เหตุผลประการที่ ๒ ซึ่งไม่น่าจะต้องสร้าง

เหตุผลประการที่ ๓ ทศมานนี้เป็นที่ที่มราคาแพงมากต่างก็เป็นเรือทงอนซึ่งเรา
ส่งวนมาเก่าแก่ไม่อยากให้ตัดหรือฟันตัด แล้วเงินเดือนที่ที่เขาได้มาซึ่งเขาซื้อมาโดยราคาแพง
ถ้ารัฐบาลจะเริ่มสร้างในขณะนั้นก็ต้องเสียเงินค่าก่อสร้างโดยราคาแพงทุกแห่ง และถนนอื่น
ก็ไม่แล้ว จับปลาหลายมือไม่ละอะทะกันใหญ่หรือ มีความจำเป็นสถานีใด ขอเรียนถาม
รัฐมนตรีคมนาคมเป็นประการที่ ๓

ประการที่ ๔ แผนที่จะก่อสร้างพระราชบัญญัติมีแต่แนวทางเฉย ๆ แล้วก็มีบัญชี
ซึ่งในบัญชียังไม่ปรากฏเลยว่าตาโตะตามาแก่จะผูกไว้กับงานที่ใด เขียนเอาไว้เฉย ๆ แล้ว
ก็ปล่อยช่องว่างไว้ ทุกแห่งเหมือนกันหมด ซึ่งคุณแล้วผลที่จะเกิดในบัญชียังไม่มีอะไร
เลย จึงขอเรียนถามเป็นประการที่ ๔

ประการที่ ๕ ขอประธานเรียนถามว่าเหตุผลที่อ้างขึ้นมา เพราะว่าเจ้าของไม่
ยินยอมจึงออกกฎหมายเวนคืน ส่วนเหตุผลที่จำเป็นต้องเวนคืนด้วยการหลีกเลี่ยงกรณีอื่น
ไม่มีกล่าวเลย จึงขอถามเป็นประการที่ ๕

ร้อยเอก ประเสริฐ สุขบรรพดี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม : ตามที่
ท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติสงสัยว่าในประการที่ ๓ โดยที่ถนนสายนี้จากปากน้ำมา ถึงกรุงเทพฯ
ได้มีแม่น้ำเจ้าพระยาแล้วมีถนนแล้วมีรถไฟแล้ว มีความจำเป็นอะไรจึงสร้าง ธรรมดา
ขอประธานแสดงว่า แม้ว่าจะมีทางจราจรทั้ง ๓ ทางแล้วก็ตามหาพอเพียงที่จะรับคนโดยสาร
หรือประกอบกิจการอื่นใดมิได้ โดยเหตุว่าทางแม่น้ำเจ้าพระยาก็ยังมีเรือไม่พอสัญจรไปมา
รถไฟที่มีอยู่ก็ไม่พอใช้แต่ละวัน ๆ ทางถนนก็เช่นเดียวกัน ซึ่งแต่ละวัน ๆ การจราจรมีทั้ง
รถยนต์ต่าง ๆ ไม่พอกับความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะความมุ่งหมายประการใหญ่
ที่ต้องสร้างถนนนั้นเป็นความมุ่งหมายของทางฝ่ายทหารเรือ ธรรมดาขอประธานเปิดเผยโดย
เหตุที่ทางสายนี้เป็นสายยุทธศาสตร์ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้รีบด่วน ทางทหารเรือมีความจำเป็นที่
จะใช้ถนนมานานแล้ว จึงมีความมุ่งหมายที่จะให้สร้างถนนสายนี้ รัฐบาลจึงได้ตั้ง
งบประมาณมาใน พ.ศ. ๒๔๙๓ เพื่อสร้างให้ถนนนี้เสร็จไปตามความมุ่งหมาย และโดย
เหตุการณกระทรวงคมนาคมตามที่ท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติ ได้ทราบแต่ได้ตั้งงบประมาณถึง ๒ ล้าน
บาท ซึ่งขณะนั้นงานต้นก่อก่อจะเสร็จสำเร็จแล้ว ธรรมดาได้ไปตรวจดูที่สะพานดาวคะนอง
ก็ได้กำลังก่อสร้าง ถ้าถนนนี้เสร็จแล้วจะเป็นทางยุทธศาสตร์ในเวลาสงคราม แต่ถ้าเวลา

LIRT

ปกติก็จะเป็นโยบายต่อคนในท้องถิ่น และจะเป็นนโยบายต่อทหารเรือที่อยู่สมุทรปราการ จะมาติดต่อกับกองทัพเรือได้สะดวก และโดยที่ท่านบอกว่างบประมาณที่ตังไว้วันนี้เห็นจะ ings ได้เฉย ๆ ไม่ได้ทำอะไร กระทบใครขอประทานเสนอให้ตรงกับประเด็นเสียก่อนว่าเอา เฉพาะถนนสายนี้ได้ทำหรือหาไม่ จึงขอเรียนว่าเมื่อเราได้ตังงบประมาณไปแล้วเราก็ได้ เริ่มลงมือให้คนงานทำงานอย่างไม่มีเวลาหยุดหย่อนเลย และพยายามที่สุดที่จะให้เสร็จ ลงโดยเร็ววัน ในหน้าที่ของช่างสะพานก็มอบให้ทำแค่สะพาน และในหน้าที่ของงานดินก็ ทำหน้าทำงานดิน ซึ่งกระทบได้ติดต่อกับกองทัพเรือแล้วรู้สึกว่าได้ประโยชน์มากทั้งได้รับ ความพอใจ เพราะถนนถนนสายนี้ในการตังงบประมาณก็ไม่ได้ว่างไว้ประการใดไม่ได้ แล้วอีกที่ทานบอกว่ามีราคาแพงมาก ถ้าเงินต้นแล้วจะทำให้ได้รับความเดือดร้อนนั้น อันนี้ ก็ยอมเป็นธรรมดาของผู้ที่เสียขายหรือไม่มีการเสียสละเท่านั้น แต่ถ้าหากเราจะคิดดูโดย รอบคอบแล้วจะเห็นว่าเป็นการแลกเปลี่ยนกัน ณ ที่ใดจะเป็นส่วนหรือที่อื่นใดก็ตาม ถ้ามี ถนนหนทางยื่นไปในทางนั้นแล้ว ก็ยอมทำให้ที่ของตนมีราคาเพิ่มขึ้นกว่าเดิมอีกหลายเท่า จากที่เป็นอยู่ ทั้งยอมเป็นกำไรสูงสุดที่รัฐบาลสนับสนุน คงจะเห็นได้ว่าสองข้าง ทางดาวคะนองนั้น เมื่อก่อนนี้กระทบที่ว่าราคาไร่ละ ๕๐๐ ถึง ๑,๐๐๐ บาท เท่านั้น แต่เดี๋ยวนี้ตงหมื่นบาทอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งกระทบได้ตรวจดูแล้วเห็นว่าจะทำรายได้ของเอกชน ให้มีรายได้สูงขึ้น อันนี้คิดว่าควรจะเป็นที่ได้รับความพอใจของเจ้าของที่ดินมากกว่า และ เมื่อได้ทราบเหตุการณ์เช่นนี้แล้วก็เข้าใจว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้เสนอ มานี้ คงจะพอใจ โดยเหตุผลที่กระทบได้ก็ปรัายมาแล้ว

ในประการสุดท้ายท่านสมาชิกที่ทานบอกว่าไม่มีแผนที่โดยละเอียดนั้น ในเรื่อง ความจริงตามพระราชบัญญัติทางหลวงที่มีอยู่แล้ว คือถึงแม้เราจะกระทำเช่นนั้น เรา ก็ถือว่าเป็นของธรรมดาและชัดเจนแล้ว นี้เป็นในชนนี้ แต่ในเวลาที่เราปฏิบัติจริงก็ว่า รายละเอียด เราก็รู้ที่อยู่ว่ารายละเอียดของใครก็ไร ก็สำรวจว่าซึ่งก็มีพิมพ์ไว้อยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องทำมาให้ในนี้จึงตงทำเช่นนั้น ถ้ามากมายก็ทำให้เปลืองกระดาษโดยใช้เหตุ จึงหวังว่า เท่าที่กระทบได้ก็ปรัายมานี้ หวังว่าคงจะเป็นที่พอใจ ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ings

นาวาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาสน์ : กระผมเห็นว่าควรจะมีหลักการ

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ ผู้ใด

เห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๗๓ คน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดขู่มือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑ คน

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่ารับหลักการ ส่งกรรมาธิการสามัญหรือวิสามัญ

ร้อยเอก ประเสริฐ สุขบรรทัด : รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม : ส่ง
กรรมาธิการสามัญ

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดจะเห็นเป็นอย่างอื่นไหม รัฐมนตรีขอให้ตั้งกรรมาธิการ
สามัญ

ไม่มีผู้ใดทักท้วง

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่า
ประชุมอนุมัติให้ตั้งกรรมาธิการสามัญ บัดนี้ถึงชุดที่ ๒ กำหนดการแปรญัตติภายในกี่วัน

ร้อยเอก ประเสริฐ สุขบรรทัด : รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม :
แปรญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดจะเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

ไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ
ให้แปรญัตติภายใน ๓ วัน ต่อไปขอให้ท่านพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๓ เสนอโดย นายสวัสดิ์
สารศาลิน สมาชิกสภาผู้แทน (กาญจนบุรี) ซึ่งผู้แทนลงมติให้ใช้ได้แล้ว

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งสภาผู้แทนพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวล กฎหมายวิธี พิจารณา ความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเสนอโดย นายสวัสดิ์ สาระศาสน สมาชิกสภา ผู้แทน (กาญจนบุรี) ที่ประชุมสภาผู้แทนได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่าง พระราช บัญญัติฉบับนี้ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๓ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กรรมาธิการ วิสามัญคณะนี้ได้พิจารณาเสร็จแล้ว เสนอสภาผู้แทนเพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ต่อไป

ครั้นในคราวประชุมสภาผู้แทนครั้งที่ ๓๓/๒๕๖๓ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมสภาผู้แทนได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่ ๒ และที่ ๓ แล้ว ในที่สุดได้ลงมติให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ และ ให้นำเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๓

หลักการ

เพื่อแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เหมาะสม

เหตุผล

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้ประกาศใช้มาตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘ บทบัญญัติบางมาตราไม่เหมาะสมในปัจจุบันสมัย โดยเฉพาะบทบัญญัติ ในมาตรา ๒๗๕ (๓) บัญญัติถึงทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งไม่อยู่ใน ความรับผิดชอบ แห่งการบังคับคดี คือเครื่องนุ่งห่มที่ดินอันสมควร และเครื่องมือเครื่องใช้ โดยประมาณ รวมกันราคาไม่เกินร้อยละ เป็นการน้อยเกินไป เพราะทรัพย์สินนั้น ๆ แม้เพียง ชิ้นเดียวหรือส่วนเดียวก็อาจมีราคาเกินกว่าร้อยละเสียแล้ว เป็นการเดือดร้อนแก่ลูกหนี้ที่ จะต้องถูกบังคับยึดทรัพย์และเป็นผลเสียหายทางการปกครอง ตลอดถึงเป็น ภัยอันร้ายกาจแก่ ชาติประเทศ โดยบุคคลในประเทศจะกลายเป็นคนไร้อาชีพทั่วจำนวนชน จึงควรกำหนด ราคาไว้ให้พอเพียงกันตามความเป็นจริง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่ เป็นการ สมควร แก้ไข เพิ่มเติม ประมวล กฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง ให้
เหมาะสมยิ่งขึ้น

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจา
นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่ง และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) เครื่องนุ่งห่มหלב้นอนอันสมควรและเครื่องมือสำหรับเลี้ยงชีพโดยประมาณ
รวมกันราคาไม่เกินพันบาท แต่ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีคำขอโดยทำเป็น คำร้องต่อศาล
ขออนุญาตยัดหน่วงและใช้เครื่องมือหรือเครื่องใช้อันจำเป็น เพื่อดำเนินการเลี้ยงชีพหรือการ
อาชีพ อันมีราคาเกินกว่าจำนวนดังกล่าวแล้ว ให้ศาลมีอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจอนุญาต
หรือไม่ภายในบังคับแห่งเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร”

นายเขมชาติ บณยรัตพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : เนื่องด้วยสภาผู้แทน ได้พิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๗๓ ของสมาชิกสภาผู้แทน และได้ลงมติเห็นชอบให้ใช้ ร่าง พระราชบัญญัติ นี้เป็นกฎหมายได้ จึง ขอนำ เสนอเพื่อวุฒิสภา จะได้พิจารณารับหลักการต่อไป

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการว่า เพื่อแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เหมาะสม เหตุผล ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ได้ประกาศใช้มาตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๗๑ บทบัญญัติบางมาตราไม่เหมาะสมในปัจจุบันสมัย โดยเฉพาะบทบัญญัติในมาตรา ๒๗๕ (๓) บัญญัติถึงทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี คือ เครื่องนุ่งห่มหลับนอนอันสมควร และเครื่องมือเครื่องใช้โดยประมาณรวมกันราคาไม่เกินร้อยละยี่สิบ เป็นการน้อยเกินไป เพราะทรัพย์สินนั้น ๆ แม้เพียงชิ้นเดียวหรือส่วนเดียวก็อาจมีราคาเกินกว่าร้อยละยี่สิบแล้ว เป็นการเดือดร้อนแก่ลูกหนี้ที่จะต้องถูกบังคับยึดทรัพย์สิน และเป็นผลเสียหายทางการปกครองตลอดถึงเป็นภัยอันร้ายแก่ชาติประเทศ โดยบุคคลในประเทศจะกลายเป็นคนไร้อาชีพทั่วจำนวนชน จึงควรกำหนดราคาไว้ให้พอเพียงกันตามความเป็นจริง

หม่อมเจ้าชวลิต เกษมสันต์ : กระผมเห็นเจตนาที่เสนอพระราชบัญญัตินี้มา เป็นเจตนาดีอยู่ เพื่อจะไม่ให้ลูกหนี้ต้องสิ้นเนื้อประดาตัวหากินไม่ได้ แต่การช่วยนั้นกระผมเกรงว่าจะช่วยไปไม่ตลอด นอกจากรัฐบาลจะมีนโยบายอย่างไร การช่วยไม่ตลอดนั้นเป็นไปได้ ๒ ประการดังนี้ ลูกหนี้มีสองประเภทตามประมวลวิธีพิจารณาความแพ่งนี้ ประเภทหนึ่ง คือลูกหนี้ที่ทำงานของตนเองคือมีเครื่องมือเครื่องใช้ของตนเองอย่างที่จะช่วยมาตามที่เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ อีกประเภทหนึ่งเป็นลูกหนี้ที่รับจ้างคนอื่นเขา สำหรับลูกหนี้ที่ประกอบอาชีพของตนเอง ร่างกฎหมายนี้เสนอให้ขยับจาก ๓๐๐ บาท เป็น ๓,๐๐๐ บาท แต่ส่วนลูกหนี้ที่รับจ้างเขานั้นตามประมวลวิธีพิจารณาความแพ่งได้รับเพียง ๕๐ บาทสำหรับค่าจ้าง ในมาตราต่อจากนี้ คือมาตรา ๒๗๖ ของประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง บัญญัติไว้ว่า การยึดทรัพย์สินจากลูกหนี้ ได้รับความจ้างให้ยึดได้เพียง ๕๐ บาทต่อเดือน ถ้าขยับทางนี้ขึ้นมา ค่าครองชีพ ๕๐ บาท สำหรับลูกหนี้เป็นผู้รับจ้างเขา ๕๐ บาทต่อเดือนไม่พออีก ควรขยับขึ้นมาตามส่วน ๓๐ เท่าก็เป็น ๕๐๐ บาท

รัฐบาลได้ช่วยอย่างนี้ให้ตลอดรอดฝั่งแล้วก็เป็นผลดีอยู่ จะช่วยก็อย่าช่วยลุ่ม ๆ ดอน ๆ หรือจะเรียกว่าฝนตกไม่ทั่วฟ้าก็ได้ ความเสียของพระราชบัญญัตินี้เกิดทำให้กฎหมายขัดกันขึ้นในกฎหมายล้มละลาย เมื่อลูกหนี้ล้มละลายลงไป ท่านบัญญัติไว้โดยยึดเครื่องนุ่งห่มเหล่านั้นจนได้พอควร และกลับตรงกันข้ามในกฎหมายที่ว่าทรัพย์สินเหล่านี้อย่าได้ คือเครื่องนุ่งห่มเหล่านั้นตามฐานานุกรม ท่านเครื่องมือหากินรวมทั้งปลูสดัวที่บัญญัติไว้ในกฎหมายล้มละลาย รวมทั้งปลูสดัวในเครื่องมือหากินและปลูสดัวให้ยึดได้ ๓๐๐ บาท ถ้าเงาแก่ตามประมวลวิธีพิจารณาคriminal ความแพ่งอย่างเดียว ขยับเกินไป ๓,๐๐๐ บาท เจ้าหนี้เขาเอาเงินไม่ได้ ๓,๐๐๐ บาท เกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท หรือ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป เขาก็ไปขอให้ล้มละลายเสีย กลับจะยึด ๓๐๐ บาทรวมทั้งปลูสดัวด้วย ทนกฎหมายนี้ขัดกันอย่างกระผมขอยกตัวอย่างว่า กระผมเป็นเจ้าของลูกหนี้ล้มละลาย กระผมเป็นเจ้าของ ๒,๐๐๐ บาท กระผมจะยึด ๒,๐๐๐ บาท กระผมไปยึด ๒,๐๐๐ บาท ยึดเครื่องมือเสีย ๓,๐๐๐ บาท แล้วกระผมได้ ๓,๐๐๐ บาท ลูกหนี้คงค้างทอนอีก ๓,๐๐๐ บาท กระผมขอให้ล้มละลายเสีย เมื่อล้มละลายแล้วก็ยึดอีก ๓๐๐ บาทมันขัดกันอย่างนี้ เพราะฉะนั้นอยากจะทราบทางรัฐบาล มีนโยบายแก้ไขอย่างไร ถ้าแก้ไขไม่ได้ น่ากลัวจะรับหลักการนี้ไปแล้วไม่เป็นผล กลับจะเป็นโทษแก่ลูกหนี้ด้วยซ้ำถ้าเจ้าหนี้เกิดทำอย่างนี้ เพราะฉะนั้นขอประทานทราบรายละเอียดสักหน่อย

นายเขมชาติ บุณยรัตพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม :

ในพรรคของท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติตนก็มตรงกันอยู่กับทางรัฐบาล และทางสมาชิก สภาผู้แทน แต่ว่าปัญหาเฉพาะหน้าทางสมาชิกสภาผู้แทนได้พิจารณาเห็นว่าในมาตรา ๒๔๕ นี้ได้เกิดปัญหาขึ้นบ่อย ๆ ในศาล ซึ่งในเรื่องนี้ทางผู้เสนอได้นำมากล่าวเป็นเหตุผลของเขา จริงอยู่การแก้ไขประมวลกฎหมายนี้ควรจะได้ทำกันหลาย ๆ อย่าง และให้ได้มีผลร่วมกันเป็นการดี ๆ ไปซึ่งในเรื่องนี้กระผมเองก็มีความเห็นชอบว่าควรแก้ไข ประมวลกฎหมายนี้ควรจะทำให้มากที่สุดที่จะทำได้ แต่เมื่อความจำเป็นของผู้เสนอในสภาผู้แทนได้มีอยู่ประการนี้ และทางรัฐบาลคือทางกระทรวงยุติธรรมก็ได้พิจารณาเห็นว่า เมื่อมีปัญหาเฉพาะหน้าในมาตรา ๒๔๕ นี้ การแก้ไขก็เป็นผลดีอยู่ แม้ผลดีนั้นจะไม่ทั่วถึงตามความเห็นของเรา ผลดีนั้นก็ได้ชดเชยแก่บุคคลบางจำพวกซึ่งได้เกิดขึ้นแล้ว เพราะฉะนั้นทางรัฐบาลจึงไม่ขัดข้องที่จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไปปฏิบัติ ซึ่งทางศาลก็คงจะไม่มีปัญหาอะไรที่จะนำกฎหมายฉบับนี้ไปอยู่ในดุลพินิจของเขา เพราะฉะนั้นในการที่ทางสภาผู้แทน

ได้ลงมติเห็นชอบให้ใช้ประมวลกฎหมายฉบับนี้ นับได้ว่าเป็นผลดี แต่ว่ากฎหมายอื่น ๆ ที่จะมีการแก้ไขในด้านรัฐบาลก็อาจมีการพิจารณา หรือในด้านสมาชิกสภา ก็อาจมีการพิจารณาแล้วขอเสนอขอแก้ไขขึ้นมาในเมื่อเห็นว่าควรจะทำอีก โดยที่ได้เกิดเป็นปัญหาเฉพาะหน้า ใคร่ขอความกรุณาสถานพิจารณาเป็นหลักการแล้วให้ใช้เพื่อจะเป็นประโยชน์ แม้แต่ข้อก็ยังเป็นการดีแก่บุคคลประเภทนี้ซึ่งได้รับการเดือดร้อน

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับท่านรัฐมนตรีช่วยว่า การกระทรวงยุติธรรม ว่าถ้าเราปรับหลักการออกกฎหมายฉบับนี้ไปแล้ว เป็นผลดีแก่ผู้ถูกฟ้องร้องคดีแพ่งธรรมดาแต่อาจร้ายมันเกิด คือว่าแทนที่ต่อไปเป็นลูกหนี้ ๑,๐๐๐ บาท แทนที่จะไปฟ้องร้องคดีแพ่งธรรมดา จะกลายเป็นคดีล้มละลายหมด เพราะว่าคดีล้มละลายนั้นท่านบัญญัติไว้ว่าเป็นหนี้ ๑,๐๐๐ บาทขึ้นไป คือว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ทว่าจริงมีหนี้สินล้นพ้นตัว อาจเป็นศัพท์เทคนิค อาจหมายความว่าผิดเกิน ๒-๓ ครั้งก็ให้ชำระคดี คดีแพ่งทุกเรื่องฟ้องแล้วจะฟ้องคดีล้มละลายได้ เพราะถ้าจะอ้างประโยชน์ในการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่คำนึงถึงโทษถึงคุณ ในการแก้ประมวลแพ่งนี้โทษอาจเกิดมากกว่าคุณ คือแทนที่ลูกหนี้จะถูกฟ้องคดีธรรมดา จะกลายเป็นบุคคลล้มละลายเต็มเมืองกันไปหมด แล้วท่านที่รัฐมนตรีว่าเอาไปได้ในคดีล้มละลาย ในการที่จะพิจารณาคดีล้มละลาย ท่านคงจะทราบว่าเป็นการสะดวกในชั้นศาลคือฟ้องประเดี๋ยวก็คนพิทักษ์ทรัพย์ แล้วจะต้องขอให้แก้คดีอาญาอีก งานก็ต้องทำอีกมากมายหลายเท่ากว่าคดีแพ่งธรรมดา เพราะฉะนั้นท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายก็ควรจะคำนึงว่า ถ้าเราออกกฎหมายนี้แล้ว พวกทนายความเขาคงทราบดี ไม่ใช่เขาไม่ทราบ เขาทราบดีแล้วว่ากฎหมายฉบับนี้ออกไปแล้วในฐานะที่โจทก์เจ้าหน้าที่เขาไม่ฟ้องคดีสามัญ ฟ้องคดีล้มละลายแทนไม่ได้ผล เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่ากฎหมายที่จะออกไป จะไม่ได้ผล ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องนี้ไม่ใช่ ข้าพเจ้าจะด่วนให้ศาลลงมติไม่รับหลักการ แต่ข้าพเจ้าขอให้ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณาก่อนรับหลักการ เพื่อจะบันทึกเหตุผลว่าที่ไม่รับหลักการแล้ว ไม่ใช่เพราะว่าจะไปกดขี่คนจน ไม่ช่วยเหลือคนจนไม่รับหลักการเพราะกฎหมายนี้ก็ไม่รับคุ้มครอง ข้าพเจ้าคิดว่าทำเช่นนั้นน่าจะเหมาะกว่า จึงขอให้ตั้งกรรมาธิการขึ้นพิจารณาก่อนรับหลักการ

พระยาอรุณการยชนพนธ์ : ข้าพเจ้ามีความเสียใจที่ไม่เห็นพ้องด้วยกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติซึ่งโดยปกติเห็นพ้องด้วยเสมอ ข้าพเจ้าคิดว่าตามเหตุผลที่สมาชิกเสนอ

ขึ้นมาว่า ถ้าหากว่าเราแก้เข็มนั้นแล้ว เราไม่แก้กฎหมายล้มละลายด้วยแล้ว จะเป็นผลให้บุคคลที่ถูกฟ้องคดีล้มละลายกลายเป็นคดีล้มละลายไปหมด ก็จะเป็นเหตุให้คนไปใช้คดีล้มละลายเสียหายหมดในข้อนี้ ข้าพเจ้าก็มีความเห็นจริงอยู่บ้าง แต่ข้าพเจ้าคิดว่าปัญหาเฉพาะหน้าในบัญญัตินี้ เราพิจารณาถึงความแฟ้ง เราจะไปพิจารณาแก้ไขกฎหมายชวรมคานนั้นไม่ได้ เป็นการด่วนเกินขอบเขตของพระราชบัญญัติไปทีเดียว บัญญัติว่าในการพิจารณาแก้ไขวิธีพิจารณาความแฟ้งจากคำว่า ๓๐๐ บาท เป็น ๓,๐๐๐ บาท เป็นการสมควรหรือไม่ ถ้าเราเห็นเป็นการสมควรแล้วจึงรับหลักการ แต่ปัญหาที่ว่าควรจะแก้กฎหมายล้มละลายหรือไม่ เป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหากซึ่งควรจะพิจารณาในชั้นหลัง ถ้าหากว่ารัฐบาลเห็นว่าจะจะเป็นผลเสียหายดังนั้นก็ไปเสนอกฎหมายแก้กฎหมายล้มละลายขึ้นมา แต่ข้าพเจ้าคิดว่าผลเสียหายที่ท่านสมาชิกว่ามานั้นก็มีความจริงอยู่บ้างเหมือนกัน ดังที่ข้าพเจ้ากล่าวแล้ว แต่ไม่จริงเสมอไป โดยเหตุที่ว่ากรณีที่จะฟ้องคดีล้มละลาย ไม่ใช่หมายความว่า ถ้าใครเป็นลูกหนี้ตั้งแต่ ๓,๐๐๐ บาทแล้วจะฟ้องคดีล้มละลายได้ หมายความว่าลูกหนี้ต้องเป็นคนมีหนี้สินล้นพ้นตัวด้วย กล่าวคือทรัพย์สินของลูกหนี้ควรเฉลี่ยในระหว่างเจ้าหนี้ด้วยจึงจะพิพากษาลูกหนี้ให้เป็นคนล้มละลาย ด้วยเหตุนี้ไม่ใช่คดีแฟ้งที่มีทรัพย์สิน ๓,๐๐๐ บาทแล้วจะฟ้องให้ล้มละลายได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะแก้ ๓๐๐ บาท เป็น ๓,๐๐๐ บาท ในประมวล ฯ แฟ้ง แล้วเราก็ควรจะต้องมีหลักการ

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหนึ่งลงเมือกเคยฟ้องคดีล้มละลายกเวอง แต่ข้าพเจ้าฟ้องมานับไม่ถ้วนเรื่อง เพราะง่ายเหลือเกิน ขั้นตอนฟ้องล้มละลายจำเลยเป็นหนี้สินอยู่ ๓,๕๐๐ บาท หรือ ๓,๐๐๐ บาท เจ้าหนี้ทวงถามแล้วสองครั้งเป็นระยะห่าง ๆ กันไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน จำเลยได้ข้อความหนี้สินล้นพ้นตัวเราฟ้องวันนั้นทันที ได้ส่วนทันที ศาลต้องส่งทันทีพิพากษาทรัพย์สินของครวแล้วส่งเรื่องเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ไปเรียกเจ้าหนี้มา ที่ท่านว่าคำสั่งให้ล้มละลายยากหรือไม่ แต่ขั้นตอนไม่ใช่ยาก แต่สั่งให้ล้มละลายยาก จริงอยู่ในขณะนี้เราพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายแฟ้งเราจะก้าวล่วง จะไปพิจารณากฎหมายล้มละลายไปแก้ด้วยไม่ได้ เพราะวุฒิสภาไม่มีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติ เราก็เสนอไม่ได้ แต่ที่ข้าพเจ้าอภิปรายหมายความว่าถ้าเราแก้เช่นนั้นโดยเราไม่ทราบว่า จะมีกการแก้กฎหมายล้มละลายหรือไม่นี้เป็นอันตราย ถ้ารัฐบาลรับรองว่ารัฐบาลจะเสนอพระราชบัญญัติแก้

กฎหมายล้มละลายด้วย ถ้ารับรองอย่างนั้นข้าพเจ้ารับหลักการได้ทันที เพราะฉะนั้นก็ไม่สามารถจะทราบได้ว่าทางสมาชิกหรือทางรัฐบาลจะเสนอพระราชบัญญัติหรือไม่ ก็ไม่แน่ใจ
ที่กฎหมายก็ขัดกันอยู่สองอัน กฎหมายล้มละลายอย่างหนึ่ง และวิธีพิจารณาคความแพ่ง
อีกอย่างหนึ่ง มันขัดกัน เพราะฉะนั้นออกไปก็ทำให้คดีล้มละลายมากขึ้น ถ้ารัฐบาล
รับรองจะเสนอกฎหมายรับรองและคุ้มครองคนจนแล้ว ข้าพเจ้ายินดีจะรับหลักการเดี๋ยวนี

ประธานวุฒิสภา : ค้อมีข้อเสนอให้ตั้งกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับ หลักการ
ที่เราร่วมกัน ในประเด็นแรกก่อน

หลวงประกอบนิติสาร : ที่ข้าพเจ้ากล่าวมาให้ตั้งกรรมาธิการก่อนรับหลักการ
นั้น เป็นความเห็น ยังไม่ได้เสนอมา จะเสนอทีหลัง

ประธานวุฒิสภา : ความเห็นอย่างนั้นก็ไม่มีประโยชน์ ถ้าเช่นนั้นอภิปรายได้

นายพัน สุพรรณสาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : ข้าพเจ้า
เห็นด้วยกับท่านสมาชิกผู้ มเกียรติทั้งคนแรกและคนที่สอง แต่ปัญหาเฉพาะหน้าเวลานี้คือ
ว่าอยากจะเรียนถึงทางปฏิบัติด้วย ว่าคดีล้มละลายนั้นในจังหวัดต่าง ๆ นั้นไม่ค่อยมี ถ้า
หากว่าท่านจะมีความสนใจไปผลิตดูระบบของกระทรวงยุติธรรม ท่านจะเห็นว่า แม้เรา
จะได้ประกาศใช้พระราชอาณาจักรแล้วก็ตาม แต่ในหัวเมืองนั้นไม่มี ถึงมีก็น้อยเพียง ๓ ใน
๑๐๐ เท่านั้นเอง ปัญหาที่เกิดความยุ่งยากก็คือ ปัญหาเฉพาะคดีแพ่งธรรมดาในเรื่องที่ไป
ยึดเครื่องมือและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งราคาไม่เกิน ๓๐๐ บาท ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้แต่เดิม
นั้น เวลานี้เงินมันถูกลง ๓๐๐ บาท ก็มีของ ๒ - ๓ ชิ้น ผลที่สุดลูกหนี้ก็ไม่สามารถจะ
ครองชีพอยู่ด้วยเครื่องมือที่จะประกอบอาชีพ ท่านสมาชิกทั้งหลายเห็นว่าควรจะช่วยเหลือ
เสียก่อน โดยลูกหนี้ตามหัวเมืองได้ถูกยึดเอาเครื่องมือและเครื่องนุ่งห่มมาเสีย ทั้งนี้ข้าพ
เจ้าเป็นข้อบกพร่องในการแก้ไขกฎหมายนั้น ไม่ได้แก้ตัวไปอย่างที่ท่านสมาชิกว่า กฎหมายจะ
ขัดกัน ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย มันเป็นเรื่องของลูกหนี้อย่างที่ท่านสมาชิกพูดนั้นคล้าย ๆ
กับว่าจะไปฟ้องคดีล้มละลาย แต่ว่าในทางปฏิบัติมัน ผมขอประทานกราบเรียนว่ากรณีชนิด
นี้จะไม่ส่งเสริมให้เกิดมีคดีล้มละลายขึ้นมาได้ ตัวอย่างสมมติว่ายึดทรัพย์ของลูกหนี้
เป็นต้นว่า ยึดเครื่องมือเครื่องนุ่งห่มไปขายทอดตลาดกันที่ศาล เงินขายได้พันบาท แล้ว
ไม่มีอะไรอีก แล้วคดีล้มละลายในเงินเกินกว่าพันบาท แล้วเขาจะไปฟ้องล้มละลาย

หรือว่าเป็นคนหนสนั่นพันตัว เป็นบุคคลล้มละลาย ผมอยากจะเรียนท่านสมาชิกผู้
 เกียรติว่า เครื่องแต่งตัว ๑,๐๐๐ บาท ของอื่น ๆ ไม่มีอะไร ท่านจะกล้าไปห้องซักหรือ
 เพราะว่าเครื่องอะไรอื่น ๆ ก็ไม่มีแล้ว เพราะฉะนั้นการที่จะส่งเสริมให้มีคดีล้มละลายมาก
 มายนั้น ผมคิดว่าในทางปฏิบัติจะเป็นไปไม่ได้ แล้วผมคิดว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นการ
 บรรเทาความเดือดร้อนของลูกหนี้ซึ่งอยู่ในต่างจังหวัดซึ่งใช้คดีแพ่งตามธรรมดา จริงอยู่ใน
 กรุงเทพฯ มีคดีล้มละลายเสมอ ๆ เพราะเหตุว่ามีการหลีกเลี่ยง มีการยกยอกทรัพย์สินอะไร
 ต่ออะไรอยู่เสมออีกสืบสวนทำได้ยาก ถ้าใช้คดีล้มละลายแล้ว เจ้าหน้าที่กองรักษาทรัพย์ก็มี
 อำนาจมากกว่าคดีแพ่งธรรมดาเขาก็ฟ้องคดีล้มละลายมากขึ้น ส่วนตามหัวเมืองตรงกันข้าม
 เช่นนาย ก. นาย ข. เขารู้แล้วว่ามีควายกตัว มีมากตัว มีนาไร่ไร่แล้ว แม้แต่เสื้อตัว
 หนึ่งอาจเป็นราคาถึง ๓๐๐ บาทก็ได้ถ้าเป็นเสื้อนอก เพราะฉะนั้นในชั้นนี้ผมอยากจะวิงวอน
 ขอแก้ไขที่หนึ่ง เพื่อความเดือดร้อนของลูกหนี้ ตามหัวเมืองแล้วไม่ขัดกับกฎหมายล้มละลาย
 แต่ขัดกับวิธีปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ คือเจ้าหน้าที่อาจเลี่ยง ถ้าท่านยึดทรัพย์ตามคดีแพ่งธรรมดา
 อาจได้รับยกเว้น ๑,๐๐๐ บาท ท่านอาจเลี่ยงไปฟ้องคดีล้มละลายคือขายได้ ๓๐๐ บาท
 เพราะเราไม่ได้แก้กฎหมายก่อน คือคดีแพ่งกับคดีล้มละลาย ๓๐๐ บาทเท่ากัน เพราะฉะนั้น
 เจ้าหน้าที่อาจเลี่ยงไปฟ้องคดีล้มละลายเพื่อขายดเสื้อผ้าเครื่องแต่งตัว ผมคิดว่าค่าธรรมเนียม
 ก็ไม่พอแล้ว ผมขอเรียนว่าตั้งแต่เราประกาศใช้กฎหมายล้มละลายตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาท คดี
 ล้มละลายหัวเมืองเกือบไม่ได้มีเลย.

หลวงประภคมนตรีสาร : ข้าพเจ้ากล่าวเรียนตอบดังนี้ว่า จริง หัวเมืองไม่
 ค่อยมีคดีล้มละลาย แต่ถ้าเราผ่านพระราชบัญญัติไปแล้วจะมีมากขึ้น ข้าพเจ้าจึงขอ
 เสนอให้ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณาก่อนรับหลักการ

ประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอให้ตั้งกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการ

พระยาอรุณการยัมพันธ์ : การที่เราจะตั้งกรรมาธิการไปเพื่อพิจารณาก่อนรับ
 หลักการเราต้องเห็นเหตุผลเสียก่อน เพราะบางทีร่างนี้เราอาจไม่รับหลักการก็ได้ ในกรณี
 เช่นนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการแก้ไขกฎหมายอันนี้ซึ่งเขาเสนอมาขอแก้กฎหมายความแพ่ง ซึ่ง
 ตามเหตุผลก็เป็นการสมควร เวลานี้ของกัน เมื่อก่อนร้อยบาท เท่ากับเดี๋ยวพันบาท
 ใครจะปฏิเสธไม่ได้เลย การที่ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณาก่อนรับหลักการจะมีทางอย่างไร
 จะพิจารณาว่าไม่ควรรับหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ ส่วนบัญญัติแก้พระราชบัญญัติ

ฉบับนี้ไปแล้ว คือแก้กฎหมายล้มละลาย อยู่ระดับเดียวกันหรือไม่รัฐบาลควรจะพิจารณาต่อไป ข้าพเจ้ามีความเห็นอย่างนี้

หลวงประกอบนิติสาร : การตั้งกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการนั้นข้าพเจ้าคำนึงแต่เพียงว่าเพื่อความรอบคอบ ข้าพเจ้าไม่ประสงค์จะกล่าวว่าการพิจารณา ก่อนรับหลักการนั้นไม่มีความเห็นอย่างข้าพเจ้า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าการที่สภาจะอนุมัติอะไรไปให้มีกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการแล้วเป็นการรอบคอบ เมื่อตั้งไปแล้วกรรมการอาจเห็นอย่างสมาชิกผู้ มีเกียรติก็ได้ เห็นอย่างข้าพเจ้าก็ได้ ไม่มีอันตรายอะไร ทำไมสมาชิกเห็นว่ากรรมการตั้งกรรมการไปพิจารณาก่อนรับหลักการไม่เป็นประโยชน์เสมอไป แต่เพื่อให้รอบคอบเท่านั้น ถ้าท่านไม่ต้องถามความรอบคอบข้าพเจ้าก็พอใจ

พระยาอรรถการยี่นพนธ์ : ข้าพเจ้าคิดว่าการตั้งกรรมการไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ไม่ใช่ที่ท่านสมาชิกเถียงกัน ๒ คนแล้วจะตั้งกรรมการไปพิจารณาก่อนรับหลักการ จะต้องเป็นปัญหาได้พิจารณาให้ลึกซึ้งว่าควรอย่างไร จึงควรตั้งกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการ แต่ขณะนี้เราเห็นอยู่แล้วว่าการแก้ไขวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นการสมควรจริง ๆ การที่จะตั้งกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการ โดยเหตุที่สมาชิกเถียงกัน ๒ - ๓ คนนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ถูกต้อง

ประธานวุฒิสภา : คนละ ๒ คนแล้ว เรื่องนี้เคยที่ท่านสมาชิกได้ฟังแล้ว ท่านก็อภิปรายแล้ว แต่เมื่อท่านจะอภิปรายก็ต้องให้ทางนี้อภิปรายอีก เมื่ออยากก็เอาอีกที่ทางนี้จะได้อภิปรายได้

หลวงประกอบนิติสาร : เท่าที่อภิปรายว่าเถียงกัน ๒ คนแล้วนั้น ข้าพเจ้าไม่ได้หมายความว่าท่านกับข้าพเจ้ามาสู้กันแล้วให้สมาชิกเห็นด้วย ให้รับหลักการ แต่เท่าที่ทำเช่นนี้เพื่อฟังความคิดเห็นของสมาชิก เพราะว่าไม่ทราบว่าจะคิดอย่างไร ข้าพเจ้าเสนอว่าถ้าใครเห็นอย่างข้าพเจ้าก็จะถึงจะตั้งกรรมการก่อนรับหลักการ ไม่ใช่มาขอคิดแล้วให้ที่ประชุม โอ. เค. แต่นี้ไม่ใช่อย่างนั้น

นายเจมชาติ บณยรัตพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : ทางรัฐบาลใครจะขอขแรงเล็กน้อยสำหรับเรื่องนี้เพื่อพิจารณา คือว่าท่านสมาชิกเสนอว่าให้ตั้งกรรมการก่อนรับหลักการนั้น หวังเป็นห่วงในเรื่องกฎหมายล้มละลาย ท่านเป็นห่วงว่าจะมีเรื่องหรือไม่ ทางรัฐบาลซึ่งข้าพเจ้าเองก็ได้แถลงแล้วว่า สำหรับแก้ไข

ประมวลกฎหมายหรือแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้มีผลบังคับกับกฎหมายที่แก้ไขไปแล้วนั้น เป็นความดำริของรัฐบาล เพราะว่ากฎหมายนี้เพื่อประโยชน์ของประชาชนและรัฐบาลด้วย สำหรับกฎหมายล้มละลายก็ ประมวลกฎหมายต่าง ๆ ก็ดี รัฐบาลมีความดำริที่จะแก้ไข ให้เป็นการเหมาะสมกับกาลสมัยซึ่งอันนี้เป็นที่ระบอบอยู่ ส่วนกฎหมายล้มละลายสมาชิก ผู้มีเกียรติเป็นห่วงในเรื่องนี้ และในฐานะที่ข้าพเจ้าอยู่กระทรวงยุติธรรม จึงขอเรียนว่า ในเรื่องล้มละลายเป็นความจริงอย่างที่ท่านรัฐมนตรีอื่น ๆ ได้กล่าวมาว่าตามหัวบ้านหัวเมือง อย่างที่เรียนว่าไม่ปรากฏเลยที่เดียวว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็หลายคนแต่ไม่ได้ตั้งประจำ เลยเพราะว่าไม่มีที่จะรักษาทรัพย์ในเรื่องล้มละลาย ถ้ามีเกิดขึ้นก็ส่งจากกรุงเทพฯ ให้เดินทางไปจัดการเดี๋ยวเดียวก็เสร็จ ทุกวันหนึ่งจะมีสักหนึ่งหรือไม่มีเลย เพราะฉะนั้น ความเป็นห่วงในเรื่องนี้ทางหัวเมืองเกือบจะต้องไม่เรียกว่าเป็นห่วงเลยที่เดียว เพราะฉะนั้น ในเรื่องนี้ขอโปรดอย่าเป็นห่วง เพราะใช้กฎหมายล้มละลายมานานแล้ว ส่วนที่จะตั้ง กรรมการก่อนรับหลักการนี้ ก็เหตุผลหนึ่งขอสนับสนุนท่านเจ้าคุณ อรรถกวีฯ ที่บอกว่าหลักการที่สภาผู้แทนได้เสนอขึ้นมาจนกว่านี้ เพียงแต่แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งให้เหมาะสม แล้งก็มีอยู่มาตราหนึ่งที่ขอแก้ไขจากร้อยบาทเป็นพันบาท แล้วถึงแม้ว่าท่านจะตั้งกรรมการไปพิจารณาอย่างไรก็ตาม ก็อาจยกข้อขัดข้องในเรื่องที่ว่า กฎหมายล้มละลายนั้นยังไม่แก่จึงไม่ให้แก่นั้น ก็เพียงเท่านี้รัฐบาลไม่ต้องการเช่นนั้น ขอให้พิจารณารับหลักการนี้ไปก่อน ส่วนกฎหมายอื่นสมาชิกสภาผู้แทนก็จะเสนออีกกำลัง พิจารณาอยู่เหมือนกันที่จะแก้ไข เพราะฉะนั้นขอโปรดพิจารณาหลักการให้กฎหมาย นี้ใช้เพื่อประโยชน์ของบุคคลประเภทหนึ่งซึ่งต้องทุกข์

หม่อมเจ้าชวลิต เกษมสันต์ : กระผมขอสนับสนุนฝ่ายที่ขอให้ตั้งกรรมการ ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ด้วยเหตุที่เราอยากจากรัฐบาลให้แน่ชัดเดี๋ยวว่าจะแก้พระราชบัญญัติล้มละลายหรือไม่ เพราะท่านพูดไม่ตายตัว ท่านพูดมันคิดว่ากฎหมายฉบับใดที่ขัดกันท่านพยายามจะแก้ แต่ท่านไม่ได้รับรองว่าพระราชบัญญัติล้มละลายนี้เฉพาะในเรื่อง ทรัพย์สิ้นสุดทันทันไม่ได้รับว่าจะแก้แน่ ท่านยังไม่ได้รับลงมา แล้วท่านพูดตอนท้ายว่า มันไม่มีเรื่อง ก็คล้าย ๆ กับว่าจะไม่แก้ ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจอย่างนั้น จะเป็นด้วยความ โง่เขลาเบาปัญญา ก็อาจเป็นไปได้ แต่ที่ท่านบอกว่าไม่มีคดีในหัวเมืองนั้นเพราะว่ายังไม่มีความ จำเป็นที่จะต้องมี แต่ที่ท่านไปหยั่งมันเข้าบอกว่าเขาทรัพย์ทางนี้ไม่ได้ ผู้ที่เป็นเจ้าหนี้ก็

พยายามหาเอาให้ได้อีกสิ้นเขาทางล้มละลายเท่านั้น เมื่อท่านรัฐมนตรีบอกท่านหนึ่งบอก
 ว่าท่านคงไม่ฟ้อง ท่านไม่ฟ้องแน่ แต่เจ้าหน้าที่ไม่ใช้คนมั่งมีเสนอไป เจ้าหน้าที่เป็นคนจน
 แล้วอีก ๘๐๐ บาทใน ๒,๐๐๐ บาทไม่ใช่น้อยอยู่ มันมากอยู่เขาก็พยายาม แต่ท่านสมาชิกผู้
 มีเกียรติอีกฝ่ายหนึ่งที่ท่านค้านว่าการตั้งกรรมการไปพิจารณา ก่อนรับหลักการนั้น จะต้องม
 หลักว่าอาจไม่รับหลักการก็ได้ และจะต้องรับหลักการก็ได้ ท่านว่าอย่างนั้น ข้าพเจ้าเห็น
 ควรรับหลักการเหมือนกันถ้าแก้ไขสมบรูณ์ได้ ถ้าแก้ไขให้สมบรูณ์ได้ขอรับเข้าไปให้
 ยิ่งยากตกว่า เรื่องทรัพย์สินของลูกหนน นายของลูกหนนฉลาดพอจริงไม่มีความจำเป็นเลย
 เพราะในพระราชบัญญัตินี้ในมาตราเอง ข้อความต่อไปข้างท้ายได้บัญญัติไว้ว่าทรัพย์สิน
 ของลูกหนนไม่เกินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท หรือถ้าจะพูดถึงกฎหมายเก่าก็หมายความว่าเกิน
 ๓๐๐ บาท คือกฎหมายที่ยังไม่ได้แก้ไข ถ้าเกินไปก็อาจขอร้องต่อศาลบอกว่า เครื่องมือ
 อันนี้อย่าจำหน่ายเลยครับ กระผมขอใช้สิทธิยึดหน่วงไว้ก่อนเพื่อดำเนินการเลี้ยงชีพ ศาล
 ก็ต้องพิจารณาว่าทางลูกหนนควรจะยึดหน่วงเครื่องมือไว้ก่อนหรือไม่ หรือควรจะให้
 กรรมสิทธิ์เขาเพื่อดำเนินการเลี้ยงชีพหรือการอาชีพ ถ้าลูกหนนยึดหน่วงอันมีราคา
 เกินกว่า ๓,๐๐๐ บาทหรือ ๒,๐๐๐ บาทแล้ว ก็เป็นดุลพินิจของศาล ซึ่งศาลมีอำนาจที่
 จะใช้ดุลพินิจอนุญาตหรือไม่ เมื่อยึดไว้แล้วผลก็ได้เท่ากัน กรรมสิทธิ์จะตกเป็นของใครก็
 ข้าง แต่ลูกหนนใช้เครื่องมือจนยู่ก็ได้ผลเท่ากัน กรรมสิทธิ์ซึ่งจะรับไปพิจารณาก่อน
 รับหลักการ ก็จะได้พิจารณาในแง่ให้รอบคอบไม่อาจต้องแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ โดยมี
 ผลเท่ากันก็ได้ แต่รัฐบาลรับหลักการทีเดียวว่าจะแก้พระราชบัญญัติล้มละลายแล้วก็ไม่ม
 ปัญหาอะไร ใคร ๆ ก็เห็นควรแก้ไข เพราะเหตุว่ามีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
 ความแพ่ง

พระยาอรรณการยณพนธ์ : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านได้อภิปรายเมื่อถ
 ดูเหมือนว่าการตั้งกรรมการไปพิจารณาก่อนรับหลักการนั้น กรรมการมีหน้าที่ที่จะคอย
 เขาถ้อยคำจากรัฐบาลมาได้ ท่านแก้กฎหมายมาแล้ว จะแก้กฎหมายล้มละลายหรือไม่
 ถ้ากรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการมีหน้าที่เช่นนั้น จะไม่คัดค้านเลย แต่เข้าใจว่า
 กรรมการก่อนรับหลักการไม่มีหน้าที่เช่นนั้น จะต้องพิจารณา ในหลักการแห่งพระราช
 บัญญัติเองว่า จะรับ หลักการ หรือ ไม่นั้น ข้าพเจ้า เห็นว่า เป็น การตั้งกรรมการก่อนรับ
 หลักการไม่มีประโยชน์อะไรเลย ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่า พระราช บัญญัตินี้ยอมเป็นประโยชน์

แก่ลูกหมเป็นอันมาก และข้าพเจ้าไม่ได้หมายความว่า ข้าพเจ้ามีใจเข้ากับลูกหมเสมอไป ไม่ใช่เช่นนั้น แต่ข้าพเจ้าเห็นในความเป็นธรรมว่าในขณะที่ลูกหมมีเครื่องมือเครื่องใช้ราคา ร้อยบาทเขาไปได้นั้น ซึ่งเครื่องมือเครื่องใช้ราคาหรือบาทนั้นอะไร ๆ ก็ราคาหรือบาททงน และข้าพเจ้าสงสารลูกหมผู้ยากจน ถ้าหากว่าทำสำเร็จอย่างนั้นสถานจะปิดในวันสองวัน ข้าพเจ้าเข้าใจอย่างนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะได้กฎหมายนั้นผ่านไปเพื่อความเป็นธรรม โดยเร็ว ถ้าหากว่าเราจะหน่วงเหนี่ยวเวลาไว้แล้วข้าพเจ้าเสียใจ ซึ่งเป็นการหน่วงเหนี่ยว ในสิ่งที่ไม่สมควร

ประธานวุฒิสภา : เห็นจะพอทันที ข้าพเจ้าคิดว่าได้อภิปรายมามากแล้ว เรา ควรจะตั้งกรรมาธิการ ไปพิจารณาก่อนรับหลักการหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควรตั้งกรรมาธิการ ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ โปรดชูมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๕ คน

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดชูมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๓ คน

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าไม่ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณาก่อนรับหลักการ

นายบรรจง ศรีเจริญ : ในฐานะที่ข้าพเจ้าไม่ใช่ผู้กฏหมาย เพราะฉะนั้น ปัญหาเรื่องที่ว่ากฎหมายขัดแย้งกับกฎหมายล้มละลายหรือไม่นั้น ท่านสมาชิกผู้ เชี่ยว ชาญในทางกฎหมายได้อภิปรายกันเป็นฝักเป็นฝ่ายแล้ว สำหรับข้าพเจ้าเองมีข้อข้องใจ ในข้อที่ว่า การเพิ่มพูนทรัพย์สินของ ลูกหม จากหรือบาททงนเป็นพันบาททงน ทางผู้ร่างถึอ ะไรเป็นเกณฑ์ และในการถึอเกณฑ์เช่นนั้นยอมถึอได้โดยอัตรามาตรฐาน การครองชีพ หรือราคาของสินค้า ซึ่งถึอในทางนั้นแล้วเวลานั้นไม่มีของใดเลยที่ขึ้นเป็น ๓๐ เท่า มีแต่ ๑๒ เท่าถึง ๒๐ เท่า เพราะฉะนั้นจะถึอเขาว่าร้อยบาทเป็นพันบาทโดยถึอเขาเกณฑ์ขึ้นเป็น การเพิ่มพูนก็เป็นการน้อยไป หรือถึอทางหนึ่งก็ถึอเขาจนบัตร์ทมนเวียนออกใช้เมื่อก่อนสงคราม เราคงจำได้ว่ามีธนบัตรทมนเวียนประมาณ ๓๐๐ ล้านบาท ได้พูนได้เพิ่ม เป็น ๒,๗๐๐ ล้านบาท นี่เป็นการเพิ่ม ๘ เท่า ถึอถึอเขาจนบัตร์ทมนเวียนเป็นการเพิ่ม พูนลูกหมแล้วเห็นว่า ๓๐ เท่ามากไป น่าจะเป็น ๘ เท่า เพราะฉะนั้นในการเพิ่มพูนได้ ถึอเขาเกณฑ์ที่ไหน น่าจะเป็น ๘ เท่า เพราะฉะนั้นเกณฑ์ในการขึ้นนี้ ข้าพเจ้าขอทราบว่ ถึอเกณฑ์ไหน คือถึอเกณฑ์ของธนบัตรเพิ่มพูนหรือถึอเกณฑ์มาตรฐานเศรษฐกิจ หรือ

LIRT

ถือเกณฑ์มาตรฐานค่าครองชีพ เพราะถ้าถือเกณฑ์มาตรฐานการครองชีพจะต้องเป็น ๑๒ หรือ ๑๕ ถ้าถือเกณฑ์ชนมัตถกรจะเป็น ๘ เท่า เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าคงจะถือเกณฑ์อะไรสักอย่างหนึ่งในการที่เพิ่มขึ้น

นายเกษมชาติ บุญยรัตพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : ความจริงในเรื่องนี้ก็ได้ถามผู้เสนอโดยเฉพาะแล้วว่า เท่าที่ได้ฟังคำชี้แจงของผู้เสนอ ไม่ได้ถือเกณฑ์เศรษฐกิจ แต่ถือเกณฑ์ในทางยุติธรรม ระหว่างลูกหนกับเจ้าหน เพราะเมื่อก่อน ๓๐๐ บาท ผู้เสนอเห็นว่า ๓๐๐ บาทเป็นเกณฑ์มา ก็ขึ้นเป็น ๓,๐๐๐ บาท ถ้า ๓,๐๐๐ บาท ก็จะมีเครื่องมือเครื่องนุ่งห่มหลายชิ้นหน่อย พอดีอยู่นาน ๆ หน่อย แต่ว่าจะให้เกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท ในฐานะเจ้าหนก็เป็นคนช่วยลูกหนจนเกินไป อย่างนี้ไม่ใช่จะยึดหลักพันบัตร์หรือเงินเพิ่มลดของเท่าตัว ในทางที่พอสมควร ที่เราจะใช้ดุลพินิจในทางที่สมควรต่อไปว่า ในหลักเกณฑ์เห็นสมควรเช่นนั้น

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอมติจากที่ประชุม ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๕๖ นาย

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๘ นาย

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่ารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

นายเกษมชาติ บุญยรัตพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : รัฐบาลขอเสนอกรรมาธิการวิสามัญ

ประธานวุฒิสภา : รัฐมนตรีขอเสนอตั้งกรรมาธิการวิสามัญ

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ : ข้าพเจ้าขอเสนอให้พิจารณารวดเดียว ที่ข้าพเจ้าขอเสนอให้พิจารณารวดเดียว ถ้าหากว่าสมาชิกจะได้คำนึงถึงกรรที่เรากำลังกันแล้วจะสงสัยว่าเหตุใด ข้าพเจ้าจึงเสนอให้พิจารณารวดเดียว แต่ข้าพเจ้าคิดว่าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ๆ เราจะเอากฎหมายล้มละลาย หรือจะเอากฎหมายใด ๆ มาพิจารณาคด้วยไม่ได้ เราจะต้องพิจารณาเฉพาะพระราชบัญญัตินี้ และข้าพเจ้าได้ตรวจแล้วตามความในประมวลแพ่ง มาตรา ๒๗๘ ข้อ ๓ ได้บัญญัติไว้เหมือนกับอันนี้ทุกประการที่แก้ไขมานี้แก้ไขเพียง ๓๐๐ บาท คำว่า ๓๐๐ บาท แก้เป็นไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทเท่านั้น

นักพิจารณาเฉพาะข้อนี้ เป็นความปรารถนาของสถานที่มาเพียงว่าจะแก้จาก ๓๐๐ บาท เป็นไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทหรือไม่เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงขอให้พิจารณารวดเดียว เพราะไม่มีอะไรพิจารณาออกจากค่าน้ำค่าเดียว

นายเกษมชาติ บุญยรัตพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : ทางรัฐบาล ไม่ขัดข้อง

หม่อมเจ้ารัชชวลิต เกษมสันต์ : ถ้าจะพิจารณากิ่งในมาตรา ๒๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแล้วถูกของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวแก้จาก ๓๐๐ เป็น ๓,๐๐๐ ได้มีอีกหนึ่งศูนย์เท่านั้น แต่ควรจะพิจารณากิ่งมาตรา ๒๗๖ ด้วยว่าควรจะขึ้นไปหรือไม่ พูดถึงหลักการแล้ว หลักการนี้กล่าวไว้กลาง ๆ เพื่อแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เหมาะสม เพราะฉะนั้นเราอาจเติมอีกหนึ่งมาตราก็ได้ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ลูกหนี้ คือพิจารณามาตรา ๒๗๖ เข้าไปด้วย กระผมจึงได้ขยักไว้ ลูกหนี้รับจ้างเดือนละ ๔๐ บาท ควรจะเป็น ๔๐๐ บาทหรือไม่ เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าน่าจะให้กรรมาธิการไปพิจารณาดีกว่า

พระยาอรุณการยนิพนธ์ : ข้าพเจ้าได้พิจารณามาตรานี้มาแล้วเหมือนกัน แต่เห็นว่าเป็นคนละเรื่องกับเรื่องอื่น เพราะเหตุว่าเรื่องนั้นเขาไม่ได้ให้ยกทรัพย์ผู้รับจ้าง คือ ยอดเงินเดือนไม่เกิน ๔๐ บาทไม่ให้ยึด สำหรับข้าราชการเวลาเงินเดือนข้าราชการยึดไม่ได้ แต่ลูกจ้างกำหนด ๔๐ บาท แต่แก้จาก ๔๐ เป็น ๔๐๐ บาท ข้าพเจ้าคิดว่าจะเป็นการแย่มากกว่าที่จะเป็นการดีกว่าสำหรับลูกจ้าง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรพิจารณาจากต้นบางเท่านั้นในมาตรา ๒๗๕ ที่แก้ คือแก้ค่าเดียวจาก ๓๐๐ บาท เป็น ๓,๐๐๐ บาท ข้าพเจ้าคิดว่าแก้ ในขณะนี้ได้เป็นการดี

หลวงประภอบนิติสาร : ข้าพเจ้าไม่เคยขอการพิจารณารวดเดียว เจ้านแต่มีกรณีรับตัวจนจำเป็นจะต้องออกกฎหมายเพื่อแก้สถานการณ์ขัดข้องอะไรที่จำเป็นแก่ประเทศชาติอย่างนั้น ข้าพเจ้าถือหลักว่าสภาควรทำด้วยความรอบคอบ บางทีเราเองไม่เห็นร่างพระราชบัญญัติ ไม่ทันคิด ให้เวลาคิด แม้ผู้ที่เป็นการกรรมาธิการก็ให้คิด ตั้งพระราชบัญญัติอะไร ๆ เช่น พระราชบัญญัติชายหา ข้าพเจ้าคิดว่าง่ายเหลือเกิน ความจริงไม่ใช่ง่ายอย่างว่า ไปพบชายนั้นชายนั้นเขา ข้าพเจ้าคิดว่าสภาควรทำด้วยความรอบคอบดีกว่า ในเมื่อไม่มีความจำเป็นรับตัวแล้วอย่าพิจารณารวดเดียว การพิจารณารวดเดียว อย่า

LIRT

ให้ถือเป็นหลัก ขอให้ถือเป็นข้อยกเว้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยในการที่จะไปพิจารณาารวดเดียว และตามที่ท่านสมาชิกท่านหนึ่งได้รับส่งว่ามีความข้องใจในมาตราหนึ่งนี้ สมาชิกที่ไม่พูดที่อยู่เฉย ๆ ก็อาจมีข้อข้องใจอย่างอื่นได้ การที่สมาชิกท่านหนึ่งบอกว่าพิจารณาแล้วไม่มีอะไรนั้น ผู้ที่ไม่พูด เขาก็อาจจะมึนอะไรในใจก็ได้ ข้าราชการปรวญัติหรือพนักงานนั้นเขาอาจมีเหตุผลมาไตร่ตรองดูว่าควรเป็นสองพัน หรือเท่าไรก็ได้

ประธานวุฒิสภา : ข้าพเจ้าคิดว่าขอมติที่ประชุมก็แล้วกัน คือว่าจะพิจารณาารวดเดียวหรือไม่ พูดกันเห็นจะพอแล้ว ท่านสมาชิกก็ได้เข้าใจกันดีแล้ว ประเด็นมีอยู่ว่าจะพิจารณาารวดเดียวหรือไม่ ผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณาารวดเดียว โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกยกมือ ๓๓ คน

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกยกมือ ๓๓ คน

ประธานวุฒิสภา : คะแนนเสียง ที่เห็นว่าพิจารณาารวดเดียวมี ๓๓ ที่ไม่เห็นด้วยมี ๓๓ เป็นอันว่าไม่พิจารณาารวดเดียว กรรมการอะไร

นายเกษมชาติ บุญยรัตพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : กรรมการวิสามัญ

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอตั้งกรรมการวิสามัญ ผู้ใดจะเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ ถ้าไม่มีถ้อยคำที่ประมุขอนุมัติให้ตั้งกรรมการวิสามัญ จำนวนกี่คน

นายเกษมชาติ บุญยรัตพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : ๒๖ คน

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอ ๗ คน ผู้ใดจะเห็นเป็นอย่างอื่น

นายบรรจง ศรีจรูญ : ๒๖ คน

นายเกษมชาติ บุญยรัตพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : ไม่ขัดข้อง

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลไม่ขัดข้อง ผู้ใดเห็นว่าควรมีจำนวนมากกว่านี้ หรือน้อยกว่านี้อีกไหม ถ้าไม่มีถ้อยคำที่ประมุขอนุมัติให้มีกรรมการจำนวน ๗ คน

นายเกษมชาติ บุญยรัตพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : รัฐบาลขอเสนอ ๓ คน ๑. รัฐมนตรี พิน สุพรรณสาร ๒. อธิบดีศาลแพ่งเยาวชนคดีพระศุลยการ

โกวิท ๓. พระยาอรุณการวิชัยพันธ์

พระยาอรุณการวิชัยพันธ์ : ในขณะที่ข้าพเจ้าเป็นกรรมการ ของสถานหลาย

เรื่องแล้ว เพราะงานจะมากไป ข้าพเจ้าเสียใจที่ต้องขอถอน

นายเข็มชาติ บุญบริดพ์พันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : ขอเสนอ
นายเสริม วินิจฉัยกุล

พลโท พระยาอภัยสงคราม : ข้าพเจ้าขอเสนอ หลวงประกอบนิติสาร

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพเจ้าขอถอน

นาวาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาศน์ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พระยาอรรถกรม-
มณฑล

มีสมาชิกรับรอง

นายสง่า วรรณศิษฐ์ : ข้าพเจ้าขอเสนอ หม่อมเจ้ารัชชวลิต เกษมสันต์

มีสมาชิกรับรอง

พระยาโทณวณิชมนตรี : ข้าพเจ้าขอเสนอ พระสุทธิธรรมมณฑล

มีสมาชิกรับรอง

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ข้าพเจ้าขอเสนอ พระยาธรรมาจักษ์บริบาล

มีสมาชิกรับรอง

หลวงชลาสนุสสร : ข้าพเจ้าขอเสนอ พระยาฤทธิราชทรงสวัสดิ์

มีสมาชิกรับรอง

พระยาธรรมาจักษ์บริบาล : ข้าพเจ้าขอเสนอ พระชัยมัญญา

มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : ครบแล้ว ขอให้เสนาธิการอ่าน

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อกรรมการมีดังนี้ ๑. นายพัน สุพรรณดาว

๒. พระศุภการโกวิท ๓. นายเสริม วินิจฉัยกุล ๔. พระยาอรรถกรมมณฑล

๕. หม่อมเจ้ารัชชวลิต เกษมสันต์ ๖. พระสุทธิธรรมมณฑล ๗. พระยาธรรมาจักษ์-

บริบาล ๘. พระยาฤทธิราชทรงสวัสดิ์ ๙. พระชัยมัญญา

ประธานวุฒิสภา : แปรญัตติภายใน ๕ วัน

นายเข็มชาติ บุญบริดพ์พันธ์ : รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม : แปร
ญัตติภายใน ๕ วัน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดจะเห็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น

ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้แปรญัตติกายใน ๕ วัน ข้าพเจ้าอยากสอบถามที่ประชุมว่าจะพิจารณาต่อไปหรือไม่ หรือจะหยุดยั้งไว้ มีว่าง่าย ๆ ว่างเดียว ถ้าจะพิจารณา ก็ชกฉบับเดียว

หลวงชลาสินธุ์ : ข้าพเจ้าคิดว่าเราควรจะหยุดเพียงแค่นี้ เวลาประชุมกันมานานแล้ว

หลวงประกอบนิติสาร : ดูเหมือนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคนนี้เองเคยเสนอให้ที่ประชุมชาติที่แล้ว ๒ ครั้ง เพราะเกรงว่าจะทำงานไม่ทัน ข้าพเจ้าคิดว่าเหลืออีกเล็กน้อย มีเวลาว่างพอเพื่อพิจารณาเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นขอให้ประชุมต่อไป

ประธานวุฒิสภา : พิจารณาต่อไป เฉพาะเรื่องเดียว เรื่องเงินคืนเท่านั้น ถ้าถึงเรื่องวินัยตำรวจเห็นจะไม่ไหว เป็นอันเข้าใจว่าเรื่องเดียวเท่านั้น

หลวงชลาสินธุ์ : ข้าพเจ้าเข้าใจว่าจะประชุมหมดระเบียบวาระ ถ้าเพียงแต่ว่างเดียว ข้าพเจ้าขอถอน

ประธานวุฒิสภา : ข้าพเจ้าจะให้พิจารณาเรื่องเดียว เรื่องที่ ๗ นี้ ขอให้ท่านทั้งหลายพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๔๘๓ (เสนอโดยคณะรัฐมนตรี) ซึ่งสภาผู้แทนได้ลงมติให้ ใช้ ได้แล้ว

บันทึก

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๑๓ ซึ่งสภาผู้แทนพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๑๓ ซึ่งเสนอโดยคณะรัฐมนตรี ที่ประชุมสภาผู้แทนได้พิจารณา และลงมติรับหลักการแห่งร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๑๓ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๓ และให้ส่งคณะกรรมการสามัญคณะที่ ๑ พิจารณา กรรมการสามัญคณะนี้ได้พิจารณาเสร็จแล้ว เสนอสภาผู้แทน เพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ต่อไป

ครั้นในคราวประชุมสภาผู้แทนครั้งที่ ๑๓/๒๕๑๓ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) ชุดที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๓ ที่ประชุมสภาผู้แทนได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่ ๒ และที่ ๓ แล้ว ในที่สุดได้ลงมติให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ และให้นำเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

หลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติเงินค้ำอิงสำหรับทรัพย์สิน

ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. ๒๕๖๓

หลักการ

เพื่อขอเงินค้ำอิงเพื่อจัดสร้างประตุน้ำ และประตูระบายในคลองพระปฐมเจดีย์ (คลองเจดีย์บูชา) ตามโครงการชลประทานแม่กลอง

เหตุผล

การจัดสร้างการชลประทานตามโครงการแม่กลองนั้น จำเป็นที่จะต้องใช้ที่ดินเพื่อสร้างประตุน้ำและประตูระบายขึ้นที่คลองพระปฐมเจดีย์ (คลองเจดีย์บูชา) ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เจ้าหน้าที่ได้ติดต่อกับราษฎรผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินซึ่งถูกเขตการก่อสร้างประตุน้ำและประตูระบาย ต่างก็ยินดีจะขายที่ดินของตนได้ในราคาที่ซื้อขายกันในตลาด จึงได้ดำเนินการรังวัดแบ่งแยกที่ดินที่อยู่เขตการก่อสร้างชลประทาน และดำเนินการก่อสร้างประตุน้ำและประตูระบาย เพื่อช่วยเหลือการทำนาของราษฎรในท้องที่เหล่านั้นเป็นการด่วน การก่อสร้างได้กระทำไปแล้วเป็นส่วนหนึ่ง แต่มาขัดข้องด้วยเจ้าของที่ดินรายที่ติดของออกพระราชบัญญัติเงินค้ำอิงรายเดียว ที่ไม่ยอมตกลงให้ใช้ที่ดินของตน อันเป็นเหตุให้การก่อสร้างประตุน้ำและประตูระบายจะดำเนิน

ไปจนจะให้เสร็จไม่ได้ เมื่อได้คำนึงถึงส่วนได้เสียและประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง โดยตลอดแล้ว เห็นเป็นการจำเป็นที่จะออกพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดินรายที่เจ้าของไม่ยอมขายให้ เพื่อให้การก่อสร้างประตูน้ำและประตูระบายน้ำได้ดำเนินต่อไปจนเสร็จการโดยเร็ว

การออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนี้ มิได้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่จะเวนคืนไว้ก่อน ก็เพราะบริเวณที่จะเวนคืนนั้น เจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดแบ่งแยกและทราบรายละเอียดดีแล้ว

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอ
นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เพื่อจัดสร้างการชลประทาน

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๖๓”

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๕ ให้อธิบดีกรม ชลประทานเป็น เจ้าหน้าที่เวนคืน อสังหาริมทรัพย์ ตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี
จังหวัดนครปฐม ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อผู้เป็น
เจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กรม
ชลประทาน

มาตรา ๕ เงินค่าทำขวัญที่จะให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้กำหนดตามราคา
ที่ชอชขายกันในตลาดในวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการรักษาการตามพระราชบัญญัติ
นี้

.....
.....

พระช่วงเกษตรศิลปการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการ : รัฐบาล
ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนคร
ชัยศรี จังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๑๓

หลักการ เพื่อขอเวนคืนที่ดินเพื่อจัดสร้างประตูน้ำและประตูระบายในคลองพระ
ปฐมเจดีย์ (คลองเจดีย์บูชา) ตามโครงการชลประทานแม่กลอง

เหตุผล การจัดสร้างการชลประทานตามโครงการแม่กลองนั้น จำเป็นที่ต้องใช้
ที่ดินเพื่อสร้างประตูน้ำและประตูระบายบนที่คลองพระปฐมเจดีย์ (คลองเจดีย์บูชา) ในท้อง
ที่ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เจ้าหน้าที่ได้ติดต่อกับราษฎรผู้เป็น
เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินซึ่งถูกเขตการก่อสร้างประตูน้ำและประตูระบาย ต่างก็ยินดี
จะขายที่ดินของตนได้ในราคาซื้อขายกันในตลาด จึงได้ดำเนินการรังวัด แบ่งแยกที่ดินที่
ถูกเขตการก่อสร้างชลประทาน และดำเนินการก่อสร้างประตูน้ำและประตูระบาย เพื่อ
ช่วยเหลือการทำนาของราษฎรในท้องที่เหล่านั้นเป็นการด่วน การก่อสร้างได้กระทำไปแล้ว
เป็นส่วนหนึ่ง แต่มาขัดข้องด้วยเจ้าของที่ดินรายที่ตรงออกพระราชบัญญัติเวนคืนนี้รายเดียว
ที่ไม่ยอมตกลงให้ใช้ที่ดินของตน อันเป็นเหตุให้การก่อสร้างประตูน้ำและประตูระบายจะ
ดำเนินไปจนจะให้เสร็จไม่ได้ เมื่อได้คำนึงถึงส่วนได้เสียและประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
โดยตลอดแล้ว เห็นเป็นการจำเป็นที่จะออกพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดินรายที่เจ้าของไม่
ยอมขายให้ เพื่อให้การก่อสร้างประตูน้ำและประตูระบายได้ดำเนินต่อไปจนสำเร็จการ
โดยเร็ว

การออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนี้ มิได้ออกพระราช
กฤษฎีกากำหนดเขตที่จะเวนคืนไว้ก่อน ก็เพราะบริเวณที่จะเวนคืนนั้นเจ้าหน้าที่ได้ทำ
การรังวัดแบ่งแยกและทำแผนที่แยกที่ดินอยู่แล้ว เรื่องนี้สภาผู้แทนได้ผ่านพระราชบัญญัติ
นี้มาแล้วแล้ว จึงได้เสนอวุฒิสภา หวังว่าท่านสมาชิกจะได้โปรดพิจารณาด้วยดี

พระยาสุรียานุวงศ์ประวดี : ในเหตุผลที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างประตูระบายน้ำ ในที่นั้นตามแผนที่ปรากฏว่า นอกจากนั้นรัฐบาล
ได้ดำเนินการไปแล้ว มีค่างรายเดียวเท่านั้น และค่างรายเดียวที่รัฐบาลไม่ได้แสดง
เหตุผลว่าเหตุที่เจ้าของไม่ยอมและตกลงกันไม่ได้ด้วยเหตุผลประการใด ทั้งราคาเงินที่จะ
ต้องจ่ายให้มากนักย่ำเท่าใดขอให้รัฐบาลได้ชี้แจงให้ทราบด้วย

พระช่วงเกษตรศิลปการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : เรื่องนี้
รัฐบาลได้ปฏิบัติมาโดยรอบคอบ ได้วินิจฉัยต่อเจ้าของที่ดินนั้นเพื่อให้เป็นประโยชน์
ในการสร้างประตูระบายน้ำ ก็ยังขัดกันอยู่หลายครั้งหลายครา ไม่สามารถจะดำเนินการ
ได้ ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ ทางฝ่ายบ้านเมือง ฝ่ายปกครองเห็นว่า จะเป็นไปเช่นนั้นไม่ได้
เพราะเจ้าของไม่ยอมอยู่เท่าเดียว จึงจำเป็นอย่างยิ่ง และรัฐบาลก็เสียใจที่จะต้องออกพระราช
บัญญัติฉบับนี้

พระยาสุรียานุวงศ์ประวดี : ข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลว่า ในการที่ราษฎรได้
ยินยอมกันหมดแล้วกับว่าราษฎรที่ยังคงอยู่อีก รายหนึ่งในกฎหมายนี้ บอกว่าเราจะราคา
ให้มัน จะเป็นในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เพราะฉะนั้นราคาอาจแตกต่างกันก็ได้ รัฐบาล
ได้คำนึงถึงในเรื่องนี้หรือไม่

นายพัน สุพรรณสาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : กฎหมาย
ฉบับนี้ออกไปเพื่อบังคับคนคนเดียว แล้วก็เขาอาจได้ผลมากกว่าคนที่ยอมเสียสละซึ่งเป็น
ความจริง แต่ก็ไม่มีทางที่จะทำได้ทุก ๆ คนยอมเสียสละยกให้แก่รัฐบาลหมด มีอยู่คนเดียว
ซึ่งจะต้องขออำนาจทางกฎหมาย แล้วเขาก็จะได้ค่าชดเชยในราคาที่สูงกว่าผู้ที่ยอมเสีย
สละก็ได้ แต่ความจำเป็นคล้าย ๆ กันว่าคนที่เสียสละไม่ได้อะไรเลย แต่บางคนหัวต่อ
กลับเรียกราคาสูง แต่เราก็ถือว่าการยกให้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัตินั้นเป็นผู้ที่เห็น
ประโยชน์แก่บ้านเมือง ส่วนคนที่ใช้สิทธิตามกฎหมายก็ต้องว่ากันตามกฎหมาย เพราะ
ฉะนั้นราคาก็ย่อมต่างกัน

นาวาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาสน์ : เมื่อได้ฟังความเห็นแล้วข้าพเจ้า เห็นว่าควรจะรับหลักการนี้ได้ เพราะว่ามีรัฐบาลจำเป็นจริง ๆ จึงเสนอขึ้นมา

มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ ไม่มีสมาชิกผู้ใดอภิปรายต่อไป

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดเห็นว่าควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือส่วนมาก

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่ารับหลักการ กระบวนการ

พระช่วงเกษตรศิลปการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ : ขอเสนอ กระบวนการสามัญ

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดจะเห็นอย่างอื่นหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติตั้งกรรมการสามัญ เห็นจะต้องเป็นชุดที่ ๓ คือมี ๒ ชุดเท่านั้น ชุดที่ ๓ ชุดที่ ๒ หรือจะเอาอย่างไร

พระยาอรรถการวิสนุพันธ์ : ข้าพเจ้าก็ไม่รังเกียจอะไร แต่ถ้าชุดที่ ๓ แล้วเกรงว่าสมาชิกจะเสียใจได้

ประธานวุฒิสภา : ฟังเสียงชุดหนึ่ง

พระยาสารภักดิ์ธรรมพิลาศ : ไม่มีใครเสียใจ ขอให้เป็นไปตามลำดับก็แล้วกัน ชุด ๓ แล้วทั้งหมดชุดหนึ่ง คือชุด ๓ แล้วก็มาชุด ๒ แล้วก็ชุด ๓ อีก ตามที่ท่านประธานว่าถูกแล้ว

ประธานวุฒิสภา : คือว่าตกลงกันได้ เพราะฉะนั้นก็ขอให้ฟังเสียงก่อนท่านมีความเห็นอย่างนักเป็นรองเล็กน้อยเท่านั้น เพื่อไม่ต้องโหวตก็เอาตามลำดับเอาชุดที่ ๓

พระชัยบุญญา : ผมอยากจะให้เป็นชุดที่ ๒ ผมเป็นกรรมการชุดที่ ๓ เพราะกรรมการชุดที่ ๓ ทำงานมาหลายครั้งแล้ว คราวนี้อาจจะให้เป็นกรรมการชุดที่ ๒

พระยาจินดารักษ์ : ผมเป็นกรรมการชุดที่ ๓ เหมือนกัน ชุดที่ ๓ ทำงาน

มาแล้วสองครั้งติดกัน แล้วชุดที่ ๒ ยังไม่ได้ทำ เพิ่งทำครบ เพราะฉะนั้นขอเปลี่ยนเป็นชุดที่ ๒ บ้าง

ประธานวุฒิสภา : คือชุดที่ ๓ ชุดที่ ๒ ที่จริงข้าพเจ้าตามที่ประชุมเมื่อสัปดาห์ที่แล้วจะเอาชุดไหนดี คือชุดที่ ๓ เขาก็ทำมามากแล้ว หวังว่าชุดที่ ๒ คงจะไม่รังเกียจเอาชุดที่ ๒ ได้ไหม

พระยาสุรเสนาบดี : ถ้าอย่างนั้น ถ้าท่านประธานหรือที่ประชุมของสภามองเห็นอย่างนั้นก็ไม่ว่า

ประธานวุฒิสภา : ท่านไม่ว่าก็ขอแรงชุดที่ ๒ เป็นอันว่าชุดที่ ๒ แปรญัตติภายใน ๓ วัน

พระช่วงเกษตรศิลปการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ : แปรญัตติภายใน ๓ วัน

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้แปรญัตติภายใน ๓ วัน บัดนี้สมควรแก่เวลาแล้ว ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๓๗.๕๐ นาฬิกา.

กรรมาธิการตรวจรายงานการประชุมวุฒิสภา

พระยามหาธิบดี	ประเสริฐ บัณฑิตกุล	ผู้ตรวจรายงาน
น.อ. พรปรีชา ร.น.	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	„
วิชิตชลธิ	สุพันธ์ จิตรภักดิ์	„
สุรพันธ์ เสนี	ผาณิต ศตะกูวระ	„
พระคิปลศักดิ์ตราคม	โคมเจลา สัพลากร	„
พระชัยบุญญา	อวีรัตน์ สุ่มบุญ	„
พระนิตินัยประสาน	อุดม พงษ์สงวาลัย	„
สุรียานวงศ์	วิจิตร นิตะไพจิตร	„
เตนินรงค์ฤทธิ์	ฉันทนา ชานบ้อม	„
	สมชาย ศุกรสมิต	„
	เล็ก จารุนธุ์	„
	สุรินทร์ สัพลากร	„

ตรวจเสร็จเมื่อ ๓๐/ต.ค./๒๕๗๓

เจริญ บัณฑิตกุล
เลขาธิการวุฒิสภา

ศรีธรรมมาธิเบศ
ประธานวุฒิสภา